

This issue consists of two parts

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

Ši laida susideda iš dviejų dalių

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XXII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Šeštadienis, Lapkričio-November 30 d., 1935

No. 282

Iškilmingos F. Vaitkaus Sutiktuvės Chicagoje

Chicagos Lietuviai Sveikina Atlantiko Nugalėtoją

**ALTASS Valdyba kviečia visus lietuvius
dalyvauti Vaitkaus sutiktuvėse rytoj,
Ashland Auditorijoje**

Rytoj, gruodžio mėn. 1 d., Chicagos ir apilinkinių lietuvių pasitikis mūsų didįjį lakuną, leit. Feliksą Vaitką, iškilmingam priėmimui, kuris įvyks Ashland Boulevard auditorijoje (kertė Ashland Blvd. ir Van Buren).

I šitas iškilmes yra kviečiami visi, be partijų, nuomonių ir įsitikinimų skirtumo. Visų lietuvių garbei lakunas Vaitkus atliko savo didįjį oro žygį per vandenyną. Mes visi juo didžiujamės.

Užmirškime nors tai vienai dienai savo nesutikimus ir ginčus. Tie, kurie abejojo lakuno jėgomis arba pasiryžimu ir dėl to nepritarė skridimo organizavimui, dabar žino, kad jie klydo. Feliksas Vaitkus pasirodė vertas pilniausio visuomenės pasitikėjimo ir didžiausios pagarbos.

Jo vardas pasiliks amžinai pasaulio istorijos rekorduose, kaip vieno iš didžiųjų pionierių žmonių progresui. Jo pavyzdys skatins prie didesnių ir kilnesnių siekimų mūsų jaunąją kartą.

Tad, visi rytoj į Felikso Vaitkaus sutiktuves!

ALTASS VALDYBA.

Didelis Sutiktuvų Iškilmų Programas

Rytdienos leit. Felikso Vaitkaus sutiktuvų iškilmų programą Ashland Auditorijoje (prie Ashland Blvd. ir Van Buren gatvių), bus nepaprastai turtingas.

Muzikaliame programme dalyvauja Chicago Civic Operos dainininkė Helen Bartush, taip pat dainininkės ir dainininkai Ona Piežienė, Anelė Steponavičienė, Nora Gugienė, Kazys Pažerskis ir Stasys Rimkus, chorai — "Pirmyn", "Birutės" ir Chicagos Lietuvių Vyrų chorai.

Pakviesti svečiai: "Lietuvos Atstovas" pulk. P. Žadeikis, Lietuvos Konsulas Chicagoje A. Kalvaitis, F. Vaitkaus tėvai, uošviai m. Brotzai, Illinois gubernatorius Horner, Chicagos mēras Kellv, kongresmanas Sabbath, teisėjas Eugene Holland ir J. Lewe, Latvijos konsulas August Bontoux, Estijos konsulas Clifton C. Coldren, Suomijos konsulas Elmer A. Forsberg, federalinis aviacijos atstovas George Vest, Ford-Lansing viršininkas C. Browne, "Maisto" atstovas L. Grigonis, darbuotojai S. B. Komaiko, Dr. M. Siemens, L. Radziukynas, Illinois National Guard aviatoriai, Jungt. Valstijų kareivių skvadronas, Dariaus-Girėno legionas, "Chi. Am." redakcijos narys St. Pieža ir kiti.

Taip pat bus rodomi filmai iš F. Vaitkaus kelionės pradžios, etc.

Chicagai ir apilinkinei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra, biskį šilčiau po piet. Temperatūra vakar 12 val. dieną Chicagoje buvo 25C.

Saulė teka 6:56, leidžiasi 4:1.

Po iškilmų gi bus šokiai iki vėlumos.

Pradžią programo 6:30 val. vakare.

Ižanga 75c ir 50 c. Vaikams iki 12 m. amžiaus dykai.

Svetainėje yra vietos dėl 4,000 žmonių, tad vietos visiems išteks.

Etiopai atėmė iš italų miestą Samoli pasieny

HARAR, Etiopijoje, lapkr. 29.—Etiopai skelbia, kad pietinė armija atsiėmė Walwal, prie pat Italijos Samoli sienos, kur pirmąsias įvyko pasienio incidentai, privedę prie dabartinio Italijos-Etiopijos karo.

Etiopijos karalius išvyko į frontą

ADDIS ABABA, lapkr. 29.—Oficialis etiopų pranešimas sako, kad šandien Italijos lėktuvai bombardavo Daggar Bur, strateginę tvirtovę pietiniame fronte, ir užmušė daug moterų ir vaikų. Bet kareivių nepakliudė.

Etiopijos karalius Haile Selassie prieš kelias dienas automobiliu išvyko į Dessye, šiaurinė Etiopijoje, kur yra koncentruojama Etiopijos kariuomenė. Jis tikisi nuvykti ir į patį karo frontą.

Sugrįš į sostinę už dviejų ar trijų savaičių.

TERNI, Italijoje, lapkr. 29.—Troškas su cemento vežimu pramušė pasisukime užtvartą ir nusirito 700 pėdų nuokalnė. Bet du trokui važiuojant žmonės išliko gyvi.

BALTIMORE, Md., lapkr. 28.—Policija ieško tulo Charles Watson, kuris buvo paliktas daboti 7 mėn. kudių, bet jį užmušė todėl, kad jis verkė.

F. VAITKŲ PASITINKA KAUNAS. — RYTOJ JĮ PASITIKS CHICAGO

Pirmame lėktuve virš Kauno aerodromo skrenda Atlanto nugaletojas leit. Feliksas Vaitkus. Matyt kaip jis moja miniai ranka. Apačioj virš 40,000 žmonių minia mojimais atsako į Vaitkaus sveikinimą. Rytoj gi Chicagos ir apilinkinių lietuvių pasveikins Vaitkų didelėse iškilmėse Ashland Auditorijoje.

Francija remsiasnti Angliją aliejaus embargo klausimu

Saukiamas tautų sąjungos komiteto susirinkimas, kuris svarstys paskelbimą Italijai aliejaus embargo

PARYŽIUS, lapkr. 29.—Iš tikrų šaltinių patirta, kad Anglija išgavo Francijos pritarimą paremti Angliją, jei ją pulsty Italija Viduržemio juroje.

Tikrinama, kad Laval, kuris sutrukdė paskelbimą Italijai aliejaus sankcijų, dabar sutiks patenkinti Anglijos reikalavimą ir prisidėti prie aliejaus sankcijų paskelbimo.

Iš tų pačių šaltinių patirta, kad Laval pranešęs Italijos ambasadoriui Cerruti, jog Francija ir kitos tautų sąjungos valstybės laikysis su Anglija, jei Italija padarytų "desperatišką" žingsnį Viduržemio juroje.

Patys italai pripažįsta, kad paskelbus aliejaus embargo, tolimesnis karas pasidarytų visai negalimas.

Tautų sąjungos komiteto susirinkimas gruodžio 12 d.

GENEVA, lapkr. 29.—Komiteto pirmininkas paskelbė, kad tautų sąjungos "strategijos komiteto" susirinkimas, kuris turėjo įvykti šiandien, bet tapo atidėtas neaprybotam laikui prašant Francijos premieriui Laval, įvyks gruodžio 12 dieną.

Tame susirinkime bus svarstoma pritaikymas Italijai tolimesnių sankcijų ir paskelbimas aliejaus, anglių, geležies ir plieno embargo.

SANTA BARBARA, Cal., lapkr. 29.—Jesse Livermore, Jr., 15 m., sunus garsaus Wall gatvės spekulianto, liko persautas ir gal mirtinai sužeistas jo motinos, jiems abiems girtaujant. Abu buvo tiek girti, kad su motina ir susikalbėti nebuvo galimybės.

WASHINGTON, lapkr. 29.—Surinktomis žiniomis, ant kas 1,000 gyventojų didesniuose Amerikos miestuose randasi vienas policistas.

Naciai nuteisė kalėdžiaman katalikų kunigą

BERLYNAS, lapkr. 29.—Pareinio miestelio Rascheid katalikų kunigas Muth liko nuteistas 1 metams ir trims mėn. kalėjimui už atvirą pasipriešinimą naciams. 15 parapijonų, kurie prasidėjo prie to pasipriešinimo, taip pat nuteisti kalėjimui trumpesniais laikais.

Berlyno pavyksupis kun. Banasch tapo perkeltas į Moabit kalėjimą ir bus atiduotas viečiausia budelių liaudies teismui už šalies išdavystę. Jam gresia mirties bausmė.

Trys vienuolės nuteistos kalėjimui už šmugeliavimą pinigų užsienin.

Seattle policistai buvo sudarę vagių šaika

SEATTLE, Wash., lapkr. 29.—Čia tapo suimti septyni policistai ir trys civiliai žmonės, kurie prisipažino buvo sudarę plėšikų ir vagių šaika, kuri per tris mėnesius, su policijos pagalba, plėšė gyventojus.

Cornelius Roosevelt

buv. prezidento Theodore Roosevelt anukas, studentas, kuris suimtas už šaudymą į praeivius ir automobilius.

Laval laimėjo pirmą susikirtimą atstovų bute

Bet tai tik pradžia, kadangi jam teks pergyventi visą eilę kovų su parlamentu.

PARYŽIUS, lapkr. 29.—Premieras Laval laimėjo pirmą susikirtimą atstovų bute.

Pirmame balsavime dėl išlaidų aukso pagrindo pinigams jis laimėjo 120 balsų didžiuliu. Jis laimėjo, kadangi radikalai bijosi prisiimti atsakomybę už sudarymą naujo kabineto. Už Laval kabinetą balsavo fašistai, dešinieji ir dalis radikalų. Smarkiausia premiera kritiko socialistų vadas Leon Blum.

Bet šandien Lavalui vėl tenka aiškintis parlamentui. Aiškintis daugiausia dėl jo išleisčių, kuriais buvo taikoma išgelbėti franką. Bet manoma, kad ir šį kartą jis laimės.

Tečiau šėtinantį antradienį jis vėl turės stoti prieš parlamentą, kada bus svarstoma apie fašistines sąjungas. Čia jam laimėti bus daug sunkiau, nes dabar nebūna nė vienos dienos, kurioj neįvyktų aštrių susirėmimų tarp fašistų ir demokratinių žmonių. Tas klausimas turės būti išspręstas, kitaip, lukuriuojant, Francija gali nueiti Italijos ir Vokietijos keliais. Įdomu bus pamatyti kokias garantijas Laval galės pasiūlyti prieš fašizmo įsigalėjimą.

Nors Laval ir kalba apie aukso pagrindo išlaikymą, tačiau franko devaluacijos ir infliacijos klausimas dar nėra išspręstas. Aukso plaukimas vistik neapsistoja ir žmonės reikalauja aiškesnių garantijų. O Laval jų negali suteikti.

Atmušė maištininkus

MEXICO CITY, lapkr. 29.—Federaliniai kareiviai Jalisco valstijoje dviejų valandų mušė atmušė maištininkus, 16 jų užmušdami. Kitose vietose toje pačioje valstijoje dar 3 maištininkai liko užmušti.

Fantastiškas Italijos planas sunaikinti Anglijos laivyną

Mussolini ruošiasi paskelbti "karą" pasauliui, jei būtų pritaikytos aliejaus sankcijos

RYMAS, lapkr. 29.—Iš atsakomųjų žmonių, turinčių augstų ryšių valdžioje, patirta apie fantastišką Mussolini planą sunaikinti Anglijos laivyną Viduržemio juroje, jei tautų sąjunga pritaikintų Italijai aliejaus sankcijas.

Mussolini jau ne kartą yra pareiškęs, kad sankcijos reikš karą, bet skaudžiausia iš visų sankcijų yra aliejaus embargo. Italija savo aliejaus neturi, o be aliejaus moderninis karas yra visai neįmanomas.

Tą savo fantastinį planą Mussolini išdėstęs fašistų vyriausios tarybos susirinkime lapkr. 18 d.

Pasak Mussolini, esą suorganizuota "mirties eskadra" iš 125 pasiryžusių mirti lakunų. Kiekvienas lėktuvas nešėsi po didelę bombą ir kiekvienas lakunas pulsty vieną Anglijos karą laivą. Bet kad tikrai pritaikintų, tai jie ne iš oro mestų bombą, bet stačiai kristų ant karo laivo dėnio ir bomba išsprigintų. Lakunas tikrai žūtų, bet gal paskęstų ir karo laivas.

Be to Italija atsauktų visus savo ambasadorius iš "priešo" valstybių (kurios prisidės prie aliejaus sankcijų) ir kartu Italija pasitrauktų iš tautų sąjungos.

Valdžia nuginčija šią žinią

Užsienio reikalų ministerijos atstovas griežtai nuginčijo visą šią žinią, kaip neturintį jausiausio pagrindo. Bet žinios apie "mirties eskadrą" plyto jau per kelias dienas.

4 žuvo gaisre

BEAUMONT, Tex., lapkr. 29.—Eddie Vayon, 40 m., nuomininkas ir jo trys mažos dukterys žuvo gaisre, kuris sunaikino jo ukio namą. Gaisras kilo dėl gasolino eksplozijos.

FORT MADISON, Ia., lapkr. 29.—Buvęs dainininkas Reginald Tracy liko pakartas vietos kalėjime už suokalbavimą nužudyti savo žmoną.

CORNING, N. Y., lapkr. 29.—Stiklas del didžiausio 200 colių teleskopo pasaulyje atšalo labai gerai ir dabar prasidės stiklo šlifavimas. Teleskopo įrengimas bus baigtas už penkių metų. Juo bus galima matyti keturius sykius toliau, negu dabartiniais teleskopais.

RYMAS, lapkr. 29.—Italijoje uždrausta vaidinti veikalus ty rašytojų, kurių šalys yra prisidėjusios prie sankcijų prieš Italiją. Išimtis padaryta tik Shakespeare ir Bernard Shaw, nes tokie dramaturgai nepriklausą vien Anglijai, bet visam pasauliui.

Darbo partija laimėjo Naujosios Zelandijos rinkimus

Pirmą kartą Naujojoje Zelandijoje bus sudaryta darbiečių valdžia, kuri turės absoliučią didžiulią vietų atstovų bute

WELLINGTON, Naujojoje Zelandijoje, lapkr. 29.—Užvakar įvykusiuose Naujosios Zelandijos atstovų buto rinkimuose Darbo partija aplaikė nepaprastai didelę pergalę ir pirmą kartą darbiečiai čia sudarė valdžią. Premieru numatomas Michael J. Savage, darbiečių vadas. Jis yra 63 amžiaus ir partijai vadovauja nuo 1923 m.

"Naująjį Zelandiją nėra ko bijotis Darbo partijos valdžios. Musų tikslas yra kooperuoti su visais žmonėmis pakėlime šios dominijos", pareiškė Savage.

Darbiečiai remia ekonomines sankcijas prieš Italiją, reikalauja sistemos garantuotų kainų gamintojui, valstybės kontrolės pinigų ir kreditų ir nacionalizacijos pagrindinių industrijų.

Darbiečiai naujajame atstovų bute turės 52 atstovus, kuomet premiero Forbes partija turės tik 20 atstovų ir 8 atstovus turės nepriklausomieji. Valdžios atstovai praėjo tik labai nedidele balsų dauguma. Demokratai ir Country partija nepravedė nė vieno atstovo.

Senąjame atstovų bute valdžia turėjo 46 atstovus, darbiečiai 24 ir likusios 10 vietų buvo padalintos tarp nepriklausomųjų, demokratų ir Country partijos.

Italai įvedė aštrią cenzūrą karo žinioms

ASMARA, Eritrea, lapkr. 29.—Naujas Italijos armijos karvedis įvedė aštrią cenzūrą karo žinioms.

Einant jo patvarkymais, nieko negalima rašyti apie Italijos armijos žygiavimus, negalima minėti net ir vadų vardų. Korrespondentai bus atsakomingi už visas žinias, kurios tilps jų laikraščiuose.

VERA CRUZ, Meksikoj, lapkr. 29.—Gautomis iš Soledad Dolado apilinkės žiniomis, ten bandyta nužudyti 9 žmėnes.

KALĖDOS JAU NETOLI—

JUSI GIMINĖS LIETUVOJE, ŠIMET DAUGIAU NEGU KADA NORŠ PIRMAU, PASIDĖIAUGS JUSI PINIGINE DOVANA. JI NE TIKTAI JUOS PALINKSMINS, BET KAI KURIEMS VARGINGESNIEMS, DEKINGUMO ASARĄ ISSPAUS.

SIUNCIAME LITAIS AR DOLERIAIS — PASTU AR KALEGRAMA. PERSIUNTIMO IŠLAIDOS NEBRANGIOS.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

PITTSBURGH'O NAUJIENOS

Pittsburgho Distrikto angliakasių Unijos konvencija

(Tasą iš praeito numerio)

Vienbalsiai buvo priimta rezoliucija, kuri pasmerkia Ku-Klux-Klaną ir "Baltuosius Kryžiuokius" (White Crusaders). Šie yra išsivystę iš taip vadinamų kompaniųjų unijų Washingtono apskrityje. Jų tikslas drąsiai organizuoti angliakasių vienybę.

Tie "Baltieji Kryžiuokiai" kartu su Klanu tiek jau buvo išsivysčiusi, kad buvo "kidnapių" šelėta negrų ir buvo užpuolę ant katalikų. Buvo vėl pradėjęs pasikartoti karo laiku smalavimas ir plunksnavimas.

Angliakasių unijos viršininkai pastatė griežtą reikalavimą Washington kauntės prokurorui, kad "baltieji kryžiuokiai" būtų suvaldyti; o jei prokuroras nebus pakankamai stiprus, tuos galvius suvaldyti, grąsino kreiptis prie Valstijos gubernatoriaus. Bet Washingtono kauntės prokuroras davė užtikrinimą, kad "kryžiuokiai" bus suvaldyti.

Reikia neužmiršti, kad "baltieji kryžiuokiai" ir Ku-Klux-Klanas yra finansuojami ir remiami plieno kompanijų mainų bosų.

Rezoliucija prieš siuntimą Amerikos sportininkų į Vokietiją dalyvauti Olimpiados lošimuiose.

Šioji angliakasių konvencija griežtai pasisakė prieš siuntimą Amerikos sportininkų į Vokietiją dalyvauti Olimpiados lošimuiose, kadangi Hitlerio režimas Vokietijoje yra sunaikinęs laisvas darbininkų unijas ir toje šalyje ne tik kad nėra demokratijos, bet viešpatauja kruvina diktatura ir biauiri rasinė ir religinė neapykanta.

Pasisakė už organizavimą plieno industrijos darbininkų.

Buvo vienbalsiai priimta rezoliucija, kuri griežtai pasisako už organizavimą plieno darbininkų ir smerkiama Darbo Federacija, kad jos vadaai nesirūpią organizavimu plieno industrijos darbininkų. Nors praeitais metais Darbo Federacijos konvencijoje mainierių prezidentas John L. Lewis'as įnešė rezoliuciją buvus priimta, bet Federacijos vadaai nieko nedarė, kad rezoliucija būtų vykdoma gyvenime.

Kalbėtojai taip pat nurodė, kad kol plieno industrijos darbininkai nebus organizuoti, t. y. Amerikos darbininkų unijoms nėra užtikrinimo.

Ypačingai angliakasių unijai grėšia pavojus iš plieno kompanijų kasyklų, kurios yra kontroliuojamos plieno magnatų.

Tos plieno kompanijų kasyklos prie pirmos progos laužo angliakasių uniją ir organizuoti angliakasių turi pakankamai patyrimo iš plieno kompanijų žiarumo ir atkaklumo kovoj už unijos pripažinimą.

Priimtos rezoliucijos dėl bedarbės ir socialės apdraudės.

Taip pat ir šiais klausimais buvo priimta keletas rezoliucijų. Priimta rezoliucija, kur reikalaujama, kad Kongresas priimtų tą garsųjį bilių, kurio raišdes ir numerį kožnas komunistas geriausiai žino iš atmin ties, būtent, kongresmano Lundeen įneštą bilių "H. R. 2827".

Reiškia komunistai irgi turėtų būti patenkinti.

Buvo ir daugiau priimta visokių rezoliucijų, kurios liečia visą darbininkų judėjimą, bet apie tai gal kita syk kada parašysiu.

— S. Bakanas.

JONO ORMONO NUOMONĖ APIE LIETUVĄ IR SOVIETŲ RUSIJĄ

PITTSBURGH, Pa. — Lapkričio 20 d. lankėsi Pittsburghe ir apylinkėse su prakalbų maršrutu Lietuvių Komunistų Partijos veikėjas Jonas Ormonas, kuris dalyvavo "Viso Pasauliųjų Lietuvių Kongrese". Taip pat jis buvo nuykęs ir Sovietų Rusiją ir neseniai iš ten grįžo.

Jonas Ormonas yra gimęs ir augęs Pittsburgho apylinkėse, todėl buvo žingeidu išgirsti jo nuomonę apie Lietuvą ir Sovietų Rusiją, ne tik kaip komunistų veikėjo, bet ir kaip čia gimusio jaunuolio.

Jusų Reporteris turėjo pasikalbėjimą su Jonu Ormonu apie Lietuvą ir Sovietų Rusiją. Savo laiku "Naujienu" Korrespondentas iš Sovietų Rusijos rašė apie Ormono lankymąsi Rusijoje ir pareiškė, kad šis jaunuolis grįžęs papasakos tikrą teisybę.

Be jokių pridėkų ir išvedžiojimų bandysiu perduoti Ormono nuomonę apie Lietuvą ir Sovietų Rusiją.

Lai patys skaitytojai daro savo išvadas. Pirmiausia Reporteris teiravosi apie Lietuvą:

Klausimas: Kaip ilgai išbuvote Lietuvoje?

Atsakymas: Apie mėnesį laiko.

K.—Kaip jums viskas išrodė Lietuvoje?

A.—Kaip čia pasakius, — išrodė, kad yra 2 klasės, vieni gerai gyvena, kiti vargsta. Darbininkų padėtis Lietuvoje tikrai bloga, mažesnių padėtis irgi varginga. Didieji ukininkai, dvarininkai ir kiti turtingi gerai gyvena. Lietuvoje maistas yra dviem trečdaliais pigesnis negu Amerikoje, bet drabužiai tai daug brangesni.

K.—Ar yra numatoma kokia permaina Lietuvos politikoje?

A.—Dabar virsta į žiauresnę pusę, — Smetona mokosi iš Hitlerio. Uždarinėja opozicijos partijas, varžo spaudą ir labiau persekioja savo politinius priešin.

K.—Kaip jūs manote, ar ilgai dar laikysis Smetonos režimas?

Nuoširdžiai

Rekomenduojamas
Vaistas dėl Vidurių

Chicago, Ill. — "Kuomet tik vidurių nevelkita ar nemala imu Triner's Bitter Vyną ir nuoširdžiai rekomenduoju visiems." — Mrs. Susanna Pavus.

Nedarykite bandymų su visokiais vaistais. Imkite Triner's Bitter Vyną, kuris per pastaruosius 44 metus prirodė save atsakandiu vaistu dėl užkietėjimo, gasy, prasto apetito, galvos skaudėjimo, neramaus miego ir panašių tų. Visose vaistinėse.

TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

Laidotuvių Direktorai
JUOZAPAS

EUDEIKIS
ir TEVAS

Laidotuvių Salysos
Lengviai išmokėjimais
REPublic 8340
5340 So. Kedzie Avenue

A.—Aš manau, kad Smetonos dienos yra suskaitytos.

K.—Tai kokia valdžios forma grįš Smetonos režimui griuvus?

A.—Pagal mano įsitikinimą demokratinė forma turės grįžti, ba Lietuvos partijos, įskaitant ir komunistus, reikalauja demokratijos ir stoja už demokratines valdžios formas.

Tolimesniame pasikalbėjime p. Ormonas tvirtino, kad Kaune labai prostitucija prasplitinusi ir net skaitliais įrodinėjo, kiek registruotų prostitucijų yra ir kiek neregistruotų, nors apie tai Reporteris Ormonui visai nē nesiteiravo. Jisai skaičius apie prostitucijos prasplitinimą gavęs iš tam tikro žmogaus.

Tik vieną gerą daiktą Ormonas matė Lietuvoje, — tai

KALEDINES PERLAIDAS
I SENĄJĄ TEVYNĘ

Jūs dabar galite padaryti patvarkymus dėl persiuntimo pinigų šventėms savo giminėms ir draugams į senąją tėvynę. The Drovers Bankas siūlo jums žemas ratas, greitą ir saugų patarnavimą.

Kablegramomis—Radiogramomis
Bankiniais Draftais—Užrubežinėmis
Perlaidomis.

DROVERS NATIONAL BANK
DROVERS TRUST & SAVINGS BANK
47th Street and Ashland Avenue
CHICAGO

Gerkit ir Reikalaukit

Visose Alinėse
Mutual Trijų
Žvaigždžių
Kentucky
Bourbon
ir
Lietuviškos
Deginės

NATHAN KANTER

Mutual Liquor Co.

4707 So. Halsted St.
Tel. YARDS 0803

Laidotuvių Direktorai

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių
Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse.

J. F. RADZIUS

668 West 18th Street Phone Canal 6174

S. M. SKUDAS

718 West 18th Street Phone Monroe 3877

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phones Boulevard 5208-8413

J. F. EUDEIKIS

4605-07 S. Hermitage Avenue Phone Yards 1741-1742

LACHAWICZ ir SUNUS

2814 West 23rd Place Phones Canal 2515—Cicero 5927

S. C. LACHAVICZ

42-44 East 108th St. Tel. Pullman 1270 arba Canal 2515

J. LIULEVICIUS

4092 Archer Avenue Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA

8819 Lituanica Avenue Phone Yards 1183

A. MASALSKIS

8807 Lituanica Avenue Phone Boulevard 4189

A. PETKUS

1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARDS 1741—1742

J. F. EUDEIKIS

mokyklų padidėjimą. Beraščių mažai tesiranda. Bet tai esąs ne Smetonos nuopelnas; mokyklų kasuriuos pirmesnės Lietuvos valdžios.

(Tasą busi. 8-iam)

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Namu ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30. Tel. Boulevard 1310.
Ketvirtadienis ir Sekmadienais—pagal sutarties.

JOHN B. BORDEN

LIETUVIŲ ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 6. Vakara: Penedlio, Seredos ir Penktosios 6 iki 9. Telefonas Canal 1175. Namai: 6459 S. Rockwell Street Telefonas Republic 9600.

Telephone: Boulevard 2800

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 SOUTH ASHLAND AVENUE Res. 6515 So. Rockwell St. Telephone: Republic 9723

Kl. Jurgelionis

ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose Bridgeporto ofisas
3421 S. Halsted St. Tel. Yards 2534 Ofiso val. vakarais nuo 6 iki 9 val. Miesto ofisas
10 No. Clark St. 11 floras Tel. Dearborn 3984 Rezidencija
3407 Lowe Ave. Tel. Yards 2510

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
111 W. Washington St. Room 737
Val. 9 ryte iki 5 val. vakare. Ofiso Tel. Central 4490
Gyv. vieta: 6733 Crandon Ave. namu Tel.: Hyde Park 3395

AKUSERES

Mrs. Anelia K. Jarusz

Physical Therapy and Midwife
6630 S. Western Ave., 2nd floor Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo namuose ar ligoninėse, duodu massage electric treatment, ir magnetico blanket ir tt. Moterims ir merginoms patarnauju dovanai.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIŲ
Optometrical Akų Specialistas.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenigia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine, parodančia mažesnius klaidas. Specialia atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av. Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St. kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

LIETUVIAI

Gydytojai ir Dentistai

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 West Madison Street Val. 1 iki 8 po pietų, 6 iki 8 vak. Tel. Seeley 7330
Namu telefonas Brunswick 0597

A.L. Davidonis, M.D.

4910 S. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto nuo 6 iki 9 valandai vakare. Apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 12 3343 South Halsted St. Tel. Boulevard 1401

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Res. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7866

Ofiso Tel. Boulevard 5913 Rez. Tel. Victory 2343

Dr. Bertash

756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. Office Wentworth 6350 Res. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St. Valandos 1—4 po pietų, 7—8 v. vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

Phone Boulevard 7042

Dr. C. Z. Vezelis

Dentistas
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 8 vakarų. Seredoj pagal sutartį.

Dr. Strikolis

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutartim. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namu Tel.: Prospect 1930

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4187 ARCHER AVENUE Telefonas: VYKIA 0036 Ofiso valandos nuo 2—4 ir nuo 6—8 v. vak. Nedėlioj pagal sutartį

Dr. C. K. Kiauga

Dentistas
Valandos nuo 9—3
2420 West Marquette Road arti Western Ave. Hemlock 7828

Kiti Lietuviai Doktorai

Tel. Boulevard 5814 Diena ir Naktį Ofiso valandos: nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a.m.

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3335 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

KITATAUCIAI

Dr. Herzman

IS RUSIJOS
Gerai Lietuviams žinomas per 35 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas, vėrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakarų.
Tel. Canal 3310
Rezidencija telefonai:
Hyde Park 6755 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave. 2-ros lūbos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakarų. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų diena.
Phone MIDWAY 2380.

Telefonas Yards 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų 7 iki 9 val. Nedėl. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 2405

Ofiso Tel. Dorchester 5194 Rez. Tel. Drexel 5191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Moterišku. Vyriski. Vaikų ir visa chroniška ligų.
Ofisas 6850 Stony Island Ave. Valandos: 2—4, 7—9 val. vak. Nedėlomis ir šventadieniais 10—12 diena.

Peoples

FURNITURE CO.
KRAUTUVĖS

Siuolo

Didžiausius Bargenus
ant visokių
PEČIŲ IR
DRABUZIAMS
PLOVYKLIŲ

Šie naujos mados šildomi

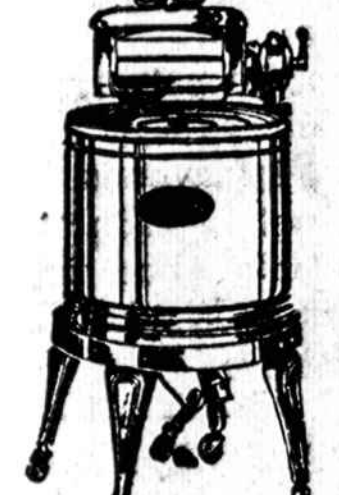
pečiai po

\$19.95

Alyva kurenami šildomi

pečiai po

\$34.50

Ši naujos mados standard

padarymo drabužiam plovykla. Reguliare vertė

\$50.00, dabar

\$29.95

Didžiausios Pečių ir Plovyklių Krautuvės Mieste.

PEOPLES
FURNITURE CO.
KRAUTUVĖS

2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171

Preferred by
millions
to mayonnaise
— costs less!

Miracle Whip
Salad Dressing

A different, delicious
flavor! Time-honored
ingredients of mayonnaise
and old-fashioned boiled
dressing, combined in a
new way. Try it!

Pittsburgh'o Naujienos

(Tasa iš pusl. 2-ro)

Pasikalbėjimas apie Sovietų Rusiją

Klausimas: Ar ilgai išbuvo te Rusijoj?

Atsakymas: Daugiau kaip du mėnesius.

K.—Kokias vietas aplankė Sovietų Rusijoj?

A.—Buvau Minske, Maksvoje, lietuviškuose kolektyvuose ir prieš išvažiuodamas Leningrade išbuvo apie savaitę laiko.

K.—Ar vienas važinėjote, ar su palydovu?

A.—Nuvaziavau vienas iki Maksvo, o paskui su palydovais važinėjau.

K.—Ar mokate rusų kalbą?

A.—Nemoku.

K.—Vazinėdamas po Sovietų Rusiją, kur jūs apsidovavote: viešbučiuose, bendrabučiuose, ar kur kitur?

A.—Pirmiausia viešbuty, paskui susiradau lietuvių, tai pas lietuvius, apsidovavau.

K.—Kiek atsidavote viešbuty pragyvenimas?

A.—\$5.00 už dieną su gultu, valgiu ir išvažiavimu po visokias žymias vietas.

K.—Kokiais pinigais mokėjote važinėdamas po Sovietų Rusiją už transportaciją, pragyvenimą ir kitas reikmenis?

A.—Amerikoniškais.

K.—Kokiu Sovietų pinigų vertę palyginant su amerikoniškais pinigais?

A.—Negaliu pasakyti, nes Sovietų pinigų negalima nė išvežti, nė įvežti.

K.—Kokie darbininkų uždariai ir kiek atsieina pragyvenimas?

A.—Vidutinė darbininko mėnesinė alga apie 300 rublių. Kalbant apie pragyvenimą, reikia neužmiršti, kad "Sovietų Rusijos darbininkams" nerūpi rūpintis rytojumi bei ligos nelaime. Yra senatvės pensija, nemokama medikališka pagalba ir kitkas, kas tik darbininkams reikalinga. (Tačiau kiek kaštuoja svaras mėsos, kiaušinių, sviesto, kambario nuoma, — to jį nepasakė, o tik tvirtino, kad Sovietuose pragyvenimas esąs nebrangus amerikoniškais pinigais mokant.—Reporteris).

K.—Kiek reikia mokėti už čėverykų porą?

A.—Tikrai negaliu pasakyti, bet, turbūt, yra brangūs; vilnoniai drabužiai yra labai brangūs. O tai dėlto, kad "kučukai" išpirovė gyvulius.

Pakartojus klausimą apie darbininkų kambarių nuomą, p. Ormonas pareiškė, kad prie tam tikrų fabriku darbininkai nemoka jokių nuomų už kambarius, o kitur, — tai moką pagal savo uždarbį.

Apskritai paėmus, p. Ormonas nuomonė apie Lietuvą ir Sovietų Rusiją niekuo nesiskiria nuo kitų komunistų agi-tatorių, kurie lankėsi Sovietų Rusijoj ir Lietuvoj.

Sovietuose viskas gera, o Lietuvoj viskas bloga.

Beje, Ormonas tvirtino, kad tas aprašymas iš Sovietų Rusijos, kuris tilpo "Naujienose" neatitinka tiesą apie jo kelionę.

— Reporteris.

Pittsburgh, Pa.

SLA. 3-čio Apskričio komiteto susirinkime nutarta pradėti lietuvių kalbos mokyklą, rengti Dr. Baltrušaitienę sutiktuves kartu su kitom organizacijoms ir šaukti kuopų suvažiavimą.

Lapkričio 21 d. SLA. 3-čio apskričio komitetas Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje laikė susirinkimą. Buvo nutarta pradėti lietuvių kalbos mokyklą gruodžio 8 d. Lietuvių

Mokslo Draugystės Name. Pamos bus duodamos jaunuoliams ir suaugusiems vieną kartą savaitėje, t. y. kas antradienis nuo 7 val. iki 9:30 val. vakarais.

Mokytojai apsiėmė Juozas Baltrušaitis. Mokinių jau yra daug suregistruota ir, kaip tenka girdėti, tai ir iš suaugusių yra, norinčių lankyti lietuvių kalbos mokyklą.

Manoma, kad ir kitose dalyse Pittsburgho bus galima atidaryti lietuvių kalbos mokyklėles jaunuoliams ir suaugusiems.

Šiame susirinkime teko paminėti, kad Dr. J. T. Baltrušaitienė grįžta iš Lietuvos, tai ant vietos buvo nutarta kartu su kitoms organizacijoms surengti daktarės sutiktuves. I komisią liko išrinkti apskričio pirmininkas Jonas Milleris, sekretorė p-lė Bronė Sabaliauskaitė ir išdėdinkas Kastanas Šimkunas. Šioji komisija kartu su Aviacijos Komitetu ir Lietuvių Mokslo Draugystės darbuotojais sudarys bendrą komitetą, sutiktuves surengti.

Nutarta šaukti apskričio kuopų metinį suvažiavimą 29 d. gruodžio Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. Posėdžiai prasidės nuo 1 val. dieną. Po suvažiavimo vietinė SLA. 40 kpi. rengia šaunią vakarienę.

—S. Bakanas.

Dr. Baltrušaitienė gryžo iš Lietuvos

PITTSBURGH, PA., lapkričio 24 d., teko sužinoti, kad Dr. J. T. Baltrušaitienė gryžo iš Lietuvos.

Daktarė išbuvo Lietuvoj nuo pat Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso ir yra dalyvavus lakuno Vaitkaus sutiktuvėse, taip pat yra apvažiavus visą Lietuvą. Daktarė parvežė ne tik visokių brangių dovanų iš Lietuvos Lietuvių Kambarinių Pittsburgho Universitete, bet ir daugybę visokių įspūdžių iš tos šalies, apie kurią tik knygoje ir laikraščiuose buso skaičius, nes ji yra gimusi Amerikoje.

Pasinaudojant proga, Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso, daktarė aplankė Lietuvą ir nuodugnai susipažino su Lietuvos žmonių padėčia.

Pittsburgho lietuviai, turbūt, daugiausiai iš daktarės gaus patirti tikros teisybės apie Lietuvos žmonių padėtį ir kaip jai atrodo Lietuva.

Kitą kartą plačiau parašysim apie jos įspūdžius iš Lietuvos.

—Reporteris.

N. S. Pittsburgh, Pa.

Senos istorijos atgarsiai

Kaip visiems Pittsburgho lietuviams žinoma, APLA. 1-ma kuopa atsiskyrė nuo centro 1927 metais. Atsiskyrimas įvyko be teismo, be provų, — žodžiu sakant, sutinkant abiem pusėm pinigų ir kitoki turtą pasidalinti.

Bet 1-mos kuopos buvo deponuota \$68 dar 1909 metais. Tais laikais, kada APLA. vadinosi Laisvės Draugija ir valdyboj buvo J. Karanauskas prezidentu, J. K. Mažukna sekretorium ir dėdė Karolis Varsčius išdėdinku.

Depozituotų pinigų knygutė buvo pas dėdę Varsčių kažkur užsimetus ir tie pinigai pamiršti.

1912 metais draugijos vardas buvo permąstytas iš Lais-

GERB. Naujienų skaitytojais ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti i tas krautuves, kurios skelbiai Naujienose.

vės Draugijos i APLA.

Bankas, kame buvo tie 1-mos kuopos pamiršti pinigai, 1932 m. užsidarė ir visas turas perėjo į resyverio rankas. Tada peržiūrint visus deponitus surasta ir tie pamiršti \$68. Kokių tai būdu dabartinis APLA. Centro sekretorius J. Gasiunas patyrė apie pinigus ir pareikalavo, kad banko resyveris išmokėtų juos APLA. Centrai kaip legaliskam paveldėtojai.

Pirmoji kuopa sužinojus, kad yra atrasta jos užmiršti pinigai ir kad tuos pinigus APLA. Centras jau yra pasisavinęs, bandė ieškoti teisybės. Tačiau pasirodė, kad visas dalykas turi eiti per teismą, o i teismą einant reikia ir advokato. G. advokatas daugiau atsiėmė ne kaip tie palikti pinigai. Todėl nieko ir nedarė.

Bet 1-mos kuopos nariai jaučiasi, kad APLA. Centras juos nuskriaudė. Jie sako, jog tie pinigai turėjo tekti 1-mai kuopai.

— APLA. 1 Kp. Narys.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

Bridgeport Tavern
J. Evinskas, Sav.

3430 So. Halsted St.
Phone Yards 0832
Chicago, Ill.

Soho Pittsburgh, Pa.

Ormono prakalbos. — Prakalbu vedėjas Pivaroną išvadi-no "išgama".

Lapkričio 18 d. vietos komunistų organizacijos buvo surengusios prakalbas Lietuvių Mokslo Draugystės Svetainėje. Kalbėjo neseniai iš Sovietų Rusijos grįžęs Jonas Ormonas, kuris buvo taipgi Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso delegatas.

Prakalbų tvarką vedė žinomas komunistų veikėjas Jonas Urbanas. Urbanas, atidaryda-

VALIO, VAITKAU!
Iškėlei visą Musų Tautą Apgalėdamas Neptuną!

John Pauga

5031 W. Roosevelt Rd
Cicero 5306 CICERO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

A. Milauckas

Savininkas
ROYAL OAKS PICNIC PARK
1837 So. 49th Ct.
CICERO, ILL.

Naujienų Radio Programos

Nepamirškite atsiskuti savo priimtuvą kas Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį kaip 9:30 val. ryto ant WCBF. stoties 1080 kilocycles (5000 Watts pajėgos).

Šią stotį ant savo radio galite surasti tarpe W. J. J. D. ir W. C. F. L. stočių.

Šiuos Naujienų Radijo Programus galima girdėti už kelių šimtų mylių nuo Chicagos.

Šiandie ponia N. Gugienė turi prirengus labai gražų Programą.

Garsinimai mūsų programams yra priimami už prieinamas kainas.

RADIONAS 1936

IŠTOBULINTAS RADIO

Strouberg-Carlson, Philco, Zenith, R. C. A. Victor General Electric

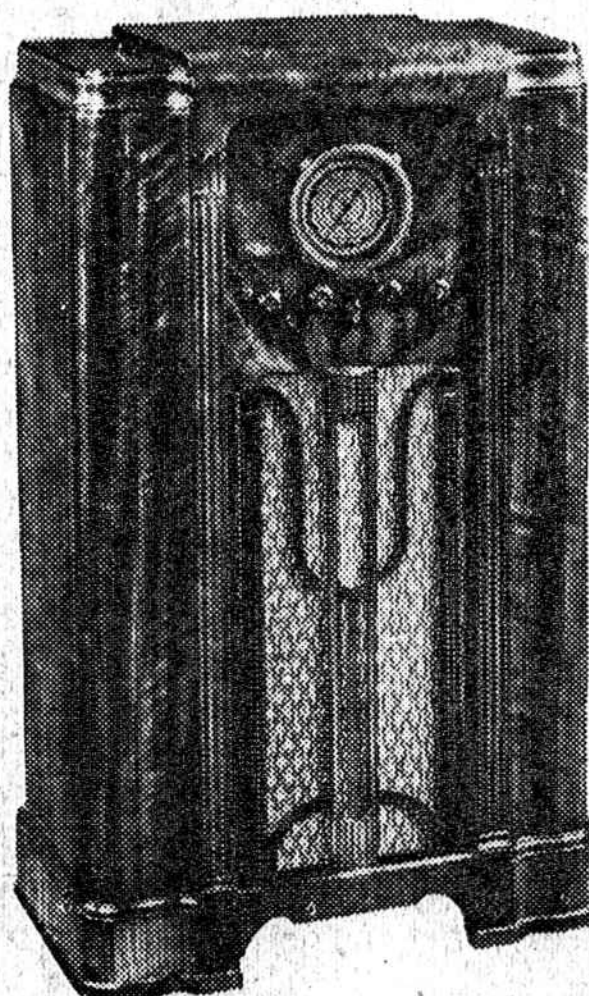
Visos naujos Radios parduodamos daug pigiaus pas BUDRIKĄ

Lengvais Išmokėjimais

J. F. Budrik, Inc.

3417 SO HALSTED STREET
Tel. Boulevard 4705

Idomus Programas Nedėliomis WCFL nuo 5 iki 6 v. vak. su didele orkestra—gali susilyginti su kitais chain programais.

mas prakalbas, nepasigailėjo pipirų Pittsburgho Lietuvių Draugijų delegatui, Petrii Pivaronui. Jis smerkė Pivaroną, kad tasai tinkamai neatstovavęs Pittsburgho Lietuvių Draugijų Pasaulio Lietuvių Kongrese ir nestojęs už tą rezoliuciją, kurią buvo priėmusios Pittsburgho Draugijos ir įteikusios jam nuvežti į kongresą. Urbanas įsiskandė, kad Pivaronas esąs "išgama ir pardavikas", — parsidavęs Smetonos fašistams.

Dėdė Paulekas užsistojo Pi-

DŽIAUGIAMES, kad mes Galėjom Prisidėti prie Tavo Žygio, Vaitkau!

P. Kavaliauskas
BUČERIS
1446 So. 50th Ct.
CICERO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

S. Kiela

TAVERN-ALINE

4843 W. 14th St.
CICERO, ILL.

KALĖDU EKSKURSIJA I LIETUVĄ

ISPLAUKIA IŠ NEW YORKO SEKANČIU LAIVU "GRIPSHOLM" Gruodžio 7 Zemos Ekskursijos Laivakorčių Kainos

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIBOLM". Plaukimo informacija teikiama ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

varoną ir smerkė komunistus. Gavęs balsą sakė, kad Pivaronas esąs Lietuvos myėtojas, o komunistai esą "išgamos".

Apie Ormono kalbą nėra reikalo daug rašyti. Jis agitavo už bendrą frontą, peikė Lietuvą ir gyrė Sovietų Rusiją.

Žmonių buvo apie 60.

— Senis iš Soho.

GAKSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Sutaupykite \$65 ant visokių Išdirbysčių

TYPEWRITERS

Taiso — PARDUODA — Perdirba

KAM RENDUOTI kuomet jūs dabar galite NUSIPIRKTI bile išdirbystės perdirbtą typewriter, garantuotą, kuris išrodo kai naujas ir veikia kai naujas, tik

--UŽ \$3 I MĖNESI--

TAIPGI NAUJI PORTABLE TYPEWRITERIAI

Dėl dykai išvalymo, pertaisymo, perdirbimo, apskaitliavimo arba mainymo i naują, telefonuokite

Telefonas DEARBORN 8444

★STAR TYPEWRITER COMPANY
189 WEST MADISON STREET

Tel. Lafayette 2120

"SYRENA" Restaurantas ir Bufetas

Europeiško ir Amerikoniško Styliaus Patarnaujam Bankietams, Parėms ir Vestuvėms

Priimam orderius i visas miesto dalis.

1825 West 47th Street, Chicago, Ill.

Kampas Honore Street.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

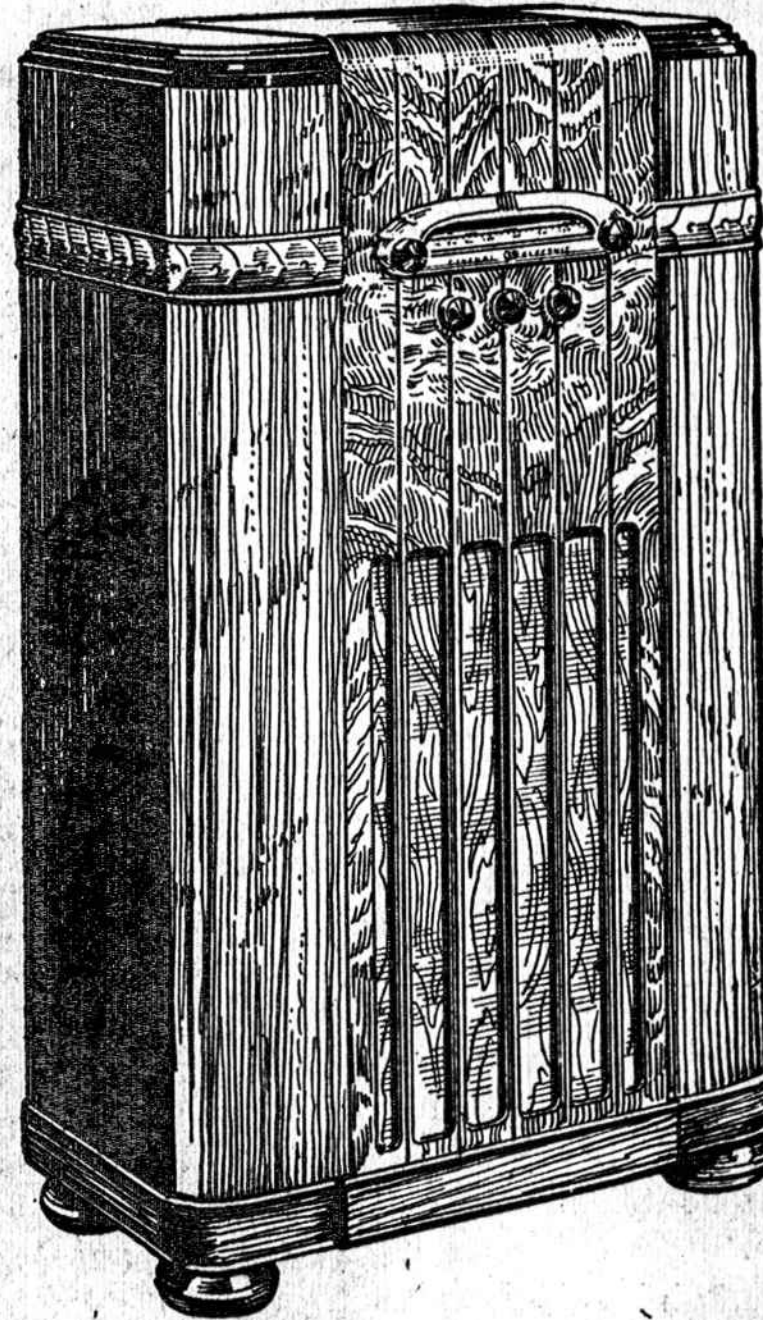
Skolinam Pinigus ant Pirmų Morgičių.

Taupykit pinigus užtikrintoj vietoj, U. S. Government įstaigoj. F. S. and L. Ins. Corp. apdrausta kiekvienos ypotos iki \$5,000.00.

Mokam dividendą kas 6 mėnesiai. Praeityje išmokėjom 4%.

2324 S. Leavitt St. Tel. Canal 1679

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas.

Šveskite

KALĖDAS SU NAUJU GE RADIO

Kombinacinis Radijušas su Fonografu, Puikiam Kabinete,

\$189. Vertės dabar tik už.....

\$69.50

Priimame jūsų senus radijušus ir Fonografus mainais.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

M. P. JOVARAUSKAS ir J. P. BERTULIS, Savininkai.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Phone SEEley 8760

"Vieta, kur Chicagos Lietuviai perkas baldus"

CHICAGO, ILL.

Pittsburgh'o Naujienos

(Tasa iš pusl. 2-ro)
Pasikalbėjimas apie Sovietų Rusiją

Klausimas: Ar ilgai išbuvo te Rusijoj?

Atsakymas: Daugiau kaip du mėnesius.

K.—Kokias vietas aplankė Sovietų Rusijoj?

A.—Buvau Minske, Maksvoje, lietuviškuose kolektyvuose ir prieš išvažiuodamas Leningrade išbuvo apie savaitę laiko.

K.—Ar vienas važinėjote, ar su palydovu?

A.—Nuvažiuoju vienas iki Maksvo, o paskui su palydovais važinėju.

K.—Ar mokete rusų kalbą?

A.—Nemoku.

K.—Važinėdamas po Sovietų Rusiją, kur jūs apsidaravote: viešbučiuose, bendrabučiuose, ar kur kitur?

A.—Pirmiausia viešbuty, paskui susiradau lietuvių, tai pas lietuvius, apsidaravau.

K.—Kiek atsidavote viešbuty pragyvenimas?

A.—\$5.00 už dieną su gultu, valgiu ir išvadžiojimu po visokias žymias vietas.

K.—Kokiais pinigais mokėjote važinėdamas po Sovietų Rusiją už transportaciją, pragyvenimą ir kitas reikmenis?

A.—Amerikoniškais.

K.—Kokia Sovietų pinigų vertė palyginant su amerikoniškais pinigais?

A.—Negaliu pasakyti, nes Sovietų pinigų negalima nė išvežti, nė įvežti.

K.—Kokie darbininkų uždariai ir kiek atsieina pragyvenimas?

A.—Vidutinė darbininko mėnesinė alga apie 300 rublių. Kalbant apie pragyvenimą, reikia neužmiršti, kad Sovietų Rusijos darbininkams nereikia rūpintis rytojumi bei ligos nelaimė. Yra senatvės pensija, nemokama medikališka pagalba ir kitkas, kas tik darbininkams reikalinga. (Tačiau kiek kaštuoja svaras mėsos, kiaušinių, sviestas, kambario nuoma, — to jį nepasakė, o tik tvirtino, kad Sovietuose pragyvenimas esąs nebrangus amerikoniškais pinigais mokant.—Reporteris).

K.—Kiek reikia mokėti už čėverykų porą?

A.—Tikrai negaliu pasakyti, bet, turbūt, yra brangūs; vilnoniai drabužiai yra labai brangūs. O tai dėlto, kad "ku'c-kai" išpiovė gyvulius.

Pakartojus klausimą apie darbininkų kambarių nuomą, p. Ormonas pareiškė, kad prie tam tikrų fabriku darbininkai nemoka jokių nuomų už kambarius, o kitur, — tai moką pagal savo uždarbį.

Apskritai paėmus, p. Ormonas nuomėnė apie Lietuvą ir Sovietų Rusiją niekuo nesiskiria nuo kitų komunistiškų agitorijų, kurie lankėsi Sovietų Rusijoj ir Lietuvoj.

Sovietuose viskas gera, o Lietuvoj viskas bloga.

Beje, Ormonas tvirtino, kad tas aprašymas iš Sovietų Rusijos, kuris tilpo "Naujiene" neatitinka tiesą apie jo kelionę.

— Reporteris.

Pittsburgh, Pa.

SLA. 3-čio Apskričio komiteto susirinkime nutarta pradėti lietuvių kalbos mokyklą, rengti Dr. Baltrušaitienės sutiktuves kartu su kitom organizacijoms ir šaukti kuopų suvažiavimą

Lapkričio 21 d. SLA. 3-čio apskričio komitetas Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje laikė susirinkimą. Buvo nutarta pradėti lietuvių kalbos mokyklą gruodžio 8 d. Lietuvių

Mokslo Draugystės Name. Pamoškos bus duodamos jaunuoliams ir suaugusiems vieną kartą savaitėje, t. y. kas antradienis nuo 7 val. iki 9:30 val. vakarais.

Mokytojai apsiėmė Juozas Baltrušaitis. Mokinių jau yra daug suregistruota ir, kaip tenka girdėti, tai ir iš suaugusių yra, norinčių lankyti lietuvių kalbos mokyklą.

Manoma, kad ir kitose dalyse Pittsburgho bus galima atidaryti lietuvių kalbos mokyklėles jaunuoliams ir suaugusiems.

Šiame susirinkime teko patvirtinti, kad Dr. J. T. Baltrušaitienė grįžta iš Lietuvos, tai ant vietos buvo nutarta kartu su kitoms organizacijoms surengti daktarės sutiktuves. Į komisią liko išrinkti apskričio pirmininkas Jonas Milleris, sekretorė p-lė Bronė Sabaliauskaitė ir išdalininkas Kastantas Šimkunas. Šioji komisija kartu su Aviacijos Komitetu ir Lietuvių Mokslo Draugystės darbuotojais sudarys bendrą komitetą, sutiktuveis surengti.

Nutarta šaukti apskričio kuopų metinį suvažiavimą 29 d. gruodžio Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. Posėdžiai prasidės nuo 1 val. dieną. Po suvažiavimo vietinė SLA. 40 kpi. rengia šaunią vakarienę.

—S. Bakanas.

Dr. Baltrušaitienė grįžo iš Lietuvos

PITTSBURGH, PA., lapkričio 24 d., teko sužinoti, kad Dr. J. T. Baltrušaitienė grįžo iš Lietuvos.

Daktarė išbuvo Lietuvoj nuo pat Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso ir yra dalyvavusi lakuno Vaitkaus sutiktuve, taip pat yra apvažiavusi visą Lietuvą. Daktarė parvežė ne tik visokių brangių dovanų iš Lietuvos Lietuvių Kambarinių Pittsburgho Universitete, bet ir daugybę visokių įspūdžių iš tos šalies, apie kurią tik knygoje ir laikraščiuose buvo skačius, nes ji yra gimusi Amerikoje.

Pasinaudojant proga, Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso, daktarė aplankė Lietuvą ir nuodugniai susipažino su Lietuvos žmonių padėčia.

Pittsburgho lietuviai, turbūt, daugiausiai iš daktarės gaus patirti tikros teisybės apie Lietuvos žmonių padėtį ir kaip jai atrodo Lietuva.

Kitą kartą plačiau parašysim apie jos įspūdžius iš Lietuvos.

—Reporteris.

N. S. Pittsburgh, Pa.

Senos istorijos atgarsiai

Kaip visiems Pittsburgho lietuviams žinoma, APLA. 1-ma kuopa atsiskyrė nuo centro 1927 metais. Atsiskyrimas įvyko be teismo, be provų, — žodžiu sakant, sutinkant abiem pusėm pinigų ir kitokių turta pasidalinti.

Bet 1-mos kuopos buvo depozituota \$68 dar 1909 metais. Tais laikais, kada APLA. vadinosi Laisvės Draugija ir valdyboj buvo J. Karanauskas prezidentu, J. K. Mažukna sekretorium ir dėdė Karolis Varenašius išdalininku.

Depozituotų pinigų knygutė buvo pas dėdę Varenašius kažkur užsimetus ir tie pinigai pamiršti.

1912 metais draugijos vardas buvo permąstytas iš Laisvės Draugijos į APLA.

GERB. Naujienu skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiai Naujiene.

vės Draugijos į APLA. Bankas, kame buvo tie 1-mos kuopos pamiršti pinigai, 1932 m. užsidarė ir visas turas perėjo į resyverio rankas. Tada peržiūrint visus depozitus surasta ir tie pamiršti \$68. Kokių tai būdu dabartinis APLA. Centro sekretorius J. Gasiunas patyrė apie pinigų ir pareikalavo, kad banko resyveris išmokėtų juos APLA. Centrai kaipo legaliskam paveldėtojai.

Pirmoji kuopa sužinojus, kad yra atrasta jos užmiršti pinigai ir kad tuos pinigų APLA. Centras jau yra pasisavinęs, bandė ieškoti teisybės. Tačiau pasirodė, kad visas dalykas turi eiti per teismą, o į teismą einant reikia ir advokato. G. advokatas daugiau atsieitų ne kaip tie palikti pinigai. Todėl nieko ir nedarė.

Bet 1-mos kuopos nariai jaučiasi, kad APLA. Centras juos nuskriaudė. Jie sako, jog tie pinigai turėjo tekti 1-mai kuopai.

— APLA. 1 Kp. Narys.

VALIO!

Gerkin už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

Bridgeport Tavern
J. Evinskas, Sav.

3430 So. Halsted St.
Phone Yards 0832
Chicago, Ill.

VALIO!

Gerkin už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

A. Milauckas

Savininkas
ROYAL OAKS PICNIC PARK
1837 So. 49th Ct.
CICERO, ILL.

Soho Pittsburgh, Pa.

Ormono prakalbos. — Prakalbu vedėjas Pivaroną išvadino "išgama".

Lapkričio 18 d. vietos komunistų organizacijos buvo surengusios prakalbą Lietuvių Mokslo Draugystės Svetainėje. Kalbėjo neseniai iš Sovietų Rusijos grįžęs Jonas Ormonas, kuris buvo taipgi Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso delegatas.

Prakalbų tvarką vedė žinomas komunistų veikėjas Jonas Urbanas. Urbanas, atidarydamas prakalbą, nepasigailėjo pipirų Pittsburgho Lietuvių Draugijų delegatui, Petriui Pivaronui. Jis smerkė Pivaroną, kad tasai tinkamai neatstovavęs Pittsburgho Lietuvių Draugijų Pasaulio Lietuvių Kongrese ir nestojęs už tą rezoliuciją, kurią buvo priėmusios Pittsburgho Draugijos ir iškusios jam nuvežti į kongresą. Urbanas įsikarščiavęs šaukė, kad Pivaronas esąs "išgama ir pardavikas", — parsidavęs Smetonos fašistams.

Dėdė Paulekas užsistojo Pivaroną ir smerkė komunistus. Gavęs balsą sakė, kad Pivaronas esąs Lietuvos mylėtojas, o komunistai esą "išgamos".

Apie Ormono kalbą nėra reikalo daug rašyti. Jis agitavo už bendrą frontą, peikė Lietuvą ir gyrė Sovietų Rusiją. Žmonių buvo apie 60.

— Senis iš Soho.

VALIO, VAITKAU!
Iškėlei visą Musų Tautą Apgalėdamas Neptuną!

John Pauga

5031 W. Roosevelt Rd
Cicero 5306 CICERO, ILL.

Naujienu Radio Programos

Nepamirškite atsisukti savo priimtuvą kas Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį kaip 9:30 val. ryto ant WCBD. stoties 1080 kilocycles (5000 Watts pajėgos).

Šią stotį ant savo radio galite surasti tarpe W. J. J. D. ir W. C. F. L. stočių.

Šiuos Naujienu Radio Programus galima girdėti už kelių šimtų mylių nuo Chicagos.

Šiandie ponia N. Gugienė turi prirengus labai gražų Programą.

Garsinimai mūsų programoms yra priimami už prieinamas kainas.

RADIONAS 1936

ISTOBULINTAS RADIO

Strouberg-Carlson, Philco, Zenith, R. C. A. Victor General Electric

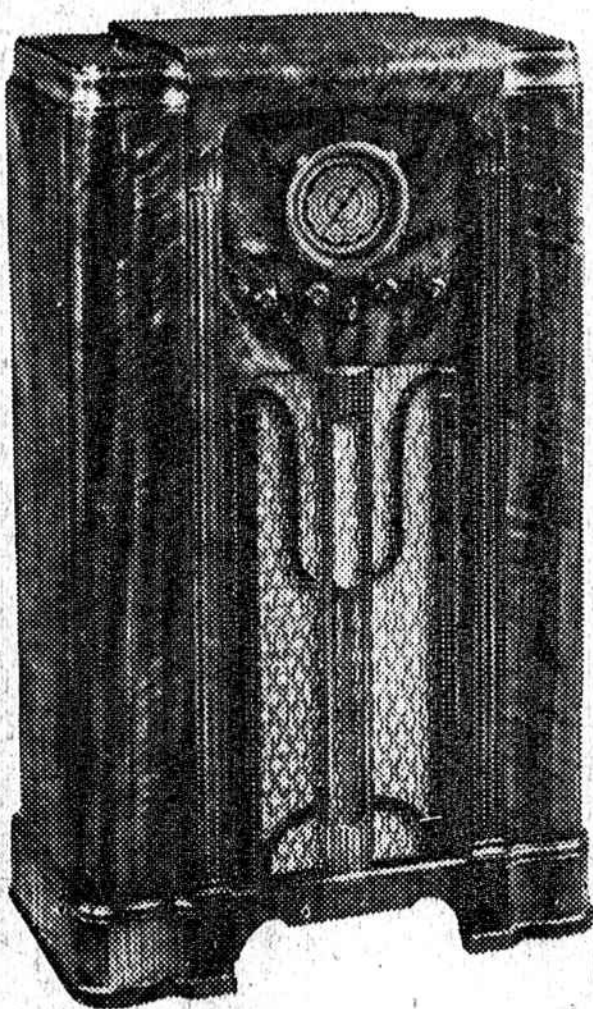
Visos naujos Radios parduodamos daug pigiaus pas BUDRIKĄ

Lengvais Išmokėjimais

J. F. Budrik, Inc.

3417 SO HALSTED STREET
Tel. Boulevard 4705

Idomus Programas Nedėliomis WCFL nuo 5 iki 6 v. vak. su didele orkestra—gali susilyginti su kitais chain programais.

mas prakalbas, nepasigailėjo pipirų Pittsburgho Lietuvių Draugijų delegatui, Petriui Pivaronui. Jis smerkė Pivaroną, kad tasai tinkamai neatstovavęs Pittsburgho Lietuvių Draugijų Pasaulio Lietuvių Kongrese ir nestojęs už tą rezoliuciją, kurią buvo priėmusios Pittsburgho Draugijos ir iškusios jam nuvežti į kongresą. Urbanas įsikarščiavęs šaukė, kad Pivaronas esąs "išgama ir pardavikas", — parsidavęs Smetonos fašistams.

DŽIAUGIAMĖS,
kad mes Galėjom Prisidėti prie Tavo Žygio, Vaitkau!

P. Kavaliauskas

BUČERIS
1446 So. 50th Ct.
CICERO, ILL.

VALIO!

Gerkin už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

S. Kiela

TAVERN-ALINE

4843 W. 14th St.
CICERO, ILL.

KALĖDŲ EKSKURSIJA LIETUVA

ISPLAUKIA IŠ NEW YORKO SEKANČIU LAIVU "GRIPSHOLM" ... Gruodžio 7

Zemos Ekskursijos Laivakorė Kainos

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platinės informacijos teikia ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

varoną ir smerkė komunistus. Gavęs balsą sakė, kad Pivaronas esąs Lietuvos mylėtojas, o komunistai esą "išgamos".

Apie Ormono kalbą nėra reikalo daug rašyti. Jis agitavo už bendrą frontą, peikė Lietuvą ir gyrė Sovietų Rusiją. Žmonių buvo apie 60.

— Senis iš Soho.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Sutaupykite \$65 ant visokių Išdirbysčių

TYPEWRITERS

Taiso — PARDUODA — Perdirba

KAM RENDUOTI kuomet jūs dabar galite NUSIPIRKTI bile išdirbystės perdirbtą typewriter'į, garantuotą, kuris išrodo kai naujas ir veikia kai naujas, tik

--UŽ \$3 I MĖNESI--

TAIPGI NAUJI PORTABLE TYPEWRITERIAI

Dėl dykai išvalymo, pertaisymo, perdirbimo, apskaitliavimo arba mainymo į naują, telefonuokite

Telefonas DEARBORN 8444

★STAR TYPEWRITER COMPANY
189 WEST MADISON STREET

"SYRENA" Restaurantas ir Bufetas

Europeiško ir Amerikoniško Styliaus Patarnaujam Bankietams, Parėms ir Vestuvėms

Priimam orderius į visas miesto dalis.

1825 West 47th Street, Chicago, Ill.
Kampas Honore Street.

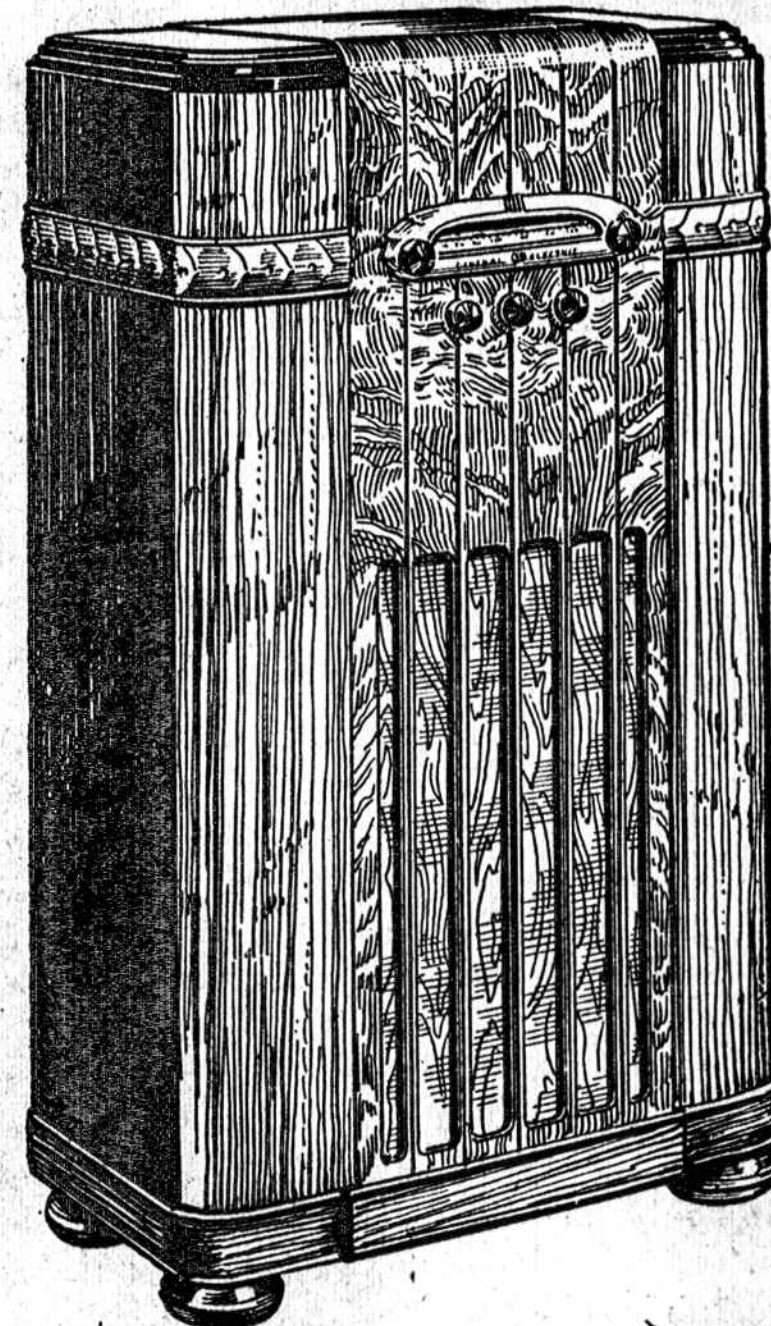
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Skolinam Pinigus ant Pirmų Morgičių.

Taupykit pinigus užtikrintoj vietoj, U. S. Government įstaigoj. F. S. and L. Ins. Corp. apdrausta kiekvienos įpatos iki \$5,000.00.

Mokam dividendą kas 6 mėnesiai. Praeityje išmokėjom 4%.

2324 S. Leavitt St. Tel. Canal 1679
JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas.

Šveskite

KALĖDAS
SU NAUJU GE
RADIO

Kombinacinis Radijušas su Fonografu, Puikiam Kabinete,

\$189. Vertės dabar tik už.....

\$69.50

Priimame jūsų senus radijušus ir Fonografus mainais.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

M. P. JOVARAUSKAS ir J. P. BERTULIS, Savininkai.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Phone SEEley 8760

"Vieta, kur Chicagos Lietuviai perkas baldus"

CHICAGO, ILL.

Kaip buvo atidengtas samokslas prieš "Lituanica II"

Savo laiku "Naujienos" buvo paskelbusios žinią, kad kažkokie piktadariai buvo pripylę vandens į kubilą, kuriame buvo laikomas gazolinas "Lituanica II". Tas samokslas išėjo aikštėn visai netikėtai. Apie to samokslą atidengimą "Lituanicos" mechanikai ir sargai ALTASS valdybai padarė tokį pareiškimą:

"Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungai. "Liepos 28 d., 10 val. ryto, mes, Edward Heidenreiter ir George Cavaiani, leit. Felikso Vaitkaus Lockheed-Vega lėktuvo "Lituanicos II" sargai ir mechanikai, suradome vandens gazolino bačkoje, kuris buvo skiriamas lėktuvui skristi iš New Yorko į Kauną, Lietuvą. Mes suradome tai Floyd Bennet aeroporte, New York'e, prie angaro 3, sekamu būdu:

"Leit. Feliksas Vaitkus telefonavo iš Half Moon viešbučio, kur jis gyveno, Edward Heidenreiterui apie 10:30 val. ryto (liepos 28 d.) prašydamas nuvežti Anton Broiz (iš to pat viešbučio) į Newarko aerportą. Kadangi automobilio (modelio V8 Ford, 1932) gazolino tankas buvo beveik tuščias, tai jis paėmė automobilio gazolino iš viešo kubilų, kuris buvo skiriamas lėktuvui. Kadangi automobilis stovėjo šiaurinėje angaro 3 aikštėje, tai jis privažiojo prie pietvakarinės angaro 3 aikštės, kame buvo sukrauti kubilai su gazolinu. Kubilai buvo ne viduje, bet sudėti lauke prie angaro durų.

"Tuo metu, kai Edward Heidenreiter nuėjo atsivėžti automobilį prie gazolino kubilų, tai George Cavaiani išsinešė iš vidaus gazolino pompą ir siurbį. Prieš vartojimą pompą ir siurbį buvo išgaminuoti, ir jie atrodė tušti.

"Muterkė buvo atsukta ir pompa įstatyta į kubilą. George Cavaiani pompavo gazoliną, o Edward Heidenreiter laikė siurbį įkišęs į automobilio tanką. Maždaug apie dešimt galionų buvo įpilta į automobilį.

"Po to Heidenreiter stardavo motorą ir nuvažiojo prie aerporto vartų. Tačiau vartų nepasiekus, motoras sustojo ties angaru 7.

"Išgaminavęs motorą ir suradęs, jog jis yra tvarkoje, Edward Heidenreiter tąsyk paėmė gazolino tūtą manydamas, kad gal į ją įsigavo aliejaus ir sustabdė motor veikimą. Šiek tiek aliejaus buvo įpilta į gazolino tanką, nes iš kubilų paimitas gazolinas priklausau aukštajai oktano rūšiai. O toks aliejaus, neatskietas su aliejumi, yra kenksmingas automobiliui.

"Bet visai netikėtai iš gazolino tutos pradėjo bėgti vanduo. F. Heidenreiter dar kar-

tą pasiurbė butą, ir vėl pradėjo bėgti vanduo. Nuziūrėdamas, kad tanke gali būti nemažas kiekis vandens, E. Heidenreiter nustumė automobilį prie angaro 3. Ten jis kartu su Ruddy Fraser išsaisino tanką ir surado apie tris galionus vandens.

"Iki to laiko iš bačkų gazolino niekas nebuvo ėmęs. Aišku taip pat buvo, jog Shell kompanijos valytuvė arba tos kompanijos skyrius pristatė tobulą gazoliną, išvada tad galėjo būti tik viena: vanduo į gazoliną pateko po to, kai bačkos buvo pristatytos į aerportą. Kai bačkos buvo atvežtos, tai muterkės buvo tiek kietai užsuktos, jog be instrumentų jų jokiu būdu nebuvo buvęs galima atsukti. Gi George Cavaiani pastebėjo, kad muterkė palyginti labai lengvai atsukto. Tačiau į tai tuo laiku jis neatkreipė dėmesio.

"Lengvai atsukama muterkė rodė, jog kažkas atidarė bačką, pripylė vandens ir po to skubiai uždėjo muterkę, neturėdamas laiko tinkamai ją priveržti.

"Kai Feliksui Vaitkui buvo pranešta apie suradimą vandens gazoline, tai jis paprašė Shell kompanijos išgaminuoti bačką. Kompanija padarė bandymus ir surado bačkoje vandens. Aišku buvo, kad kažkas buvo atidaręs bačką ir įpylęs vandens.

"Vėliau tą pačią dieną buvo pastebėta, jog ir kitų dviejų bačkų muterkės buvo liuosos. Nors tose bačkose vandens ir nebuvo rasta, bet p. Vaitkus paprašė Shell kompanijos visas 15 bačkų atsiimti ir į jų vietą pristatyti naują gazoliną. Kompanija tatau padarė. P-as Vaitkus bijojosi, kad ir kitos bačkos nebūtų sugadintos: jeigu į vieną buvo įpilta vandens, tai į kitas galėjo būti įpilta kerosino, kurio nėra lengva susekti, bet kuris yra tiek jau pavojingas, kaip ir vanduo, Pratt and Whitney Wasp S1D1 lėktuvo motorui.

Edward Heidenreiter
George Cavaiani.

"Mes žemiau pasirašę matome kaip Edward Heidenreiter ir Buddy Frazer išleido apie tris galionus vandens iš Edward Heidenreiterio automobilio (Fordo modelio V8 1932) Floyd Bennet aeroporte, ties angaru 3, liepos 28 d. 1935 m.

Stewart Fraser, 2056 Ryder st., Brooklyn.

Bud Fraser, 2056 Ryder St., Brooklyn, N. Y."

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

DAINUOS LEIT. VAITKAUS SUTIKTUVĖSE

Dainininkė Helen Bartush, Chicago's Operos žvaigždė, kuri ši sekmadienį, gruodžio 1 d. dainuos leit. Felikso Vaitkaus sutiktuvėse, Ashland Boulevard Auditorium.

KLAIPĖDOS SEIMELIS SUSIRINKO

Autonominis Klaipėdos Krašto Seimelis, dėl kurio tiek daug triukšmo buvo daroma vokiečių spaudoje ir hitlerininkų organizacijose, kaip ELTA pranešė, susirinko 6 lapkričio Klaipėdoje. Kaip tie rinkimai baigėsi ir kokios buvo Seimelio atidarymo ceremonijos, jau yra visiemis žinoma iš lietuviškos spaudos.

Nors užsienio spauda skaito rinkimų išdavas anti-lietuviškumo laimėjimu, tačiau šio ketvirtio Seimelio rinkimai nei kiek nesiskiria nuo praėjusių (trečiojo ir antrojo) Seimelio rinkimų, nepaisant nepaprastų vokiečių propagandos priemonių.

Visi dvidešimt devyni (29) Seimelio atstovai gubernatoriaus p. V. Kurkausko akivaizdoje pasirašė šitokią priesaiką:

"Prisiekiu Visagaliai Dievo akivaizdoje, kad busiu ištikimas Lietuvos Respublikai, saugosiu Lietuvos Valstybės Konstituciją, Klaipėdos krašto statutą ir kitus Klaipėdos krašte veikiančius Lietuvos Respublikos ir Klaipėdos krašto įstatymus ir sąžiningai eisiu Seimelio nario pareigas. Taip man, Dieve, padėk."

Karakteringa, kad Seimelio atidarė atstovas Valėys ir Seimelio pirmininku buvo išrinktas atstovas Baldzus — abu du lietuviai, nors ne iš lietuviško sąrašo.

Nors rinkimuose dalyvavo

ATSTOVAUS CHICAGOS ANGLŲ LAIKRAŠČIUS VAITKAUS SUTIKTUVĖSE

Stasys Pieza, "Chicago American" reporteris, kuris sekmadienį leit. Felikso Vaitkaus sutiktuvėse, Ashland Boulevard Auditorijoje, atstovaus Chicago's anglų spaudai.

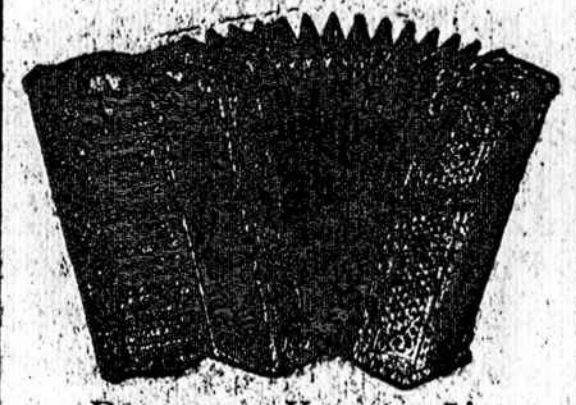
S. Pieza labai plačiai rašė apie Vaitkų "Chic. American". Ne vien apie Vaitkų, jis pasvėnčia daug vietos ir kitų lietuviško gyvenimo įvykių aprašymui. S. Pieza redakcijoje dirba ant rus metus. Turi B. A. laipsnį.

daugelis grupių bei partijų, tačiau tos grupės rinkimų metu susijungė į dvi sroves: lietuvininkų ir vokiečių; pasitaroji pasivadino "vienybės sąrašu" ir gavo 24 atstovus, gi lietuvininkai gavo 5. Butų visiškai klaidinga manyti, kad tie 24 "vienybės" atstovai yra vokiečiai. Ne, jų tarpe bent trečdalis yra lietuviai klaidiečiai. Tokiu būdu Seimelyje bent pusė atstovų yra neabejotinai lietuviai, nors nevienodo nusistatymo.

Rinkimų metu vokiečių rinkimų nedrįso atvirai pasiskelbti vokiečiais, nes, be abejojimo, būtų pralaimėję. Berlyno propagandos mašina drąsiai skelbė pasauliui, kad Klaipėdos Krašte didžiulia gyventojų yra vokiečiai, tačiau agituodami Klaipėdiškių tarpe negalėjo apsieiti be lietuvių kalbos. Neskaitytinai, bet gudrus Užnemūnio kaimyno agentai grąšinėdamsi prisidengdami krašto auton-

mijos obalsiais, dikčiai pristinko sau tokiu būdu ir gryniausiu lietuvišku balsu. Grot betgi pamatysime, kiek toje "Klaipėdiškių vienybės" grupėje pasirodys atstovų ne tik "lietuviškai kalbančių", bet ir "lietuviškai protaujančių". Klaipėdos Krašto lietuvių didžiuliam turės galop susiprasti. Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

PIRKITE AKORDINĄ IS PROGRESS KRAUTUVĖS

MAŽESNĖS KAINOS Lengvesni išmokėjimai LEKCIJOS DYKAI

Progress Krautuvėje galite pasirinkti ITALIJOS VOKIETIJOS AMERIKOS Geriausių Išdirbysčių PIANO AKORDINŲ \$18.95 ir aukščiau.

Lengvi išmokėjimai. Imame senus Akordinus ir mainius ant naujų. Su pilnos mīeros Akordinu duodame iki 50 LEKCIJŲ DYKAI

Radio Bargenai 1936 metų Mados 3 tubų Midget Radios po \$12.75

1936 metų Mados Console RADIOS ZENITH, PHILCO etc. po \$39.75

Nuolaida už Senus Radios Lengvi išmokėjimai.

PROGRESS FURNITURE CO. 3222-26 S. Halsted St. Tel. Victory 4226

Vedėjas J. KALIEDINSKAS

Laidžiame gražius radio programus kas nedėlia, 11 val. prieš piet, iš stoties WGES, 1360 kiloc.

This delicious cheese food is DIGESTIBLE AS MILK ITSELF!

KRAFT VELVET

Hidden in Velveta's rich mild Cheese Cheese Food are health protective elements of many foods. It's wonderful for children. Serve Kraft Velveta—in sandwiches, in soups, in casseroles...

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalingi eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

VALIO VAITKUI! CEDARWOOD INN 2642 West 63rd St. Anthony Miskinis 63rd and Talman Ave. CHICAGO

VALIO VAITKAU! Lai Skridimo Priešai Žino, Kad Tu Buvai Kaune S. L. A. 301 KUOPA CICERO Pirm. J. TARULIS.

AR JUS EINATE Į BIZNĮ? Tavern ir Krautuvė Fiktorai už pigesnes kainas. Lengvi išmokėjimai. STANDARD STORE FIXTURE CO. 644-648 W. Madison St. Monroe 5066.

MASTER WINDOW SHADE CO. S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560 Langams Uzdangalus Padarome ant Užsakymo FIRANKOMS LAZDAS... MES NUMERUOJAME IR UŽKABINAME TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLoms. 1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

SVETAINĖ UŽDYKĄ Tinka dėl susirinkimų, parų, vestuvių ir chorams. Kreiptės: LINCOLN TAVERN Sav. Margaret Belcher, persikėlė iš "Margie's Tavern." 3749 SOUTH HALSTED STREET Tel. Boulevard 2092

RUSIŠKA IR TURKIŠKA PIRTIS FOURTEENTH STREET BATH HOUSE 908-910 West 14th Street. MOTERŲ DIENA SEREDOMIS. Po naujų savininkų priežiūra, naujai išremontuota iš išmalevota. — Masažas — Chiropodistai — Atidara dieną PHONE CANAL 9560 SWIMMING POOL

Atsiklauskite apie mūsų kainas Geriausi likeriai ir alus dėl vestuvių ir parų. ANCHOR INN 3500 So. Halsted St.

METINIS VAKARAS! Lietuvių Kliaučiu Lokalas 269 A. C. W. of A. RENGIA BALIŲ Subatoj, Lapkričio-Nov. 30, 1935 AMALGAMATED CENTRO NAME 333 So. Ashland Ave. Šokiai prasidės 8-10 val. vakaro. Bus gera orkestra, užkandžiai ir gardūs gėrimai. Kelečia visus atsilankyti RENGIMO KOMISIJA.

Šlifuoti AKINIŲ IŠPARDAVIMAS

Prasta regėjimas, silpnas ir kreivas akis galima dažnai atitaisyti su naujai išrasta ŠLIFUOTAIS AKINIAIS. Jie anksčiau jūsų akis, pašalins akų nuovargį ir galvos skaudėjimą. Jūs galėsite su jais skaityti mažas raides, siuti ir aiškiai toli ir arti matyti. Išbandyk šiuos nuostabius akinius.

\$7.50 and up

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Ofisas ir Akinių Dirbtuvė. Patenkinimas Garantuojamas. 756 West 35th Street Telefonas Yards 1829

Antras lėktuvas transpacifikiniam susisiekimui

MIAMI. — Čia atvyko oro milžinas, "Philippine Clipper", kuris su pirmiau pastatytu lėktuvu "China Clipper", kursuos tarp Amerikos, Philippinų salų ir Kinijos.

F. Vaitkaus Chicagos Lokalių Komitetų Darbuotė Skridimo Naudai

Leit. F. Vaitkaus skridimas su "Lituanica II", taip kiti reikšmingi Amerikos lietuvių darbai, priklauso daugiau Chicago, negu kitoms lietuvių kolonijoms šioje šalyje. Nors visi ir visur prisidėjo prie skridimo įvykinimo darbu, finansine parama, propaganda, bet jei ne Chicago, tai Antro skridimo sumanymas gal nebūtų gimęs, jei ne Chicago, vargiai būtų buvę galima taip puikiai įrengti "Lituanica II" kaip ji buvo įrengta. Darbas būtų buvęs daug sunkesnis ir vargingesnis. Chicago gali pasigirti, kad prie skridimo įvykinimo ir pasisekimo ji prisidėjo bent 50%, kuomet kitus 50% tenka padalinti tarp visų likusių Amerikos lietuvių kolonijų ir Lietuvos.

Bet visą darbą Chicagoje toli gražu neatliko ALTASS Centro Valdyba, kurios visi nariai yra chieagiečiai. Centro Valdybos nepavadojami talkininkai buvo Kolonijų Komitetai—ALTASS Lokaliai skyrė, kurie veikė visose miesto dalyse. Komitetai ne vien darbavosi savo kolonijose rinkdami aukas ir rengdami vakarus, bet visuomet atėdavo centro valdybai į pagalbą rengiant aviacijos dienas, didelius balius ir kitokius vakarus. Štai, pav., ir rytojaus Leit. Vaitkaus suktuvėse vakaro darbininkai, tvarkos palaikytojai, bilietų pardavinėtojai yra didžiulioje lokalių komitetų veikėjų.

Negali užginčyti, kad visi skridimo rėmėjai pergyveno sunkių ir skaudžių momentų. Vargo, rūpinosi Centro Valdyba. Bet ar tik daugiau vargo ir daugiau nemalonių neturėjo lokalių komitetų veikėjai, kurie nuolatos suėdavo į tiesioginį kontaktą su žmonėmis, kuomet Centro Valdyba buvo daugiau nutolusi. Įvairių melių, prasimanymų ir šmeižimų erzina žmonės be paliovos tulžį liedavo ant tų lokalių komitetų veikėjų. Bet reikia pasakyti, kad jie nenustojo jėgų, nenusileido ir, dabar, žvilgtelėjus į netolimą praeitį, galima matyti, kad tik su labai mažomis išimtimis, beveik visi pasiliko lojalūs. Jie atsilaukė prieš visas atakas ir šandien tie ištikimieji skridimo darbuotojai pamatavotai džiaugiasi ir didžiuojasi rezultatais, kuriuos

jų sunkus darbas atnešė! Visiems lokaliams komitetams ir jų nariams—leit. Felikso Vaitkaus ir ALTASS Centro Valdybos—širdingiausias ačiū!

Cicero

Cicero ALTASS skyrius suorganizavo vien iš Raudonosios Rožės klubo narių, kurie dirbo kiek pajėgdami ir sukėlė keletą šimtų dolerių. Stambiausią aukų komitetui sukėlė Lietuvos Seserų Tautiška Draugija, o antroje vietoje stovi Raudonos Rožės Klubas ir p. N. Jonikaitis. Bet pati pirmą komiteto auką atėjo iš bizniera Franko Danausko. Smulkesnių ir stambesnių aukotojų buvo daug ir jie noriai aukavo.

Prie komiteto darbo prisidėjo šios organizacijos, SLA. 301 kuopa, Lietuvių Improvement Klubas, Draugystė Lietuvių Kareivių. Tai buvo visos visuomenės organizacijos. Iš bažnytinio neprisdėjo nei viena, tik vienas kunigas H. J. Vaičiūnas aukavo \$3.00. Buvo daug priešų, su kuriais teko susidurti, bet dabar galima pasakyti, kad šandien mūsų darbas yra apvainikuotas puikiais rezultatais.

Cicero Skyriaus Valdyba, K. P. Develkis, pirm. J. Tarulis, vice-pirm. C. Genis, rašt. M. Ketvirtienė, ižd. N. Jonikaitis, J. Jankus, iždo globėjai.

Town of Lake

Po suorganizavimo Altass Chicago pirmas lokalis komitetas tapo įsteigtas Town of Lake kolonijoje, spalio mėnesį, 1933 m., pastangomis Wm. J. Kareivos, Altass vice-pirmininko. Kadangi p. Kareivą Altass valdyba išrinko Chicagoj lokalių komitetų organizatorium, tad jis pirmiausia spėjo suorganizuoti tokį komitetą Town of Lake, kur jis pats gyveno.

Komiteto sąstatan įėjo penki asmenys. Pirmininko pareigas ėjo Wm. J. Kareiva, sekretorius Barbara Šnypis, fin. sekr. Charles Šukis, ižd. Juozas Lakas.

Šio komiteto valdybai atėjo į

pagelbą uolūs visuomenės veikėjai, George Kaminskas ir Frank Vazyga, kurie prie kiekvienos progos agitavo lietuvius tapti Altass nariais ir ragino juos remti transatlantinio skridimo darbą. Town of Lake lietuvių suprasdami to žygio svarbą jie parodė didelį prisidėjimą.

Daug garbės narių

Daugeis jų tapo Altass garbės nariais. Pavieniai žmonės ir įvairių draugijų nariai tiesiog buvo užinteresuoti skridimo svarba ir iš jų sulaukta didelės paramos.

Narvidas Altass vice-pirmininkas paaukavo \$50.00, Charles Kriščiūnas \$35.00, Stanley Valička \$25.00, Charles Marozas \$25.00, Dr. Strikoll \$25, Dr. Dundulis \$25.00.

Aukavo ir darbu prisidėjo: Unity Klubas, Garsaus Vardo Lietuvių, Joniškiečių Klubas, Garsaus Vardo Lietuvių, Draugystė šv. Pranciškaus, šv. Stanislovo Draugystė, Teatrališkos Klubas "Lietuva", Lithuanian Property Owners ir Republikonų Klubų centras.

Pirmoji Chicagoje

Town of Lake lokalių komiteto valdyba susilaukus taip didelės paramos draugijų ir pavienių asmenų, savaime aišku, tikslą atsiekė ir sukėlė bene daugiau skridimo reikalams pinigų, kaip bet kuri kolonija Chicagoje.

Town of Lake nors ir sena kolonija, bet Lietuvių tautos labui savo paramą visuomet buvo pirmutinė.—F. B.

Brighton Park

Brighton Park kolonija buvo viena iš veikliausių Chicagoj. Šioj kolonijoje profesionalai, biznierių ir šiaip darbininkai suteikė didelę finansinę paramą Altass'ui. Kada buvo sumanyta steigti Altass lokalių komitetus, kad pinigų sukėlimo darbas būtų sėkmingiau atliktas, Brighton Parkas tokį komitetą įsteigė lapkričio mėnesį, 1933 m. Komiteto pirmininku išrinko Edvardą Čapulį, vietos stambų biznierių, kuris nuširdžiai ir nenulistančiai rūpinosi savo pareigomis. Jo vadovybė

Stambiausias "Lituanicos II" aukotojas

L. Radkins-Radziukynas, kuriam tenka stambiausio "Lituanicos II" aukotojo garbė. Jis vienas paaukavo lėktuvo prirengimui kelionai \$350.

Pas Radkins retai kada tefigurooja sapduoje, vienok jis yra stambiausias lietuvių filantropas Chicagoje. Paskutiniu laiku jis pastatydino didelius mokyklos rūmus savo tėviškėje, Lietuvoje.

lokalio komiteto nariai atliko gerą darbą, sukeldami daugiau pinigų už kitas kolonijas. P. Čepulis ir jo šeima labai daug aukavo skridimui.

Iždininkavo J. Yuška

Iždininko pareigas ėjo John Yuška, Hollywood svetainės savininkas. Kadangi buvo skubus reikalus sukelti pinigų, tai p. Yuška be savo laiko ir darbo svetainę davė veltui 23-ma mitnigams ir trims parengimams. Ir neskaitant kitų išlaidų, p. Yuška dar paaukavo Altassui 27.00.

Šio komiteto narys, Frank Krasauskas, taipgi toliai darbavosi. Jis tarp vietos lietuvių sukėlė aukų skridimui suvirš \$100.00 ir šiaip prisidėjo aktyviu darbu rengiant įvairias pramogas. Frank Krasauskas buvo vienas iš veikliausių komiteto narių.

Ant jo pečių daug atsakomybės Jonas Puleikis komiteto sekretorius, prie šio organizatyvio darbo daug laiko ir triso padėjo. Susirašinėjimas su centraliniu Altass komitetu; vedimas reikalų, vietos lokalių komitete, etc. gulėjo ant Puleikio pečių. Ir jis savo užduotį kuo geriausiai atliko.

B. R. Pietkiewicz, Dariaus Gėreno Posto 271 komendantas ir lokalių komiteto narys daug prisidėjo materialiai ir moraliai prie šio darbo.

Kiti Rėmėjai

Jonas Barškietis, nors nebuvo komiteto nariu, bet jis apšė prisidėjo aukomis. Kiekvienam parengimui p. Barškietis pristatydavo veltui valgomus produktus, kurie jam iš savo kelios dešimts dolerių. Jonas Barškietis yra wholesale mėsos biznyje.

Tarp suminėty dar verta paminėti, kad ir Kazimieras Petruskas ir jo žmona nemažai aukomis ir darbu prisidėjo. Taipgi ir Kazimieras Daukskurdis, Jonas Petraitis, Alex Miller, J. Jakavičia, pp. Giedra, Balinis, Sandra ir p. Papeliene.

Kiti Brighton Parko lietuvių taipgi finansiškai rėmė ir tuo pasirodė, kad ši kolonija nemažai prisidėjo prie leit. Felikso Vaitkaus transatlantinio skridimo pasisekimo.

North Side

Northsidiečiai pilnai išpildė savo kvotą paremti Leit. F. Vaitkaus skridimą per Atlantiką. Aukomis iš draugijų ir iš įvairių parengimų North Side Altass skyrius sukėlė apie \$900.00. Altass skyrius buvo sutvertas iš įvairių draugijų atstovų, skyriaus valdybos narių tapo išrinkti sekami Northsidės veikėjai:

K. Čepukas, pirm. V. Mankus, seker. C. Kairis, ižd. P. Miller, fin. rašt.

Draugijos ir klubai, kurie prisidėjo aukomis ir prisidėjo savo atstovus kartu veikti su Altass Skyriaus Komitetu buvo sekanti:

Chicagos Lietuvių Draugija, Morning Star Klubas, Amalgamated Kriaučių Lokalas 269.

North Side Moterų Klubas, Humboldt Park Klubas, North West Dm. Klubas, SLA. 226 kuopa.

Reikia pastebėti, kad Northsidiečiai turi pilną teisę jaustis atlikę savo pareigą paremdami mūsų tautos didvyrį Leit. F. Vaitkų.

Northside Altass Skyrius sveikina mūsų didvyrį Leit. F. Vaitkų ir linki jam ilgai gyventi.

—Northsidietis.

Bridgeport

Nuo kitų kolonijų Chicagoje skridimo darbe neatsiliko ir Bridgeportas. Susiorganizavo lokalis komitetas ir "Seniausioje Lietuvių Kolonijoje", kuris daug pašventė laiko parengimui per biznierių aukų rinkti, vakarėlių rengimui, ir svarbiausiai, ALTASS Bazaro surengimui.

Skyriuje daugiausiai darbavosi, p. Kemešienė, p. Miščukaitienė, p. Aleksynas, Kaceauskienė, Bytautienė nuo ALTASS Centro valdybos ir nemažas skaičius kitų veikėjų, kaip p. Norgailienė iš Brighton Parko.

Marquette Park

Marquette Parkas gal ir neturėjo pastovaus lokalių komiteto, kaip kitos kolonijos, bet toji kolonija sulaukė labai didelę rolę skridimo ruošoje.

Marquette Parke gyvena didelis nuosimintis ALTASS Centro Valdybos narių: prezidentas A. G. Kartanas, vice-prezidentas M. Narvydas, knygvėdys, G. Stungis, ir adv. A. A. Dobbs. Jie usdarė daugiau kaip ir "lokalį komitetą", rūpinamiesi ne vien savo kolonijos veikimu, bet ir viso skridimo judėjimo eiga.

Marquette Parke įvyko eilė vakarėlių Vaitkaus naudai. Aukų rinkimas ėjo labai plačia skale ir pirmieji ALTASS garbės nariai atėjo iš Marquette Parko. Jie buvo adv. A. A. Dobbs ir vaistininkas p. Dalen, kuris beje, yra Brightonparkietis.

Suminėtiems asmenims visuomet gelbėjo pp. Kartanienė, Narvidienė, Stungienė — žmonos, ir pp. Sabaliauskai, Miknaitis, Ukėliai ir keletas kitų, kurie pasirodydavo veikėjų tarpe laiko nuo laiko.

Melrose Park

Melrose Parko lokalis komitetas savo laiku veikė labai smarkiai, bet kaip p. J. R. Janušauskas atsisakė skristi Lietuvon, tai jis nuleido rankas. Skyrius sukėlė skridimui suvirš \$300. Jo pirmininku buvo p. Metrikis, sekretriavo p. Gatty, o iždininko vietą užėmė Dr. Strzynecki.

Labai uolūs ir nuosirdūs skridimo rėmėjai buvo p. M. Šeštakas ir Urbaitis, kurie pasiliko lojalus iki pat galo. Aukomis ir darbu prisidėjo ir vietinis fotografas, p. Krūšinis.

Melrose Parkas surengė savo kolonijoje eilę prakalbų, ir "Lituanicos II" krikštymons parupino tradicijos reikalaujamą butelį šampano. S.

Kaip žuvis be vandens, taip geras lietuvis be "Naujiečių" neturėtų būti.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS, KURĮ LIETUVIAI PER AMŽIUS SU PAGARBA MINĖS!

SHAMET'S TAVERN

HALL FOR RENT FOR ALL OCCASIONS

1500 So. 49th Avenue Phone Cicero 3760

Cicero, Ill.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS, KURĮ LIETUVIAI PER AMŽIUS SU PAGARBA MINĖS!

F. DANAUSKAS TAVERN

1346 So. 50th Avenue. Cicero, Ill.

VALIO VAITKAU!

Tu Musų Nesuvylei, Duotą Žodį Išpildei!

35TH STREET RESTAURANT

Skanūs lietuviški ir amerikoniški valgiai ir mandagus patarnavimas.

3502 S. Halsted St.

Tel. Yards 2075

VALIO VAITKUS!

Tu Musų Nesuvylei, Duotą Žodį Išpildei!

EDWARDAS CHEPULIS

Mūsų bučernėj ir grosernėj visados randasi didelis pasirinkimas šviežio maisto reikmenų

3503 So. California Avenue

Valio Vaitkui! Musų Didvyriui,

Atlanto Nugalėtoju!

DRAUGYSTĖ LIETUVOS KAREIVIŲ

Pirm. Klem. Leudanskas

CICERO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drąsą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

JOHN KARALIUS TAVERN

Alus, Degtinė ir kiti Skanūs Gėrimai

535 W. 32nd St.

Tel. Victory 3781

VAITKUS, TAI YRA VARDAS, KURĮ LIETUVIAI PER AMŽIUS SU PAGARBA MINĖS!

LIDY IR PETRAITIS

ADVOKATAI

77 W. Washington St.

Tel. State 4311

SUITE 1810

VALIO, LAKUNAS VAITKUS!

Laimingai nugalėjęs Atlantą ir gražiai išgarsinęs lietuvių vardą visame pasaulyje

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-26 SO. HALSTED STREET

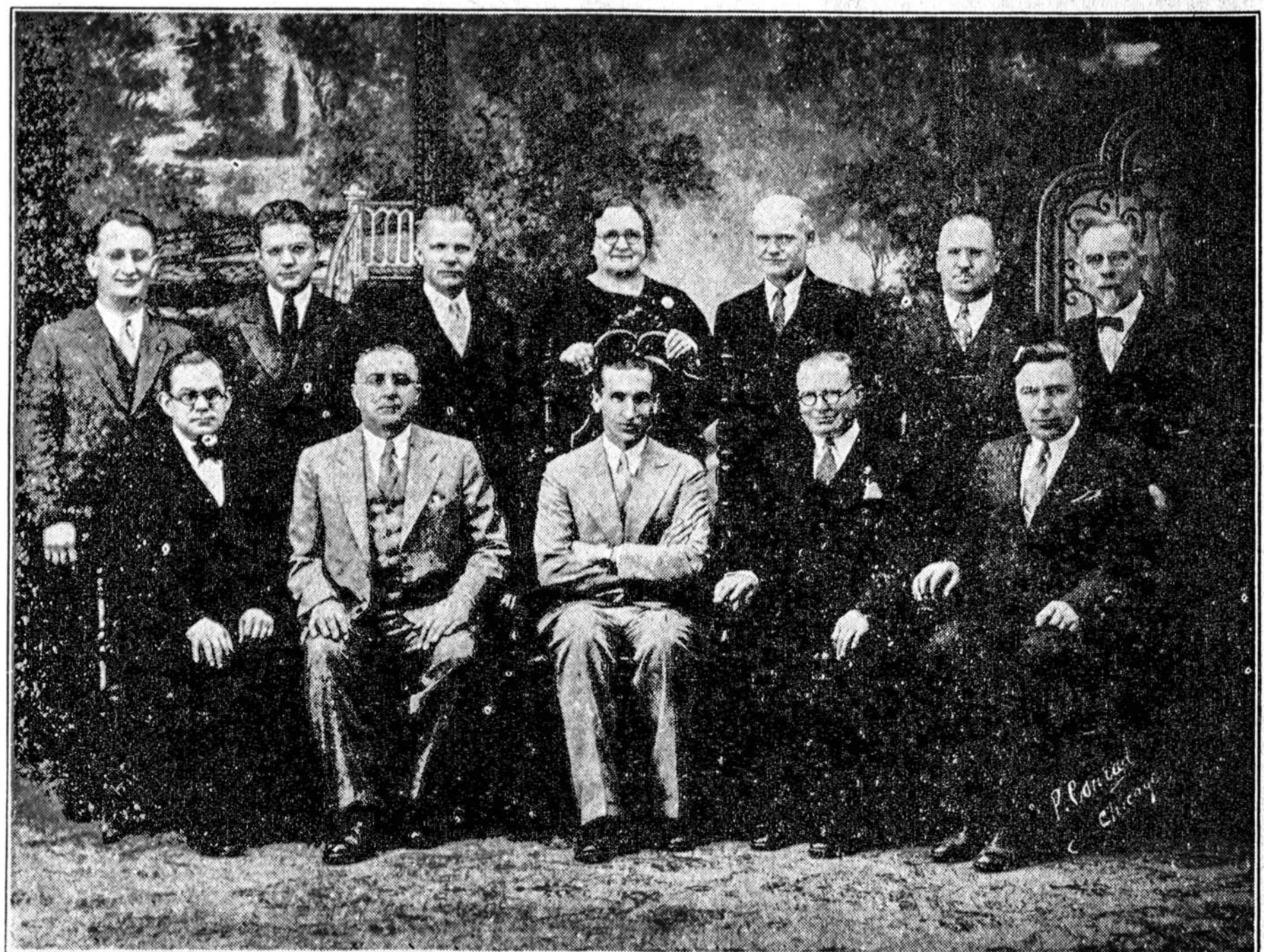
Vieno aukšto baltu priekiu namas.

J. KALEDINSKAS, Vedėjas.

Tel. VICTORY 4226

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

Asmenys, kurie vadovavo "Lituanicos II" skridimo organizavimui

ALTASS Centralinės Valdybos nariai su leitenantu Feliksu Vaitkum, kurį jie rytoj priims iškilmingose sutiktuvėse, Ashland Boulevard Auditorijoje.

Sėdi, iš kairės į dešinę: Dr. A. L. Davidson's, M. Narvidas, vice-prezidentas; leit. F. Vaitkus, Wm. J. Kareiva, vice-prez.; J. Mackiewicz, iždininkas.

Stovi, iš kairės į dešinę: adv. A. A. Dobbs, A. Vaivada, sekretorius; A. G. Kartanas, prezidentas; B. Bitautienė, P. Grigaitis, valdybos pirmininkas; G. J. Stungis, knygvėdys; J. Hertmanavičius.

ALTASS Roselando Skyrius

Altass Roselando skyrius suorganizuotas lapkr. 29 d. 1933 m. Skyriaus valdyba buvo išrinkta iš veiklių Roselando veikėjų: pirmininkas, energingas, sumanus J. Pučkorių; vice pirmininkas, E. Dombrauskienė; protokolų rašt., P. J. Kučinskis; fin. rašt., A. Narbutas; kasierius, A. Balchunas. Skyriaus aktyviais nariais buvo ir daug darbuotojų šio roselandiečiai: J. Pučkoriai, P. J. Kučinskiai, P. Sadulos, St. Dombrauskai, A. Narbutai, J. Jonikai, V. Patupos, A. Balchunas, A. Brizgis, J. Bruknis, A. Laurutėnas, A. Jocius, J. ir Nastė Plankiai.

Skyriaus pasidarbavimu buvo surengtos prakabos, kuriose kalbėjo "Naujieji" redaktoriai P. Grigaitis ir J. Janušas. Tai buvo pirmas žinomas roselandiečių skyriaus veikimas. Vėliau surengtas balius ir vienas sporto vakaras. Visi parengimai buvo sėkmingi. Sporto vakaro surengime teko daug padirbėti p. Jonikui už ką jam skyriaus veikėjai buvo labai dėkingi.

Sukėlė virš \$500

Roselando skyriaus tiesioginiu ar netiesioginiu pasidarbavimu Altass centran pridūta pinigais virš \$500.00 dolerių ir dėl bazaro aukų nuo biznierių ir šiaip roselandiečių surinkta virš \$50 dolerių vertės.

Aukų rinkimie pasizymėjo daugiausiai Nastė Plankienė, kuri surinko virš penkiasdešimt dolerių ir St. Dombrauskas surinko virš trisdešimt dolerių (tiek jų pridavė Altassui per skyriaus išdą). Kiti irgi darbuotojai aukų rinkime, surinkdami kas kiek galėjo. Bazaro aukų rinkime daugiausiai darbavosi Albinas Laurutėnas ir Antanas Jocius.

Altass Roselando skyrius

ŽINOTINA

NAUJENOS, 1739 South Halsted Street. Telefonas—CANAL 8500-8501-8502. Ofiso valandos: 8:00 ryto iki 8:00 vakaro paprastomis dienomis; sekmadieniais nuo 9:00 ryto iki 1:00 p. p.

LIETUVOS KONSULATAS, Konsulas Antanas Kalvaitis, 100 East Bellevue Place, (dešimtis šimtų šiaurės). Telefonas, SUPERIOR 5619. Valandos—10 ryto iki 1 po piet. Po to pagal susitarimą.

PASPORTŲ BIURAS, Department of State, 433 West Van Buren St. (Naujuose pašto rumuose). Tel. WABash 9207. Valandos 9:00 r. iki 5 po piet.

IMIGRACIJOS BIURAS, 433 West Van Buren Street. Tel. WABash 9207.

ORO BIURAS, Senasis Paštas, Jackson ir Clark Sts. Tel. WABash 1746.

CHICAGOS CITY HALL—Rotušė—Washington ir Clark gatvės. Čia randasi majoro Kelly ofisas, visi miesto ofisai, municipal apskričio Superior ir Circuit teliniai, sveikatos departamentas, apskričio išdėminkas, apskričio klerkas.

Visi miesto ofisų telefonai RANDOLPH 8000. Visi apskričio ofisų telefonai FRANKLIN 3000.

CHICAGOS POLICIJA, 11th ir State gatvės. Telefonas WABash 4747. Norint prisipausti pagalbos iš policijos, reikia laukti POLICE 1313.

GAISRU KILUS, reikia laukti FIRE 1313.

ILLINOIS EMERGENCY RELIEF COMMISSION, 1319 South Michigan ave. Telefonas, WABash 7100. Valandos, 9:00 ryto iki 5 p. p.

IMMIGRANTS PROTECTIVE LEAGUE, 824 South Halsted street (Hull House). Telefonas, HAYmarket 6374, klauskit Miss Helen Jerry.

COOK APSKRIČIO LIGONINĖ, W. Harrison ir So. Wood kampas. Telefonas SEEley 8800.

vo veiklus ne vien pasidarbavimu skridimui roselandiečių tarpė, bet jie buvo aktyvūs ir visame Altass veikime. Nebuvo to parengimo Altass centro valdybos, kad roselandiečiai nebūtų jamė dirbę.

Draugijos šaliniai

Roselando draugijos nerėmė antrojo transatlantinio skridimo, išskyrus S. L. A. 139 kuopą, kuri aukavo 15 dolerių; S. L. A. 63 kuopa, kuri aukavo 5 dolerių, ir 9 wardo Lietuvių politiškas klubas — 5 dolerius. Tai ir viskas. Draugijos nepasidėjo, dėl to, kad vienoje draugijoje komunistai priešinosi aukoms, o kitose klerikalai. Dėl šventos ramybės draugijos pasitraukė nuo toki svarbaus lietuviško veikimo.

Biznierių irgi mažai rėmė aukomis

Roselando biznierių pasirodė dideli šykštuliai transatlantiniam skridimui. Vien Antanas Balchunas, kuris tuo laikui užlaikė Strumil svetainę, nuosirdžiai rėmė darbą. Apie jo svetainę sukoš Altass Roselando skyriaus veikimas.

A. Balchunas pats buvo skyriaus nariu, jo svetainėje buvo laikomi susirinkimai, (salė veltui), be to ir vienas parengimui svetainę veltui davė. Reikia A. Balchunas Roselando biznierių vardą išgėlbėjo, teikdamas visokią pagalbą sukleimui pinigų.

Buvo ir keletas kitų biznierių, kurie prisidėjo su savo auka, bet tokių buvo labai mažai.

Idomus betas

Beje, reikia pažymėti ir štai kokį faktą. A. Balchunas, pradžioje organizavimosi antrojo transatlantinio skridimo pasakė, jei antrasis skridimas bus įvykdytas, tai "aš aukausi pėšę bačkos alaus, kad pamylėjus visus tuos, kurie darbuosis skridimo naudai".

Vaitkaus skridimui užsibagus, vienas Roselando biznierių emė garsintis, kad jisai aukaus pusbačkį alaus, jei Vaitkus neišskris Lietuvon šmet. Čia aišku, ką tas lietuviškas biznierių velijo "Lituanica II".

Nevien linksminasi, bet ir svarbius dalykus svarsto

Pagerbė p. Kelienei varduvų proga, ir nutarė Oak Forest seneliams vaišes rengti.

Lapkričio 20 dieną maloniai praleidom puošniame p. Z. Kelienei rezidencijoje, Marquette Parke, 6744 Artesian Ave.

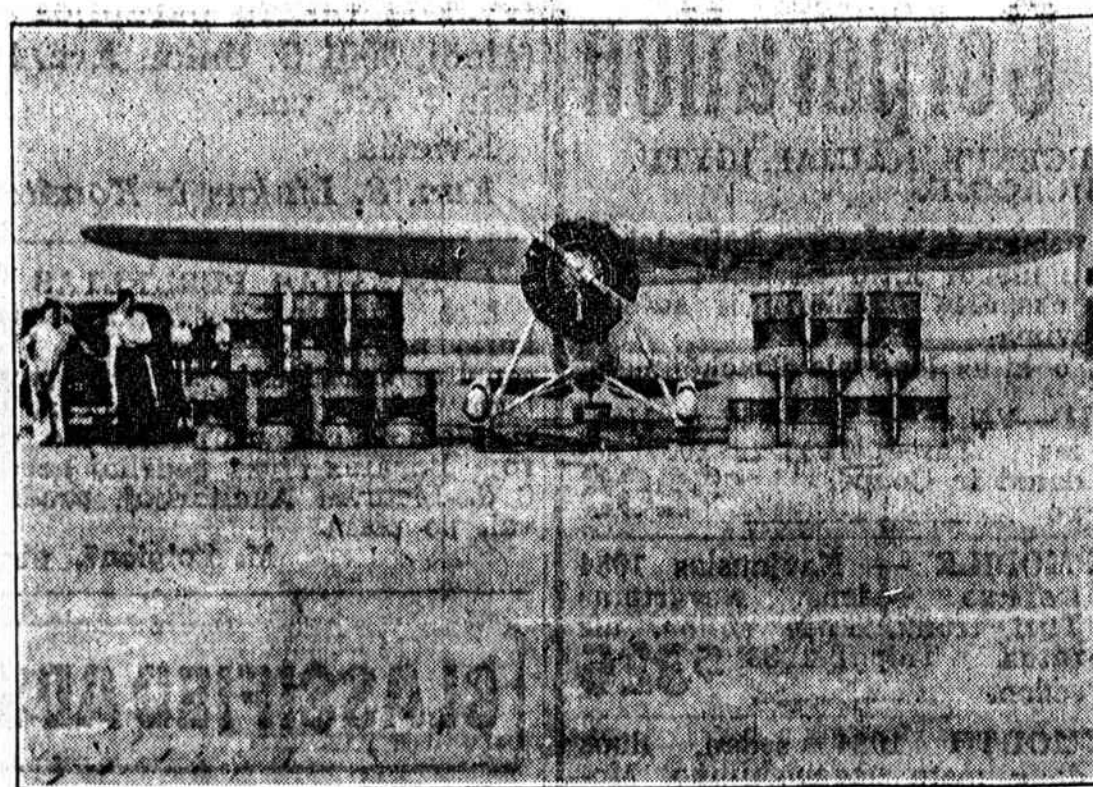
Gera žinoma yra nuo senovės lietuvių patarlė "Vieni suvi gauta du kiškiu". Taip įvyko ir pas p. Keliene, nes, mes, Chicago Moterų Klubas, turėjom savo mėnesinį susirinkimą ir podraug apvaikščiojom p. Kelienei gimimo dieną.

Mums lietuviams gerai žinomas Dr. Kella su savo šeima, kaippo inteligentiški, malonūs ir vaišingi žmonės. Norėdamos parodyti savo dėkingumą už josios trusą ir karališką vaišes, p. Insodienė pasveikino p. Kelienei nuo visų klubiečių narių ir josios draugijų, o p. Zalatorienė įteikė "Samovarą", kurį p. Pivarunas parvežė iš Lietuvos.

Susirinko nemažas skaičius narių ir josios artimieji draugai, kaip p. Brenzaitė, p. Kieras, p. Insoda, p. Zalatorius, p. Pivarunas, p. Houghteling, p. Vazel, p. Stephens ir daug kitų įžymių ir įdomių ponų apie 35.

Prie skanių gėrimų ir valgių neapsisėjom, nei be toasto

IR KUR JIS GALEJO SUTILPTI!

Žvilgtelėjus į "Lituanica II" ir 14 didžiulių tankų, sunku įsivaizduoti kur visas tas gazolinas iš tankų galėjo lėktuve sutilpti. Vienok sutilpo. "Lituanica II" paėmė kelionei 700 galionų. Kiekviename tanke po 50 galionų. Šale lėktuvo ir tankų stovė lėktuvo sargai, George Cavallani ir Eddie Heidenreiter.

ir nuosirdžiai linkėjimų p. Kelienei sveikatai.

Neužteko mums tik linksminis ir vaišintis, bet pradėjom ir svarbesnius dalykus svarstyti. Laikė mingto buvo daug kas svarbiaus aptarta.

Vienas iš tų svarbesniųjų yra nutarimas turėti 8 gruodžio taip vadinamą bankietį Oak Forest prieglaudos seneliams ir apdovanoti juos "lunch box'u" ir taboku, o taipgi surengti ir programėlį senelius palinksminti.

V. Insoda.

Lietuvių kriaucių padėtis šmet daug geresnė

Iš Chicago kriaucių darbuotės

Chicago kriaucių padėtis yra daug geresnė, negu praėjais metais. Šiais metais vasaros sezonas buvo nevisai blogas, nekurios dirbtuvės priėmė ir naujų darbininkų, o pernai kaip tik to nebuvo. Kur tik nepažiūrėdavai, ten dar buvo atleidžiami darbininkai.

Yra vilties, kad žiemos sezonas ir nebus visai blogas. Industrijos pradeda po biskį judėti, tad kriaucių išdirbystė pradės gerėti.

Lietuvių kriaucių lokalas 269 A. C. W. of A. rengia balių, subatoj, lapkr. 30 d., Amalgamated centro name, 333 So. Ashland Blvd., 8-tą val. vakare.

Nereikia daug rašyti apie kriaucių parengimą. Katriems teko dalyvauti, tie žino, kad kriaucių parengimai yra smagus, jog iš budo kriauciai yra linkami. Tad, kasgi nenorėtų kriaucių parengime dalyvauti? Būs gera orkestra, kuriai grojant galėsime maloniai pasilinksinti.

Kviečiame jaunuomenę atsilankyti į balių. Mėgiantiems šokti bus gera proga pasišokti, o mums seniams bus smagu pažūrėti kaip lietuvių jaunimas linksminasi. Tad nepamirškite jaunuoliai, kad jūsų vientaučiai, o daugelio ir tėvai rengia didelį balių šeštadienį, lapkr. 30 d. Užtikrinu, kad visi turėsite "good time".

— Frank.

SLA 36 kuopos priešmetinis susirinkimas

Gruodžio 4 d. bus renkama kuopos valdyba, o taip pat įvyks Pildomosios Tarybos nominavimas

Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted Street, SLA 36 kuopa laikys priešmetinį susirinkimą. Pageidaujama, kad nariai, kuo skaitlingiausia susirinkty, nes šiame susirinkime bus renkama nie tik kuopos valdyba sekamiems metams, bet taipgi nominuojami Pildomosios Tarybos nariai.

Rytoj

Feliko Vaitkaus sutiktųjų išskilmės patarnaus sekami darbininkai:

P. Skuskis
J. Bačiūnas
A. Narbutas
J. Pučkorių
Mrs. Šmotelienė
Mrs. Kungienė
Mrs. Ona Vilkienė
A. Ambrozevičia
J. Gumatukas
V. Mankus
Juozas Vilis
A. Mickevičia
Šmotelis, Jr.
B. Barniškis
A. Jocius
P. Galskis
Juozas Ascula
K. Chepukas
Mr. Dambro
V. B. Ambroze
V. P. Develkis su ciceriečių būriu ir visi tie, kurie pirma dirbo Altass parengimoje.

Visų darbininkų prašome susirinkti 5:00 val. po pietų Ashland Blvd. Auditorijoje.

Chicago Draugijų, Klubų Valdybos 1935 metams

LIETUVISKA TEATRALIŠKA DR. STE RUTOS NO. 1 Valdyba 1935 m.: Pirm. C. Stencel, 2539 West 43rd St., Chicago, Ill.; Pirm. pagalb. C. Chaplinskis, 3627 South Halsted St., Chicago, Ill.; Nut. rašt., P. Opulskis, 3218 So. Lime St., Chicago, Ill.; Fin. rašt., W. Zlabas, 740 E. 90th Pl., Chicago, Ill.; Kont. rašt., J. Razminas, 6101 So. Racine Ave., Chicago, Ill.; Kasier. glob., P. Martinkienė, 3441 So. Morgan St., Chicago, Ill.; Kas. pagalb., J. Jusikienė, 2547 W. 45th St., Chicago, Ill.; Durg. maršalka S. Zukauskas, 2515 W. 43rd St., Chicago, Ill.; Ligoniu apsk. K. Keturakienė, 525 E. Oakwood Blvd.; Kasierius J. Jusikienė, 2547 W. 45th St., Chicago, Ill.; Sudžia F. Ausra, 3439 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.; Sudžios rašt., F. Zukauskas, 3214 So. Morgan Street, Chicago, Ill.; Korespondentas S. Wermis, 6804 So. Perry Avenue, Chicago, Ill.

TEODORAS ADRIGAS

Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 29 diena, 6:30 valanda ryto 1935 m., sulaukęs 81 metų amžiaus, gimęs Panevėžio ap., Naujamiesčio parapijos, Naukonių kaime.

Amerikoj išgyveno 35 metus. Paliko dideliam nuliudime moterį Juzefą, po tėvais Serelkaitę, 2 sūnų Vladislavą, Petrą ir marti Ruth, dvi dukteris, Juzefą Brunas ir Zenta Stanislova, Marijoną Zarkaną ir Zenta Joną, 4 anūkus ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas randasi 127 N. Bennett St., Geneva, Ill. Laidotuvis įvyks antradienį gruodžio 3 diena, 8:00 val. ryto iš namų į Sv. Petro parapijos kapinėse, Geneva, Ill., kurioje atsis bus gėdingos maldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Oak Hill kapines, Geneva, Ill.

Visi a. a. Teodoro Adrigo gimines, draugai ir pažystami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė lekame, Moteris, Sūnai, dukterys, Marti, Zenta, Anukai ir Giminės. Patarnauja laidotuvių direktorius S. P. Mažeika, Telefonas Yards 1138.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRU ir MOTERŲ PAŠELPINIO KLUBO valdyba 1935 metams: Geo. Medalinskas, pirm., 238 So. Central Ave.; J. Garbūškas, pirm. pagalb., 3812 W. Monroe St.; M. Medalinskas, nut. rašt., 238 So. Central Ave.; Chas. Katala, fin. rašt., 4676 W. End Ave.; M. Kazianus, ižd., 3508 Gundersin Ave.; Berwyn, Ill.; V. Manikas, D. Bražas ir M. Davidsonis — iždo globėjai; Dr. A. Davidsonis, daktaras kvailas. Susirinkimai atsiubna kožna ant- ra nedėdieni — Lawler Hall, 3929 W. Madison St., 1 val. po pietu.

LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ KLUBO valdyba 1935 metams: P. Arlauskas pirm., 656 Belden Ave., A. Jevavičė pirm. pagalb., 3852 South California Ave., John Pukinskas nut. rašt., 7125 S. Washtenaw Ave., M. Meravičienė fin. rašt., 3539 W. 46 Pl., A. Ramauskas fin. pagalb., 1218 Independence Bl., Franciska Dvilaitis, kasierius, 1342 W. 48 Ave., Cicero, D. Radvilas maršalka, 712 W. 17 Pl., P. Arlauskas, J. Pukinskas kasos globėjai. Susirinkimai yra laikomi kas mėnuo trečią nedėdieni 1 val. po pietų Eglwood Inn svetainėje, 2417 West 43 Street.

S. L. A. 129 KUOPOS valdyba 1935 m.: Pirm. M. Valaitis, pirm., 1828 Canalport Ave.; Geo. M. Chernauskas, vice-pirm., 7021 So. Stony Island Ave., Tel. Dorchester 3403; Batutis, nutarimu rašt., 2627 Gladys Ave., Van Buren 7361; W. Pankauskas, turtu rašt., 5235 So.

Kur galima gauti Vaitkaus Sutiktųjų Bilietus

Asmenys, kurie nori įsigyti Leit. Vaitkaus Sutiktųjų Biletus iš anksto, gali juos gauti sekamosiose vietose: "Naujienose", 1739 S. Halsted street; A. G. Kartano vaistinėje, 2559 W. 69th street; J. Mackevičiaus, 2334 South Leavitt street; K. P. Develkis, 1518 South 48th Court; J. F. Budrick, 3417 South Halsted street; Progress Furniture Company, 3222 South Halsted street.

MYKOLAS GALUNSAS

Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 28 diena, 1:30 valanda ryte 1935 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Mažeikių apskr., Lažuvo parap.

Palikęs prie Teisybės Myletoju Draugijos. Amerikoj išgyveno 32 metus. Paliko dideliam nuliudime gimines, draugus ir pažystamus. Gyveno pas D. Balis.

Kunas pašarvotas randasi Masalskio koplyčioje 3307 Lituanica Ave. Laidotuvis įvyks pirmadienį gruodžio 2 diena, 8:00 val. ryte iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos kapines, kurioje atsis bus gėdingos maldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Galunso gimines, draugai ir pažystami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė lekame. Gimines, Draugai ir Pažystami. Patarnauja laidotuvių direktorius A. Masalskis, Telefonas Boulevard 4139. Laidotuvis rūpinasi Teisybės Myletoju Draugija.

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

ELEONORA JONELIUNIENĖ po tėvais Četurnaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu 2 diena Gruodžio mėn. 1934 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Panevėžio apskr., Klovainių parap., Beržinu kaime.

Paliko dideliam nuliudime vyra Juozapą, sūnų Jurgį, marti Petronėlę, dukteri Elzbieta Mažeikienę, Zenta Juozapą ir tris anūkus. Liudnai atminčiai musu brangios moteries ir motinėlis bus laikomos šv. Mišios šv. Jurgio bažnyčioje, 3 d. gruodžio mėn. 1935 m. 7:00 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažystamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tave Musu brangiausi moteris ir motinėlis piekuome ne užmiršime. Tu pas mus nebusu mirusi, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudė Eka.

Vyras, Sūnus, Marti, Duktė, Zentas ir Anukai.

Ellis Ave.; B. Zolinas, išdėminkas, 2931 S. Emerald Ave., Victory 5785; Iždo globėjai: Pranas S. Čukauskas, 1832 Loomis St., K. Kazianauskas, 5730 Broadway, J. Kanapka, 5530 S. Emerald Ave.; Organizatorius Juozas Bartulis, 1343 Avers Ave., Crawford 6907; Korespondentas Mykolas Tananė, 670 W. 18 St.; Dr. kvotėjas, A. Yuška, 2422 W. Marquette Rd.; Maršarka Ir. Tamašauskas, 822 W. 19 St.

Susirinkimai atsiubna kiekvieną pirmą nedėdieni 1:30 val. po pietu, 1900 So. Union Ave.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ BROLYBĖS KLUBO AMERIKOJ valdyba 1935 metams: A. Zalačėnas pirm., 7132 So. Racine Ave., Tel. Radcliffe 9399; K. Laucius vice-pirm., 3317 So. Lituanica Ave.; M. Batutis, nut. rašt., 2627 Gladys Ave., Tel. Van Buren 7361; P. Viršilas finansų rašt., 3415 So. Wallace St.; M. Alkmanavičius iždėminkas, 4804 So. Lavin St.; B. Viršilas kontrolės rašt., 3415 So. Wallace St.; M. Norbutas ir K. Batutis iždo globėjai; J. Garbūšas maršalka.

Laikinos kainos — \$1.00 i diena Savaitinės ratos, pavieniams — \$3.50 — \$2.50 dviem.

GYVENKIT DIDMIESTY GRANT HOTEL 6 N. Dearborn St. Tel. Dearborn 9657

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 v. vak.

DR. CARR DENTISTAS Nupigintos kainos ant visokio Plate darbo. Platas patalau i tris valandas 856 WEST 63rd ST. Tel. Normal 6100. Antros lubos priešais Wiebold

SUSIRINKIMAI

RYTOJ

SLA 129-ta kuopa — G. Chernausko svetainėje, 1900 S. Union Ave., 1 val. p. p. Bus renkama 1936 m. kuopos valdyba. Įvyks Centro Pildomosios Tarybos nominacijos ir bus traukiami kuopos paveikslai. — K. Batutis, prot. rašt.

Kruopiškių Progresyvio Klubo priešmetinis mingas Morning Star Klubu svetainėje, 2038 W. North Ave., 10 val. ryto. 1936 metų valdybos rinkimai. — V. Čepulevičius, rašt. Simano Daukanto D-ja — Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 12 val. dieną. Susirinkimas svarbus. P. K., sekr.

Liet. Keistučio Pašalpos Klubu, priešmetinis, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 12 val. dieną. 1936 valdybos rinkimai. — St. Narkis, sekr.

PARENGIMAI

LAPKRIČIO 30 — Lietuvių Kriaucių Lokalo, A. C. W. of A. 269 balius Amalgamated Unijos Centre, 333 S. Ashland Blvd. šokiai ir vaišės; pradžia 7 P. M.

GRUODŽIO 1 d. — Leit. Feliko Vaitkaus Sutiktuvės, Ashland Boulevard Auditorium, Van Buren ir Ashland bulvaras. Dalyvauja iš Lietuvos grįžęs lakunas Vaitkus, p. Vaitkienė, daug žymių svečių. Muzikalis program, filmai, ceremonijos, šokiai. Įžanga 75 ir 50 centų. Pradžia 6:30 vakare.

GRUODŽIO 4 — Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubu — Prelekoijos sveikatos klausimu Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 7:30 val. vakare. Įžanga veltui. Prelegentas Dr. T. Dundulis. Kviečia Rengimo Komisija.

GRUODŽIO 8 — Lietuvių Moterų Draugijos, "Apšvietos bazaras", Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted street, 1 val. pp. Įžanga—10c. Pelnas Oak Forest Prieglaudos seneliams.

GRUODŽIO 8 — Roselando Lietuvių Laisvamanių Kuopos — Balius ir Koncertas, Darbininkų Svetainėje, 10413 Michigan avenue. Pradžia 6 v. v. Įžanga 25c.

GRUODŽIO 8 — Chicago Lietuvių Vyrų Choras ir LSS. C. Centralinė Kuopa stato "Blinda, Svieto Lygintojas" Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted street, 4:30 val. pp. Šokiai, Stephens Revelers Orkestras. Įžanga 65 c. iš anksto — 50 c. Bilietus galima gauti "Naujienose", pas kuopos narius ir pas choristus.

GRUODŽIO 15 — "Naujos Gdynės" choras stato operetę, "Tulpės", Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted street. Bilietai—65c. (Prie durų—75c.) Pradžia 4 val. pp.

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE

Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Morgičio, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsisauk:

840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARDS 2790 arba 2791.

KEISTUČIO SKOLINIMO IR BUDAVOJIMO B-VĖS
RASTINEJE

PARDUOSIU bizniavą namą su
tavernu bizniu arba mainysiu ar
rezidencijos namo.
6826 So. Racine Ave.

F. Vaitkus apie Savo Skridimą

Amerikoje---Virš Okeano---Airijoje

Šių metų rugsėjo mėnesyje leit. Feliksas Vaitkus atliko savo istorišką žygį oru per Atlantiko okeaną. Jisai yra viso ketvirtas asmuo, vienas ir būsantį, perskridęs iš New Yorko skersai šiaurinį Atlantiką. Oras buvo labai pavojingas. Lakunui teko apie 18 valandų skristi per miglas, vadovaujantis navigacijos instrumentais. Ties viduriu okeano užklupo jį dargana ir lėktuvo viršus pradėjo apšalti ledu, taip kad Vaitkus buvo priverstas nusileisti iš 12,000 pėdų aukščio žemyn į šiltesnius oro sluoksnius, kad ledas nutrirtų. — kitaip, tai "Lituanica II" būtų nukritus į vandenyną.

Lakunas pakilo rugsėjo 21 d. 5:46 val. ryto New Yorko, Floyd Bennett aerodrome, pasiėmęs 700 galonų gasolino. Vieno Lietuvos žurnalisto atstovo jį taip papasakojo apie savo pasirušimus tai kelionei ir apie patį skridimą:

620 Arklių Vietoj 420

— "Gavęs iš ALTASS valdybos pasiūlymą pilotuoti "Lituanica II"-ą į Lietuvą, aš pirmiau dvi dienas apie tai pagalvojau ir rimtai apsvarstęs sutikau. Pradėjo darbas t. y. skraidymas pradžioje po lietuvių kolonijas. Mane dauguma rėmė ir aukėjo skridimui. Žinoma, atsirado ir tokių, kurie priešinosi. Tai daugiausiai buvo politikieriai. Iš pradžių pas "Lituanica" buvo 420 Arklių motoras ir vėliau pakeičiau jį 620 A. J. Tokį galingumą jis davė ant 5000 pėdų aukščio. Daug laiko man atėmė instrumentai.

— Tai yra jų bandymas? —
— Ne! Bandyti tai galima greitai, bet daug laiko atėmė jų atregulavimas ir pastatymas. Aš pakeičiau važiuoklę nes anie ratai buvo nestiprūs, uždėjau pračiuožiklius. Per žiemą turėjau daug laiko, patikrinau savo kursų apskaičiavimus. Man daug padėjo inž. Brotz. Jis man padėjo pastatyti benzino tankus (bakus). Po viso pasiruošimo pavasarį aš jau pradėjau laukti tinkamo oro. "Lituanica" II-oji stovėjo ir galėjau tik šiuostyti dulkes nuo jos. Dėl oro man daug padėjo meteorologijos biuro direktorius dr. Kimball. Jis daug laiko davė tam, kad teiravosi oro ir braižė meteorologijos žemėlapius. Aš pas jį eidavau kartais du kartus per dieną. Paskutinį kartą kai aš pas jį buvau jis man sakė, kad oras vidutiniškai ir gal kokia 24 valandas nebus blogas. Aš nusprendžiau skristi. Pranešiau ALTASS pirminkui p. Grigaičiui ir nuėjau

truptį miegoti. Miegojau 2-3 valandas. Daugiau negalėjau nes vis galvojau ar viskas pas mane gerai, ar ko netruksta. Aš atsikėliau ir nuėjau į aerodromą. Ten atsisveikinau su savo žmona, pažįstamais.

Oras Geras Tik Iki Nova Scotia

— O, prieš pakylant jį aš jaudinotės bent kiek.
— O ne, aš buvau visiškai ramus! Žinoma, šiek tiek turėjau valdytis! Po to aš užvedžiau motorą, išlėdžiau jį ir pradėjau kilti. "Lituanica" sunkiai, bet po 3,200 pėdų išbėgimo pakilo ir aš pasukau į New Foundlandą. Man buvo oras geras tik iki Nova Scotia. Tenaš pradėjo lyti ir prasidėjo rukai. Aš pradėjau skristi sulig instrumentų. Girdėjau kurį laiką Nova Scotia radio stotį. Kurį laiką paskridęs prasidėjo labai smarkūs vėjai ir lietus. Aš sprendžiau, kad jau esu viršum Atlanto. Aš skridau 10,000 ir 13,000 pėdų aukštumoje. Mašina pradėjo apsidengti ledu. Aš pabijojau, nusileidau iki 5,000 pėdų, užšildžiau daugiau mašiną ir ledu nutripo. Pradėjau girdėti Athlonės stotį. Pirmą muziką, kurią girdėjau buvo: "Medinių kareivių paradas". Aš tiksliai vieną kartą mačiau žvaigždes. Athlonės radio stotis man nuolat davė pranešimus apie orą, bet jie buvo blogi. 18 valandų aš turėjau skristi aklai. Radio kompasas man davė galimybes kontroliuoti skridimo kryptį. Po to aš pamačiau po savimi žemę. Jau skridamas aš mačiau, kad benzinas nuteka ir išeina pro motorinį siurbį. Dubline oras buvo irgi blogas. Buvo didelis rukai. Airijoje aš mačiau daug laukų, kur aš galėjau nusileisti. Dubline aš negalėjau nusileisti, nes buvo rukai. Aš turėjau tupti pasiimti benzino, nes man iki Kairno neužtektų, bet aš gavau per radio žinias, kad šiaurės Juroje ir Danijoje oras yra blogas. Aš grįžau nuo Dublino ir pradėjau žiūrėti, kur aš galėsiu nusileisti. Laukų buvo daug, bet juose ganėsi ir daug avių, arklių ir karvių. Aš ten skraidžiau apie 20 minučių ir suradęs mažesnę lauką, kur buvo mažiau arklių, juos išvaikiau ir leidausi žemėn. Reikėjo leisti labai mažą greičių. Prie žemės buvo aukšta mūro tvora. Pro ją besileidžiant vėjas pakėlė kairįjį sparną ir lėktuvas užkludė žemę. Buvo nuplėsta važiuoklė, sulenktas propeleris ir sulaužtas dešiniojo sparno galas. Aš išlipau iš mašinos.

Airioj — Pusryčiams pas Ukininką

— Ar jums reikėjo kirveliu išsikirsti duris?

— Ne, aš išlipau kaip reikalinga! Išėjau visus reikalingus instrumentus ir nuėjau su ukininku papusryčiauti. Aš buvau pavargęs ir norėjau miego. Po to pradėjau tvarkyti "Lituanicos" II reikalą. Dugelis manęs prašė, kad aš duotų jam nors atminimui. Aš jiems daviau nereikalingų medžio dalelių nuo sparno.

FELIKSUI VAITKUI

Garsusis Lūknelis, Raibasai Sakalėli!
Per audras kelią skynei
Tautai vainiką pynei.

Tu mirties nebijojai
Per audras išplasnėjai —
Duotą žodį išlaikėi
Drąsų žygį atlikai

Pasakyk ką regėjai
Kai padangėms dundėjai?
Ar matėi kai nušvito
Akis, ašara nukrito?

Kai motutė dušavo
Ir verkė, džiugavo?
Garbės vainiką klojam
Po tavo, didvyrio kojom...
Anna J. Marquardt.

Oro Susisieikimas per Atlantą

Kas Jau Padaryta---Kas dar Reikia Padaryti

Pulkininkas Lindbergh šiaurės Atlantą — iš New-Yorko į Paryžių — pirmas perskrido prieš aštuonetą metų. Nuolatino, tiesioginio susisieikimo oru tarp Senojo ir Naujojo Pasaulio iki šiol tačiau dar nėra. Per pietinį Atlantą — tarp kraštutinių, arčiausių Afrikos ir Pietų Amerikos punktų, jau senokai eina reguliariškas pašto susisieikimas oru (hidroplanais, cepelinu). Šiaurinėje dalyje Atlantas lieka tačiau nepažabotas. Po Lindbergho padarytos pradžios, tik labai merkas skaičius lakunų ir ypačiai lėktuvų pasirodė šiaurės Atlantanto klastoms priauge. Pasku-

tinu, ypatingai sunkiomis oro sąlygomis atliktu Felikso Vaitkaus žygiu neveltai tenka didžiulis. Tačiau, kad ir pavėkės, šis žygis tik dar kartą parodė, kiek mažda dar tėra užkariautos oro dykumos. Transatlantiniai skridimai, reiklia manyti, dar ilgai teks laukti herojiškumo darbu ir technikos (lėktuvų konstrukcijos) galimumų riba, kaip tai ir yra šiandien. Ar ne per anksti tad svajoti apie nuolatinių tiesioginių pašto ir keleivių ryšių oru tarp Europos ir Š. Amerikos? Šis klausimas, vis dėlto, yra jau šiandien pralūškas keliamas. Panagrinėsim jo išsprendimo galimumus ir klytus.

Tautinių Interesų Konkurencija

Tokiais atvejais visų pirma, žinoma, turi susidurti vadinami "tautiniai interesai". Čia, butent, esama konkurencijos, ypač tarp Jungt. Valstybių, Anglijos ir Prancūzijos. Busimoji transatlantinio susisieikimo linija — arba linijos — turėtų ne tik tiktai ekonominės, bet ir politinės reikšmės. Prancūzai ir abi anglosaksų tautos, kurias laikas kiekvieną skyrum turi sudariusios komitėjai, kurioms pavesta patylo mis ši problema studijuoti. Tačiau toks painus ir brangus reikalas, kaip transatlantinio oro susisieikimas, vienai kuriai valstybei, aišku vis tiek būtų neįmanomas organizuoti. Komerciniam ir politiniam atžvilgiu čia būtų susitarta. Sunkumų centras lieka technikoje.

Didelė dalis sunkumų, su kuriais čia tenka susidurti, yra jau rimtai išstudijuoti tiek mityjų valstybinių komisijų, tiek privatinųjų grupių. Daug kas tačiau dar neaišku.

Visų pirma — kokius pasirinkti transatlantinio oro susisieikimui keliu s. Garsusis Lindbergh, kuris šioje srityje laikomas dideliu autoritetu, savo skridimui 1927 m. gegužės mėn. buvo pasirinkęs kelią, gerokai nulinkusį į šiaurę (maždaug tuo pat keliu skrido ir Vaitkus). Kelias, einas tiesia linija tarp New-Yorko ir Paryžiaus, dėl trumpumo būtų berods praktiškesnis. Tačiau nei vienas, nei antras tų dviejų kelių dar ilgą laiką negarantuos kiek reikiant pastovumo ir saugumo skrendant. O be šių sąlygų skridimas išnauti komerciškai neįmanoma.

Saugesnis Kelias

Žymiai saugesnis kelias būtų, manoma, maždaug išilgai keturiasdešimtąją p aralėlę, skrendant, butent, pro Bermudo ir Azorų

salas. Bet čia reikalinga būtų irma atlikti eilė nuodugnių tyrinėjimų ir negalima būtų apsieiti be stambių paruošiamųjų darbų, kurie prarytų nemažas pinigų sumas.

Iš tikrųjų, nuolatinis oro susisieikimas per Atlantą dabartinio pajėgumo lėktuvais neįmanomas, neįrengus pirmą lėktuvams visos eilės bazių, sustojimo punktų pakelyje, kurie skrendantiems garantuotų maksimumą saugumo.

Sausumoje reikalinga būtų organizuoti visa eilė specialiųjų pakilimo, nusileidimo ir pagalbos aikščių, įrengti, patobulinti informacijos bei signalizacijos priemonės — meteorologines ir kitas. Tokių įrengimų sistema pagrįstas yra šiandieninis oro susisieikimas sausumoje. Šioje srity ypač pasižymi Jungt. Valstybės, kurios yra išleidusios šiam reikalui milijoniškas sumas. Transkontinentinio oro susisieikimo reikalui čia yra, pavyzdžiui, kas lvidesimtis penki kilometrai rengtos pagalbinės aikštės; meteorologiniai daviniai renkami ir skelbiami kas dešimt minučių.

Tokios rūšies organizacija būtų dar reikalingesnė, bet kartu, aišku, kur kas sunkesnė įrengti j u r o j e, vandenyne, kuriame tai vienoje, tai cijoje vietoje lėktuvui kelią pareikalus, kaip transatlantinio oro susisieikimas, vienai kuriai valstybei, aišku vis tiek būtų neįmanomas organizuoti. Komerciniam ir politiniam atžvilgiu čia būtų susitarta. Sunkumų centras lieka technikoje.

"Plaukiančios Salos"

Publika paprastai mano, kad reguliariškas oro susisieikimas būtų galima įvesti, įrengus tam tikrais protarpiais atvirame vandenyne, panašiai kaip sausumoje įrengti aerodromai, tam tikras "plaukiančias salas", amerikoniškai: seadromes. Bet specialistų tvirtinimu šiaurinėje Atlanto dalyje, vadinasi, tiesioginėje linijoje tarp Š. Amerikos ir Europos, ir tokios salos nieko negelbėtų. Jeigu techniškai ir būtų įmanoma tokie vandens aerodromai įtvirtinti atvirame vandenyne, tai esą labai abejotina, ar galima būtų jais naudotis.

Juk negana pirakinti tokius oro uostus prie jurų dugno, kuris kartais yra kelių tukstančių metrų gelmėje. Lakunas, kur jis bebūtų atsiduręs, kokią orui besant, turėtų tokius uostus susekti, priskirti, juos nutupiti. O tai sunkiau, nekaip atrodo. Kokias milijoniškas sumas į tokios plaukiančios salos pastatymą nesutent, pro Bermudo ir Azorų

(Pabaiga ant 5 pusl.)

Sveiks, Vaitkau!

Mes Tavim Didžiuojamės!

Triukšmui Nutilus...

Ram! Antras Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinis Skridimas įvyko! Lakunas jau grįžo Amerikon. Neužilgo tas žygis bus užmirštas praeities bangose. Užmirštas bus ir tas atkaklus triukšmas skridimo priešų, kuris siautė pastarais metais. Bet atliktas žygis patikslins aviacijos istoriją. Vardai amerikiečių lakunų, Dariaus-Girėno ir Vaitkaus, liudys ateinančioms kartoms, kad pirmuosiu bandymo laikuose perskristi Atlantiką Amerikos lietuviai stojo į priešakines eiles.

Praeitį, kuriojo gludi žmonių patyrimai, yra žmonių dvasinis penas. Kūdikiai tai gerai suprato rašydami Lietuvos himną —

"Iš praeities tavo sunus te-stiprybė semia!"

O kokią naudą turės ateinančios gentkartės iš to triukšmo, kurį kėlė skridimo priešai?

To skridimo rėmėjai turite teisę džiaugtis ir net didžiulius atliktu žygiu — viena, dėl to, kad jie suteikė Lituanica II visas reikmenis reikalingas saugiam skridimui; antra, dėl to, kad lakunas Vaitkus atliko savo pareigą garbingai, ir trečia, dėl to, kad jie nepaisė visų plūdinių per radio, laikraščių ir, pagaliau, atakų teisme. Reikėjo didelio pasiryžimo tam visam nugalėti.

Man buvo linksma matyti taip rėmėjų, kaip ir ALTASS valdybos narių tarpe nuosirdžius sandariečius, katalikus ir socialistus greta bėpartvyių žmonių, sutartinai veikiančių įvykdymui to sumanymo. Bet

jokiu būdu negalėjau suprast kaip tuli laikraščiai ir asmenys, kurie tam sumanymui buvo neprielankūs, galėjo taip jį negražiai niekinti. Žinojau, kad tai buvo daroma sroviniiais su metimais, bet tas žygis buvo daromas lietuvių garbei pakelti tokioje srityje, kuri nieko bendro neturi nei su tikyba, nei su jokia politine arba ekonomine ideologija. Tai gerai suprato rėmėjai, nors vadai tųjų sriovių to suprast nenorėjo.

Ar ne laikas mums rimtai šituo dalyku susidomėti ir ieškoti buvę subendrinti visų mūsų įiegas tokiems bent atvejais, kai sroviniai reikalai nėra kliudomi? Ar galima kada tikėtis tokio mūsų tautinio susipratimo?

Juozas J. Hertmanavičius.

IR JIE —

KARTU SU VISAIS DŽIAUGIASI

Aš esu labai linksmas, kad mūsų didvyris Vaitkus perskrido žiaurų vandenyną. Jis tuo sujudo visą žemės kamuolį. Kur tik neėjai, kur neklausei, visi kalbėjo, kad lietuviai turi labai drąsių ir smarkių vyrų.

Visi laikraščiai buvo pilni aprašymų apie mūsų Vaitkų. Labai gaila, kad jis turėjo savo oro milžiną, "Lituanica II" nusileisti ir nebegalėjo kelionės tęsti.

Vienok, visi kalbėjo, kad mūsų didvyris atliko didelį, milijonišką žygį, perskridamas vandenyną tuo laiku ir tokiame ore, su koku jam teko susidurti. Rašė apie skridimą ir tie, kurie bandė skridimui kelti ir visokių būdais šmeižė, melavo. Bet, buvo dedamos didžiausios pastangos skridimą įvykinti. Šiandien ir jie giria Vaitkų ir kartu su visais džiaugiasi...

Julius Gutcaitis,
Chicago, Ill.

Math Z. Palonis,
Ignas Vaitiekus,
Universal, Ind.

ATLANTO NUGALĖTOJAI

Pirmakunai---Aukos---Nepasisekimai---Musų Didvyriai

Genai laukiamas musų lakūnas Feliksas Vaitkus skrido Lietuvon. Vaitkus perskrido Atlanto vandenyną, bet dėl tam tikrų priežasčių jis turėjo nusileisti Airijoje, nepasiekęs savo užsibrėžto tikslo — savo tėvynės žemės. Tai jau yra trečias lietuvių lakūnas, perskridęs Atlanto vandenyną lėktuvu (pirmieji du, kaip visi gerai žinome, Atlanto vandenyną perskrido 1933 metais liepos mėnesį Darius ir Girėnas). Nors pirmųjų musų Atlanto nugalėtojų žygis baigėsi tragiška lakūnų mirtimi, tačiau tai nepalausė kitų lietuvių drąsulių pasiryžimo. O tai yra didelis dalykas, nes tik tokie keliu einant visos kiltys yra nugalimos ir, pagaliau, anksčiau ar vėliau tikslas pasiekiamas. Jei vienas kitas nepasisekimas, jei viena kita nelaimė, nors kartais ir baisiai skauda, bet ženklu to darbo nebesimti kitiems, tai būtų didžiausias pažangos, mokslo, išradimų ir įvairių pasiekimų stabdis, nes, iš tiesų, galima pasakyti, kad nieko pasaulyje nebuvo pasiekta išsų, bet viskas buvo padaroma palengva, viskas reikalavo daug triso, energijos, pasiryžimo, na ir labai dažnai daug aukų. Paimkime kad ir musų čia minimąją sritį — oro nukariavimą. Ar žmonės išsų išmoko skraidyti oru? Ar išsų per vieną valandą galima buvo skristi šimtus kilometrų? Ar tuoju, vos pramokus skraidyti oru, nugalėti ir vandenyną, perskrendant juos? Pasirūpė oro nukariavimo istorijon pamatysim, kad daug laiko praėjo, daug triso, energijos ir pasiryžimo žmonės įdėjo, daug aukų paliko, kol, pagaliau, galėjo pasakyti: "oras nukariautas! žmogus gali laistytis kaip paukštis!"

Paukščių sparnais...

Palengva, palengva ėjo erdvių nukariavimas. Pirmiausia žmogus, nusirūpėjęs ir paukščius, dirbdinoti paukščių sparnus ir jų padedamas norėjo lakstyti kaip paukštis. Bet tuoju žmogus turėjo įsitikinti, kad permažai jis jėgos teturi, kad galėtų pats savo musų kūną judinti sparnus: paukštis, pasirodė, čia yra už žmogų pranašesnis. Tuomet griebtasi kitų būdų pasikelti į erdves. O tai buvo tap tikri balionai, pripildyti vandens garais įkaitinto oro, kurie yra lengvesni už orą. Paskui vandens garus pakeitė tam tikros dujos (vandenilio, dabartiniu metu helijus), kurios yra žymiai lengvesnės už orą, ir todėl jomis pripildytas balionas kilsta viršun. Žmogus po balionu prisitaisydavo tam tikras sėdynes — ir valio į aukštį, iš padėbės pažvelgti į musų žemę maitintoją. Vėliau jau žmogus pasidirbino

tam tikrus sklandytuvus, kurie, pasigaudami oro srovių, skrisdavo oru. Bebandydamas tokį sklandytuvą žuvo ir garsumis lakūnas Libenthalis. Bet jo darbas nebuvo, jo pėdomis ėjo kiti — ir štai sugalvota prie tokio sklandytuvo pritaisyti motorą, kuris jį vartytų pirmyn. Taip gautas dabartinis lėktuvų modelis. Žmogus pasiūto įsiviešpatavęs ore.

Drąsiai tik ten, kur po kojomis žemė

Bet žmogus ilgą laiką drąsiai skraidė tik ten, kur jis po savo kojomis galėjo matyti žemę. Tiesa, lėktuvui nusileisti reikia tam tikros erdvės, reikia plataus žemės ploto, antraip jis kur nors užklystų ir suduštų. Bet vis dėlto žmogus tikėjosi, kad lėktuvui ore sugedus, jis šiaip taip galės nusileisti žemei ir išlikti gyvas. Taigi, jau ir gerai pramokę skraidyti oru žmogus skraidė daugiausia tik žemyn. Vandenynus išsirdavo raizyti tikslai garlaiviai, tuo tarpu lėktuvus viršvandenynų vis nedrįso rodyti. Bet pagaliau žmogus pasiryžo nugalėti ir vandenynus. Ir jo pasiryžimas nenuėjo niekais: šiandien jau šimtai žmonių yra perskridę Atlanto vandenyną šiaurės ir pietus, keletas yra perskridę Didįjį vandenyną ir, atrodo, kad greit turės ateiti tas laikas, kad žmogus per vandenyną lėktuvu skris taip pat saugiai, kaip ir šiandien važiuoja didžiaisiais garlaiviais.

Bandymai perskristi vandenynus prasidėjo vos tik po Didžiojo karo. Mat, Didžiojo karo metu įvairaus tipo lėktuvai buvo jau gana išbulintai, kad galima buvo rizikuoti leisti tolimon ir pavojingon kelionėn. Pirmiausia buvo bandomas perskristi šiaurės Atlantas. Skrendama buvo iš Amerikos Europon, o ta kryptimi lėktuvams skristi atmosferos sąlygos yra daug palankesnės, negu skristi iš Europos Amerikon. Artimiausias kelias iš Amerikos Europon yra nuo Amerikos salos Newfoundland'o (Niu-Faundlendo) iki Airijos krantų. Tas kelias turi apie 3.105 kilometrų. Nuo New Yorko iki Airijos krantų yra apie 4816 kilometrų, iki Lisabonos (Portugalijoje) — 5.450 kilometrų, iki Londono — 5.569 kilometrų, iki Paryžiaus — 5.800 kilometrų, iki Berlyno — 6.380 kilometrų, iki Romos — 6.582 kilometrų, iki Kauno — 7.986 kilometrų, iki Konstantinopolio (Stambulo) — 8.065 kilometrų. Kaip matome iš paduotųjų skaičių, iki Kauno iš New Yorko yra žymiai toliau, negu iki didžiųjų Vakarų Europos sostinių.

Nepasisekimai

Tuo pačiu laiku du prancūzų lakūnai Nungesseris ir Coli (Koly) sumanė nuskristi iš Europos į Ameriką: iš Prancūzijos į New Yorką. Iš Prancūzijos lakūnai buvo išlydėti kuo iškilmingiausiai. Tačiau tai buvo paskutinės iškilmės, kurias teko pergyventi lakūnams.

Per Atlantą 1919 metais

Pirmiesiems skridimams, žinoma, buvo pasirinktas pats artimiausias kelias, butent iš

New-Foundland'o į Airiją. Kai kas mano, kad Atlanto vandenyną pirmasis perskridęs 1927 metais amerikietis lakūnas Lindbergh'as. Bet tai nėra tiesa: iki Lindbergh'o skridimo Atlanto vandenynas jau buvo keletą kartų perskristas. Pirmieji Atlanto vandenyną perskrido 1919 metais birželio 15 d. amerikiečiai lakūnai Alcock'as (sk. Alkukas) ir Brown'as. Juodu skrido iš N. Foundland'o į Airiją. Tą kelią padarė per 16 val. ir 12 min. Už perskridimą Atlanto vandenyną juodu gavo 10 tūkst. svarų sterlingų.

Antroji kelionė per Atlanto vandenyną buvo padaryta jau nebe lėktuvu, bet cepelinu. 1924 m. amerikiečiai, pasidirdinę Vokietijoje cepeliną, vadovaujamą dr. Eckeneriui, perskrido juo Atlanto vandenyną.

Žymiausias Atlanto vandenyno nugalėjimo metais reikia laikyti 1927 metus. Pirmasis Atlanto nugalėjimo žygį pradėjo garsumis Lindbergh'as, atskridęs iš New York'o į Paryžių. Šitas kelias, kaip jau pažymėjome, turi apie 5.800 kilometrų. Jį Lindbergh'as perskrido per 33 val. 29 min., taigi, vidutiniškai per valandą skrisdamas po 188 kilometrų. Anuo metu šita kelionė buvo didžiausia sensacija visame pasaulyje. Už tą savo kelionę Lindbergh'as gavo nepaprastai daug dovanų. Paryžiečiai jį priėmė kaip koki karalių. Nuo to laiko Lindbergh'as Amerikoje tapo garbiausiu žmogumi.

Praėjus vos porai savaičių po Lindbergh'o skridimo, gegužės mėn. 20 — 21 d., Atlanto vandenyną vėl perskrido (iš New Yorko į Eislebeoną, Vokietijoje) lakūnai Chamberlain (sk. Čemberlenas) ir Levine. Iš New York'o į Eislebeoną yra 6.280 kilometrų ir tą kelią juodu perskrido per 41 val. 58 min. Anuo metu tai buvo be nusileidimo lėktuvo skridimo tolimo rekordas.

Nepasisekimai

Tuo pačiu laiku du prancūzų lakūnai Nungesseris ir Coli (Koly) sumanė nuskristi iš Europos į Ameriką: iš Prancūzijos į New Yorką. Iš Prancūzijos lakūnai buvo išlydėti kuo iškilmingiausiai. Tačiau tai buvo paskutinės iškilmės, kurias teko pergyventi lakūnams.

"Lituanica II" Airijoje

"Lituanica II" duobėtam ir akmenėtam lauke, netoli Balinrobe, Airijos, kur lakūnas Vaitkus buvo priverstas nusileisti laimingai perskridęs Atlantiko vandenyną.

nams: Amerikos krantų juos trims motorais. Oras skridimo metu buvo labai nepalankus, buvo baisios miglos, per kurias lakūnai beveik nieko negalėjo išliurėti. Ir Prancūzijoje tuo laiku buvo didelės miglos, todėl jų lėktuvus "Baltasis paukštis" dingio vandenyno gelmėse.

Nepavyko iš Londono Kanadon nuskristi ir anglų lakūnams Minchin'ui, Hamilton'ui ir kunigaikštienėi Weithem. Jie taip pat iš Londono iškilmingai išlydėti, bet... paskutinėn kelionėn: vandenyno gelmėse prigludė ir juos.

1927 m. liepos mėn. 1 d. iš New Yorko į Prancūziją (Versur-Mer) atskrido amerikiečiai lakūnai Byrd, Noville, Acosta ir Balchen, padarydami 5.570 kilometrų kelio per 36 val. 6 min. Jie skrido lėktuvu

su trimis motorais. Oras skridimo metu buvo labai nepalankus, buvo baisios miglos, per kurias lakūnai beveik nieko negalėjo išliurėti. Ir Prancūzijoje tuo laiku buvo didelės miglos, todėl jų lėktuvus "Baltasis paukštis" dingio vandenyno gelmėse.

Lakūnai Bertand'as ir Hill'is norėjo nuskristi iš Amerikos į Romą, bet nei Romos, nei kurios nors kitos žemės vietos jie niekuomet nepasiekė. Žuvo ir lakūnai Tilly ir Medcalfs ir daugybė kitų. Apšaukiuota, kad vien 1927 metais buvo bandyta perskristi Atlanto vandenyną iš Amerikos Europon ar atvirkščiai iš viso 106 kartus. Iš tų skridimų krantus pasiekė tik 49 lėktuvai, o kitus 57 lėktuvus prarijo vandenyno gelmės.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drąsą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

Mitchell's Tavern
Phone Armitage 2039
E. Mitchell, Prop.

2038 W. North Ave.
Chicago, Ill.

VALIO VAITKUS!

Bridgeport Roofing Co.

3216 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965
Chicago, Ill.

Valio Vaitkui!

Lai skridimo priešai žino, kad Tu nesuvylei žmonių ir buvai Kaune!

FRANK KAIRELIS

Mūsų užėjoje visados randasi geros rūšies degtinė, alus, cigarai ir mandagus patarnavimas.

6746 So. Ashland Ave.
Tel. Hemlock 6087

Valio Vaitkui! Musų Didvyriui,
Atlanto Nugalėtoju!

Povilas Balčiūnas

1841 South Halsted Street
Chicago, Ill.

VALIO VAITKUI!
Atlanto Nugalėtoju!

MISCHLER'S

Laidotuvių Direktorius
Koplyčia — Ambulance

Ofiso telefonas 3811. Rezidencijos telefonas 7207
708 Fifty-Seventh St. Kenosha, Wis.

KENOSHA PHONE 4873 NORTH CHICAGO PHONE 998

VALIO VAITKUI!
Atlanto Nugalėtoju!

C. & M. PIASECKI

Laidotuvių Direktoriai

4124—7th Avenue 1321 Jackson
KENOSHA, WIS. NORTH CHICAGO, ILL.

Ir taip nuo 1927 metų Atlanto vandenyną galime laikyti pilnai nugalėtu. Vėliau kasmet jį perskrenda po keletą, keliolika ir keliasdešimt lakūnų. 1933 metais liepos mėn. 15 d. išskrido iš New Yorko Kaunas ir musų lakūnai St. Darius ir St. Girėnas. Nors jiems Atlanto vandenyną ir pavyko perskristi, tačiau Kauno pasiekti nepavyko: ištiko Söldino tragedija ir musų lakūnų susilaukė tik lavonus. Darius ir Girėnas perskrido iš viso apie 6500 kilometrų, taigi žymiai daugiau, negu Lindbergh'as per savo pirmąjį skridimą. Tą kelią juodu atliko maždaug per 38 val.

DŽIAUGIAMES,
kad mes Galėjom
Prisidėti prie
Tavo Žygio,
Vaitkau!

BRUNO'S TAVERN
BRUNO KAZLAUSKAS, Sav.
3417 So. Union Ave.
Phone Boulevard 1735

VALIO, VAITKAU!
Išskleis visą Musų
Tautą Apgalėdamas
Neptuną!

Boston Shoe Store
3435 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus
Drąsą, Stiprią
Valią ir
Pasiryžimą!

Bernice Dress Shop

3437 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKUI!

Lai Skridimo Priešai Žino, Kad Tu Buvai Kaune!

Queen's Tavern

VERA WALUSH ir ALEX RUZGUS
Savininkai

Mūsų užėjoje visados geriausios rūšies degtinė, alus, cigarai, užkandžiai ir mandagus patarnavimas.

6227 SO. ASHLAND AVE.
Chicago, Ill.

MUMS YRA LABAI MALONU, KAD LAKUNAS FELIKSAS
VAITKUS LAIMINGAI PERSKRIDO ATLANTĄ

VISA LIETUVA DŽIAUGĖSI IR SVEIKINO JĮ!

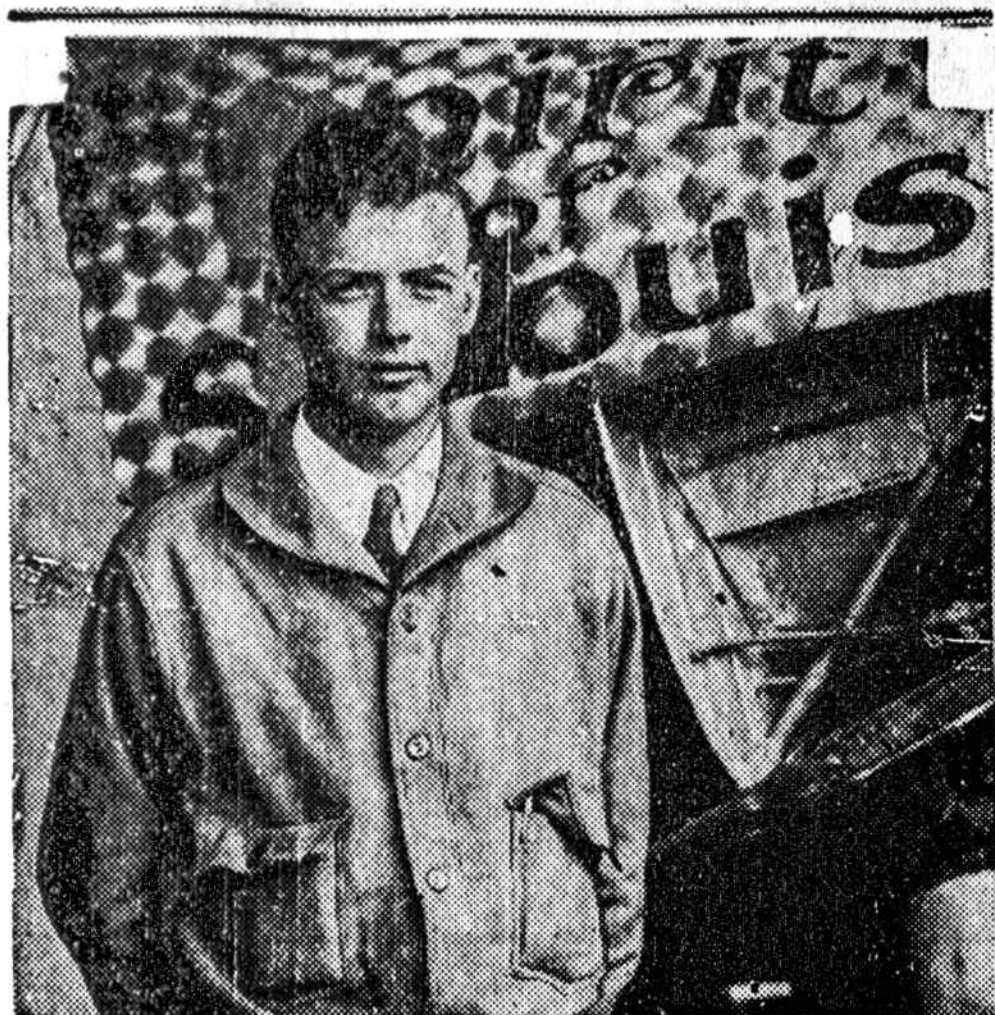
MES IRGI SYKIU SU VISAIS LIETUVIAIS SVEIKINAME IR
DŽIAUGIAMĖS JO GARBINGU PASISEKIMU!

Justin Mackiewicz

2324 SOUTH LEAVITT STREET CHICAGO, ILL.

Penki Pionieriai, Kuriuos Pasaulis Visuomet Gerbs

PULK. CHARLES E. LINDBERGH

LEIT. FELIKSAS VAITKUS

WILEY POST

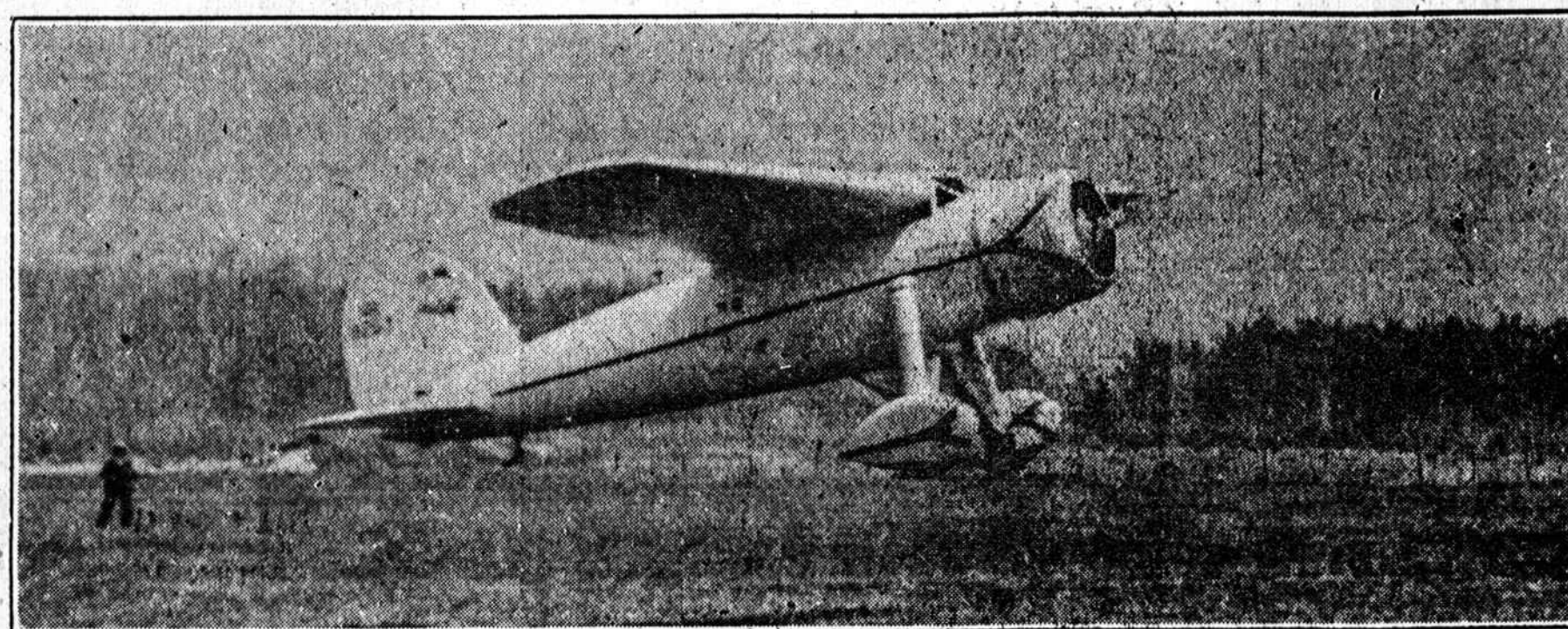
JAMES MATTERN

Kai gal ir ne taip tolimoje ateityje susisiektas oru per Atlantiką bus kasdieninis dalykas, tų laikų keleiviai lenks galvą pagarboje ir jautriai kalbės apie penkis drąsius pionierius. Diedukai pasakos savo anukams, kaip "anais laikais, kada mes buvome maži kaip dabar jūs", penki drąsuoliai pasileido per vandenyną patys vieni, kad "jūs vaikeliai neturėtume keliauti taip vargingai net septynias dienas laivais kaip mums kad reikėjo".

Tie pionieriai yra:

Pulk. Charles Lindbergh, kuris nuskrido iš New Yorko į Paryžių gegužės 21, 1927 metais į 33:29 val.;

Amelia Earhart-Putnam, kuri iš Newfoundlando nuskrido į Airiją, gegužės 21, 1932, į 14:54 val.;

LEIT. FELIKSO VAITKAUS "LITUANICA II"

James Mattern, — išskrido iš New Yorko birželio 3 d., 1933 m., ir perskridęs Atlantiką, nusileido Kragero saloj, Norvegijoje.

Wiley Post — liepos 15 d., 1933 metais iš New Yorko į Berlyną į 25:45 val. Wiley Post užsimušė šią vasarą, beskraidžiodamas Alaskoje su humoristu Will Rogers;

Leit. Feliksas Vaitkus, tik penktas lakunas solo nuskridęs iš Amerikos Europon, rug. 21, 1935. (Jis yra vienintelis lakunas laimingai perskridęs Atlantiką 1934-1935 metų bėgyje).

Kelionę iš New Yorko į Airiją, kur buvo priverstas nusileisti, Vaitkus padarė į 24 val. Vandenyną perskrido į rekordinį laiką — 12 valandų.

AMELIA EARTHART

PROF. Z. ZEMAITIS
Lietuvos Aero Klubu Pirmininkas.

Dėl Felikso Vaitkaus Žygio

Neskaitytina išliko amžių eigoje ir verpetuose mūsų tauta. Kai kas mėgino ją jau visai marinti, siekė grobštyti ir savintis jos palikimą.

Tačiau ji neketina mirti, o laikas nuo laiko rodė ir rodo nepaprastą gyvybingumą. Antai, pati ilgiau išlikusi pagoniška, ji kelis šimtus metų atkakliai ir sekmingai kovojo prieš varu teiktą jai krikščionybę. Politinėse ir militarinėse kovose su didesniais ir geriau apsiginklavusiais kaimynais (rusais, kryžiuočiais, lenkais) lietuvių tauta ne tik nesukniubo, bet sukurė galingą valstybę, atsiremusia šiaurvakariuose Baltijos, pietuose — Juodąja jūra. Tuo būdu vėliau Lenkija, pasisavinusi nemažą Lietuvos žemių, pasisavino ir idealą valstybės "od morza do morza" (nuo jurų iki jurų). Į tą valstybę subūrė net galinga totorių banga, kuriai negalėjo atsiremti slavų pasaulis.

Naujaisiais, jau skaudžiais mums atmintiniais laikais, kai tautai buvo ne tik atimta žmoniška laisvė, bet išplėštas ir gimintis spaudžintas žodis, ji išlaikė savo tautinę sielą nesuterštą ir užgrūdintą. Ji nuostabiai atrėmė galingus brutus jai svetimus kultūrinius veiksmus, kuriais nedrauginę jai kaimynai norėjo užgesinti mūmę lietuviškumą. Tauta, virtusi beveik vienosodiečių liaudimi, net be savo miestiečių luomo, išliko gyva, išugdė savą skaitlingą šviesuo-

menę, stojusią energingai ginti savo žmoniškas teises. Tauta laimėjo. Atgavo ir savo elementarines teises ir iškovojė pačią nepriklausomybę, kaip butiniausia sąlygą toliau augti ir tobulėti.

Mūsų tautos gyvybingumas pasireiškė ir tuomi, kad ji davė labai didelį nuosimtį žmonių, kurie daug patarnavo kitom tautom, pirmoje eilėje lenkam. Lenkijos valstybės atstatymo istorijoje lietuvių kilmes žmonės suvaidino sprendžiamą vaidmenį, deja, dažnai priešingą ir pragaistą pačiai jų gimtajai — Lietuvai.

Išėjimą ir Lietuvą

Gludinti mūsų tautoje didelė potencinė energija dar spaudos draudimo laikais ėmė virsti kinetine, reikštis veiksmams ne tik pačiame tautos kamie, bet ir jos išėjimoje, ir šioje dažnai net smarkiau. Pirmiminkime tik mūsų užjūrio brolių didelių nuopelnus mūsų raštiško žodžio skleidimui, spaudos turinimui, visuomeniškai-tautinės veiklos palaikymui. Jų gausiai leistos knygos ir laikraščiai ėmė nenuagailima srove veržtis Lietuvon ir pati galingoji cariškoji Rusija priversta buvo atšaukti savo žiaurų ir iš valstybinės pusės beprasnių spaudos draudimų.

Dar gyviau ėmė plakti lietuviškos širdys išeiviuose didžiojo karo metu. Pusištos išeivių rankos dėjo gausias aukas bado mariniams mūsų krašto žmonėms šelpti. O kai buvo sušaukta tautos Lietuvos nepriklausomybei ginti, daugelis

išeivių ginklais rankose stojo bendran sunkian darban, kruvinon kovon, ir ji liko laimėta.

Prasidėjus Lietuvos tvarkymo ir gyvenimo tobulinimo darbai, mūsų užjūriečiai broliai ir čia veikliai stojo talkon atnešdami stambius kapitalus ir didelį praktišką prityrimą. Kadangi mūsų amerikietiškoji išeivija parodė daugiausia susirūpinimo materialiniais Lietuvos reikalais, galėjo susidaryti išpuodžio, kad ji tik tokius tautos reikalus ir vertina, budama paveikta gyvenimo, perdėm persisunkusio dažnai net per daug pliku materializmu.

Tačiau, kas taip manė — klydo. Mūsų užjūriečiai lietuviai parodė daug švelnaus jautrumo ir kultūriniam mūsų reikalui. Čia gana bus trumpu, dėkingu žodžių paminėjus tą ilgą eilę aukautojų, kurie plaukė iš mūsų Amerikon, kai sunkiais pokariniais laikais mum teko ne tik atstatyti mūsų materialinį gyvenimą, bet pagyvinti ir mūsų kultūrinio augimo tempą. Mūsų brolių ne iš pertekliaus dėtos gausios aukos ne vieną mūsų kultūrinę organizaciją pastatė ant kojų.

"Pinigo, Pinigo, Pinigo"

Kiek vėliau, kai Lietuvos gyvenimas pakankamai susitvarkė ir ėmė savo jėgomis augti ir tvarkytis, Amerikos lietuviai ėmė veikliau kelti plačiosios pasaulio akys lietuvių tautos ir savo senos Tėvynės Lietuvos vardą, energingai dalyvaudami sporte, mene, moksle.

Gražiausią to kilnaus susirūpinimo Lietuvos garbe išraišką ir įrodymą mes matome lietuvių transatlantinių skridimų istorijoje.

Iš viso pasaulinių transatlantinių skridimų praktika rodo, kad jiems pasisekti reikia, kaip Napoleonas prasiarė, trijų dalykų: pinigų, pinigų ir pinigų. Iš tiesų: milžiniškų sumų reikia tam, kad pasigaminti specialų, nepaprastai tobulų, tvirtų, galingų lėktuvų. Daug pinigų reikia paruošiamam skridimui, brangiai treniruotei atlikti per ištisą eilę metų. Pagalios — per visą pasiruošimą, trukstantį dažnai keletą metų, lakunas turi atsisakyti nuo kitokio darbo ir uždarbio, gyventi iš savęs.

Kitom turtingom tautom be-piga: jos lengvai gali sukurti savo drąsuolių lakunam tokią skridimo sąlygą, kad jie, visu kuo gausiai aprūpinti, tegauja rupintis savęs tobulinimu ir aparatų tyrimais, bandymais. Tokiom sąlygom pasiryžėlio lakuno energija kaupiasi vienam reikalui, viena linkme ir, žinoma, gali paskui sėkmingiau pasireikšti.

Pasirijimo, budo ir valios stiprumas

Ne tokios skridimo apstovos yra skirtos lietuviams transatlantiniams lakunam. Kilnieji mūsų didvyriai a. a. Stepas Darius ir Stasys Girėnas visus savo ankstyvesnio sunkaus darbo vaisius turėjo pirmiau padėti drąsaus sumanymo pagrindin, įdėti visą savo sielą ne tik tam, kad sutvarkius skridimo priemones, bet kad sukūlus plačios, daugumoje labai vargingos visuomenės dosnumą. Kokio pasirijimo, budo ir valios kietumo reikėjo jėm turėti, kad iš tos visuomenės išskelti entuziazmą! Ir tačiau

jie tai padarė. Jie tuomi ne tik savo sumanymą įvykdė, bet sukelė tiek daug pasirijimo tautinės sąvymelės ir sąvymelės, kad jo užteko pirmojo skridimo herojam įamžinti gražių paminklų Čikagoje ir organizuoti nelengvesnėm sąlygom ir antrą skridimą. Tai yra milžiniškas Dariaus ir Girėno nuopelnas ne tik užjūrio lietuvių amerikiečiams, bet ir visai lietuvių tautai.

Ne kuo lengvesnės sąlygos buvo ir antram transatlantiniam skridimui organizuoti: Amerikos lietuvių visuomenės dalis buvo priešinga tokiam Dariaus ir Girėno įamžinimo būdai, nes pasiriję ir įvykdė kitokį, tiek pat kilnų sumanymą. Materialinės lietuvių sąlygos visuotiniam kriziui įsigalėjus, labai pablogėjo, vadina-si, žymiai sumažėjo aukų šaltiniai. Daug ktnkė darbai ir kai kas prisiplakęs prie jo abejotinos vertės sumetimais. Ir vis dėlto visos materialinės kliūtys nugalėtos. Čia yra didelis nuopelnas Antro Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos (ALTASS) ir jos vadovybės, nugalėjusių ir suprantamą platesnių masių inertiškumą ir šiaip labai pasunkėjusias visuomeninio darbo sąlygas, ypač ten, kur tenka išdėti daug centų.

Vaitkus — Didelės Dvasios Žmogus

Bet visas sumanymas būtų nuėjęs niekais, jei nebūtų atsiradęs jaunas, energingas pasirijėlis, kokiu mes dabar pažinome mūsų didvyrį — transatlantinį lakuną Feliksą Vaitkų. Jo pasirijimas ir drąsa tvirtino svyruojančiųjų sielas, o jo atviras, simpatingas bu-das ir kiti geri asmens ypatumai, kiek žinome, įtraukė į skridimo rėmėjų kadrą dau-

gelį net tų, kurie anksčiau būvę priešingi sumanymui.

Iš tiesų, mes čia turime prieš save jauno, švelnaus žmogaus pavidalą didelės dvasios žmogų. Galime sau gerai įsivaizduoti, kokio dvasios tvirtumo reikėjo tam, kad atrėmus abejotų, sumanymo priešininkų ir ypač konkurentų skleistus negerus gandus. (Deja, visuomeniniame darbe dažnai taip esti). Nemažiau dvasios tvirtumo prireikė ir tam, kad nuleisti rankų akivaizdoje tikrai fatališkai susidėjusių šią vasarą skridimo sąlygų, kurių daugelis mūsų visai nemokėjo suprasti ir įvertinti.

Iš tiesų: taip sunkiai apkrautam, kaip kad buvo Lituania II, lėktuvui pakilti sąlygos beveik visą laiką buvo nepalan-kiš ir kas jų nebojo, skaudžiai nukentėjo šią vasarą ir nepajėgė įvykdyti nei vieno pilno transatlantinio skridimo. Jei kada pasitaikydavo palankesnės sąlygos pakilti, tai virš vandenyno buvo arba audros arba tiek šalta, kad didelėje aukštumoje, kurioje rįžosi skristi F. Vaitkus gręšė pavojus lėktuvui apšalti. Arba vėl Europoje oro sąlygos buvo tokios, kad negalima buvo tikėtis rasti vieta nusileisti (ru-kai, nuolatinis debesutumas, audros). Nusimanantiems žmonėms lengva buvo suprasti, jog jei dviejų šimtų kilometrų atstume dažnai esti labai skirtingi orai ir retai jie buna vienodi, tai daug daugiau galimų būti visiškai skirtingom sąlygom 7½ tukstančių kilometrų atstume.

Skridimas Atliktas Matematinio Tikslumu

Tos sąlygos buvo, pasirodo, itin nepalankios. Rudens sezonas iš viso nedavė gerų perspektyvų skridimui. Oras keitėsi kas dieną ir kas valandą,

kaip kaleidoskope. Tačiau F. Vaitkus nutarė vis dėlto skristi ir rugsėjo 21 d. 5 v. 45 m. ryto pakilo New-Yorko aerodrome pasirijęs nusileisti tik Kaune. Skridimas, pasirodo, buvo nepaprastai sunkus: nepalankūs vėjai, šalčių sritys (iki 4—5 kilometrų aukštumoje, nes tam buvo parengtas motoras), net du sykiu apšaldžiusios lėktuvų ir vertusios jį žemyn nusileisti. Pagalios — pilkiausios lakunų priešai — rukai ir debesys privertė F. Vaitkų 17½ valandų skristi akiai, nematant nei dangaus nei vandens paviršiaus.

Tokiomis sąlygomis skrista 22 v. ir skrista nepaprastai, stačiai matematinio tikslumu. Mum, žinoma, sunku suprasti tą valios įtempimo laipsnį, kurį turėjo pasiekti F. Vaitkus, nenustodamas orientacijos net ir tada, kai gavo nusigandęs pastebėti, kad išganingas sky-stis ėmė čirkšti žemėn iš bako, o jis, prityręs lakunas, negalėjo nė sekundos atsitraukti nuo vairo ir siurblio trukumą pašalinti.

Gražus, didingas atliktas žy-gis ne kokiais savinaudos sumetimais, bet tik vykdam kilnų Dariaus ir Girėno testamentą. Šio žygio reikšmė yra analogiška Dariaus ir Girėno nuopelnui. Abudu skridimai parodė, jog yra mūsų tautoje ir ramiu laiku drąsuolių ir idealistų, pasirijusių rizikuoti ir savo gyvybe. Tėvynės garbei yra visuomenėje daug paslėptų jėgų, kurios tinkamai su-burtos ir suorganizuotos, gali iškelti ir mūsų tautos vardą į pasaulio aukštybes.

Garbė šio žygio sumanyto-jam ir rengėjam, bet ypatin-gai garbė ir mūsų dėkingumas teldi mūsų naują ir jauną At-lanto nugalėtoją Feliksą Vaitkų.

Lietuviais mes esam gime

Ištisus šimtmečius lietuviai kentė vargą, priespaudą ir baudžiavą. Buvo persekiojami už lietuviystę. Iš vokiečių pusės kryžiečiai pirma pavergė prūsų lietuvių, o vėliaus stengėsi pavergti ir visą Lietuvą. Iš pradžių vokiečių katalikų ordonai pavergdavo tik valstiečius, su prūsų lietuvių bajorais bandydavo susitarti. Vėliau ir bajorus paversdavo baudžiauninkais. Prūsų lietuvių ponų visai neliko.

Didžiosios Lietuvos bajorai priėmė krikščionybę iš lenkų, pasiduodami jų kulturai ir nusavindami jų kalbą. Lietuvos bajorai susilygino su lenkų ponais, o kunigai budavo lenkinimo agentai. Lietuvių kalba buvo skaitoma valstiečių baudžiauninkų kalba, kurią sulenkė Lietuvos bajorai ir kunigai gėdindavo kalbėtis. Lietuvos valstietis vergavo ponais ir kunigams ir dar kentė panieką už savo kalbą.

Rusijai paverkus Lietuvą 1795 m., lietuviai valstiečiai pajuto dar didesnę priespaudą. Dėka reformacijos bangai iš vakarų Europos, katalikams besivaržant už lietuvių sielą su reformatoriais, jau buvo išleista lietuvių kalba religinio turinio knygų, tačiau nauji persekiojimai užmanė visiškai surusinti lietuvių. Užgynė lietuviškas mokyklas, uždraudė spausdintą žodį.

Panaikinus baudžiavą Lietuvoje, valstiečiai galėjo laisviau keliauti. Vienas kitas iš jų emigravo į Ameriką. Atkeliavus į Ameriką, jiems prisiekėdavo sunkiausius darbus dirbti bei panieką kėsti nuo žiaurių bosų, pakol nepramokdavo vietinės kalbos. Pramokę angliskai lietuviai susirasdavo geresnių darbų, tačiau amerikiečiai neapkęsdavo jų, visokiems biauriais žodžiais pravardžiuodavo juos. Lietuviai bandydavo užsiginti savo tautystę, keisdavo savo pavardes. Lietuviai ir kiti vėliau į Ameriką atkeliavę imigrantai iki šių dienų tebėra neigiami, niekinami.

Su pasaulinio karo pradžia, pakilus nacionalizmo dvasiai, prasidėjo propaganda už kilniausią žmonių rasę — nordikus. Pseudo-antropologai padalino baltveidžių rasę į tris "rases": Nordikų, Alpiniečių ir Viduržemiečių. Lietuviai, kaip vėliau už kitos tautos atkeliavę į Ameriką, negalėjo but priskirti prie nordikų, nors jie ir turi nordikų ypatybes.

Pasaulinio karo metu Amerikos lietuviai noriai stoji į kareivių eiles už prezidento Wilsono pasaulinę demokratiją ir daugybę jų paliko savo gyvybes Prancijos mušų laukuose. Po paliaubų šimtaprocentiniai Amerikos patriotai, profesorai, laikraštininkai ir politikieriai vėl pradėjo visu smarkumu varyti propagandą už suvaržymą imigracijos į Ameriką. Jie tvirtino, kad nordikų kaip geriausios rasės, reikia daugiau įsileisti į Ameriką, o Alpiniečiams ir Viduržemiečiams kaip negeistinam elementui — visai uždaryti duris.

Irodymui, kad nordikai yra geriausia rasė, žymus profesorius Henry Fairfield Osborn priskyrė visą eilę garsenybių prie nordikų. Italai, Rafaelis, Leonardo da Vinci, Galileo, Titian, Giotto, Donatello, Botice, ir Tasso. Kolumbus, kurį žydai skaito savuoju, sprendamas iš jo atvaizdos, profesorius Osborn neabejoja, kad tai buvęs nordikas. Nors lietuviai ir lenkai yra alpiniečiai, tačiau Kosciuszko ir Pulaski buvę nordikai. Prancuzai: Coligny, Colbert, Richelieu, Lafayette ir Rochembeau kilę iš Normanų (Nordikų) aristokratų. Tai dar nevisi. Prof. Osborn priskaito visą eilę garsių prancuzų prie nordikų. Jis randa nordikų ir Ispanijoje, o gi Cervantes, o Portugalijoje poetas Camoens buvęs Gotų, reiškia, nordikų kilmės. Gaila, kad prof. Osbornui neužėjo ant minties Jezus Kristus, Mozė, Zarastroas. Jis ir juos būtų priskyręs prie nordikų, nes Korsikos puskarinukas, Napoleonas, taip jau buvęs nordikas.

Prie progos, vėta paminėti p. Madison Grant'o knygą:

"The Passing of a Great Race", kurioje randama štai koks tvirtinimas: "Iš baltveidžio vyro ir indėnės, gimsta indėnas; iš baltveidžio vyro ir negrės gimsta negras; iš baltveidžio vyro ir hindusės — gimsta hindusas; iš bile vienos iš Europos trijų rasių (Nordikų, Alpiniečių ar Viduržemiečių) vyro ir žydės, gimsta žydas". Jeigu tau patinka baltas šuo, o neapkeniti juodos kailės, nesidėisk juos apsiaveisti, nes visuomet gausi nepageidaujamos spalvos šuniukus. Arba, jeigu turi prastos veislės kumelę, neieisk prie gero driganto, nes kumeliukai bus nepageidaujami. Ponas Madison Grant įspėja nordikus, kad jie būtų atsargūs pasirinkime žmonių, nes jie gali suteršti savo skaisčią rasę.

Šimtmečius vergavę popams, kunigams, bučiavę jiems rankas, lenkė galvą rusų valdininkams, o Amerikoje vėl visus neigiami, lietuviai įgijo inferiority complex, vergo dvasią, kurios jie iki šiol dar nemusi. Pagrindo tokiam jausmui visai nėra. Lietuviai iš prigimties yra lygūs geriausiems šios žemės žmonėms. Taip sako mokslui atsidėję antropologai. Vis dėlto reikia dirbti kad ne tik antropologai, bet ir visas pasaulis žinotų, jog mes, lietuviai, sugebam didingus darbus nuveikti.

Antruoju Transatlantiniu skridimu mes nuveikėm jau antrą pasaulinės reikšmės žygį. Reikia tikėtis, jog mūsų drausolis-herojus Liet. F. Vaitkus, dar nekartą įrodys pasauliui, kad lietuviai yra lygūs geriausiems nordikui. Reikia tikėtis, kad lietuviai pakels galvą aukštyn ir garbingai pareikš pasauliui: "Aš esu lietuvis ir tą sau už garbę laikau!"

— A. K.

(洋西大渡飛)

Amėricos lakunams Feliksas Vaitkus ne "išdidus Lieutenant Felix Vaitkus", ne pasiputęs "Ocean Flyer", bet tik "Dear Old Vaitky".

Kaip rašo p. E. J. Harrison, "Elitos" atstovas Londone, Vaitkus padarė labai didelį įspūdį į airius, kaip vienas iš gabiausių lakunų, kokiam teko užsukti į Erino krantus, ir kaip kuklus ir malonus dženelmanas.

P. s. Harrison buvo pasiustas į svarbiausį Airijos aeroportą, Beldonell Aerodromą, prie Dublino, prižiūrėti "Lituanicos II" supakavimą persiuntimui į Lietuvą.

Apie Vaitkų ir patyrimus Airijoje p. Harrison rašo:

"Vaitkus ne toks, kaip įsivaizduota"

"When Vaitkus came to London from Ireland, we welcomed him at Euston (Londono stotis). We found him a most charming fellow; and not at all the sort of man one had been led to expect from American papers: entirely modest and unassuming. At the Beldonell Aerodrome everybody spoke about him with great enthusiasm. You know he had been most perfectly equipped for his flight. Nothing had been overlooked. His personal instruments are worth at least 500 pounds, and are the most complete set the aerodrome people had ever seen, so they assured me. They spoke of him as one of the most able airmen they had ever seen. The monoplane was all white enamel, and must have presented a most impressive spectacle

when in flight. Doubtless you have read all about the magnificent reception given to him in Kaunas. On leaving the aerodrome I was asked by the senior sergeant, a most perky fellow, to give his love to "dear old Vaitky". They couldn't say enough in praise of him and his social gifts."

Žemiau seka p. Harrison laiško ištraukos vertimas:

"Turėjo kuo puikliausius įrengimus"

"Kai Vaitkus atvyko Londoną iš Airijos, mes jį sutikome Eustono stotyje. Mes jį radome labai malonių vyrų; visai ne tokių, kokių tikėjome jį rasti, sprendžiant iš Amerikos spaudos: visai kuklus ir be pretenzijų. Beldonell aerodrome visi apie jį kalbėjo su didžiausiu entuziazmu. Jau žinoje, kad jis turėjo kuo puikliausius įrengimus skridimui. Niekas nebuvo užmiršta. Jo asmeniniai instrumentai yra verti mažiausiai 500 svarų sterlingų, ir yra, kaip man tvirtino aerodromo žmonės, pilniausias rinkinys koki jį kada nors matė. O apie Vaitkų jie kalbėjo kaip apie gabiausį lakuną koki jį kada nors matė. Monoplanas buvo visas baltas, enameliuotas ir lėkdamas tur but sudarė labai įspūdingą vaizdą. Be abejo, viską jau skaitėte apie puikias sutiktuves jam iškeltas Kaune. Man apleidžiant aeroportą, vyresnysis seržantas, labai pasiputęs vyrukas, prašė manęs perduoti jo meilę "dear old Vaitky". Jiems neužtenka žodžių gauti išgirti Vaitkų ir jo būdą ypatybes."

Vaitkui Skrendant Lietuvon

Drasus Aras esi,
Per klaukų Atlantą lėki —
Kur audros,
Tvanai,
Perkunjios žaibai,
Karzygio —
Gyvybės, brangios
Nesigalli skandinti jūros.
Lėki,
Lietuvai garbė neši
Bląskomas audrų,
Tarp tamsių miglų
Atidžiai seki.
Ar —
Stichijoj gamtos
Užteks lėktuvui jėgos,
Ar motoro širdis
Greit spurs,
Ar dar plaks,
Ar nutilės?
Ateltis neaiški,
Lemia pragaistį.
Bet išvermė jėgos
Lituanicos II
Plieninė širdis
Alyva, gasai,
Propeleris, sparnai
Atlanto audrose
Laikosi tvirtai.
Ir prie mirties nasrų
Berybėse dausų
Aras,
Šaltų jausmų
Užmiršta kerštą
Savo priešu.
Užmiršta skausmus
Pavydą, šmeižtus
Brolių lietuvių
Piktumą,
Ziaurų
Nedraugingumą
Jų, lietuvių
Santalkai
Vienybei,
Garbei, didybei
Audros skausmus
Nugalėjo.
Ant žuvusių kapo
Vainiką sudėjo.
Bet dabar
Šis džiaugsmas
Širdžių
Negreit tepranyks
Tarp
Brolių Lietuvių.

— Frank Bulaw.
Rugs. 21, 1935

VAITKUS, TAI YRA VARDAS,
KURI LIETUVIAI PER AMZIUS
SU PAGARBA MINES!

A. MOCKUS

Pirmos klasės lietuvis duonkepys.
2316 — 53rd St.
Phone 2-2074
KENOSHA, WIS.

VALIO!
Gerkim už Vaitkaus Drasą,
Stiprią Valią ir
Pasiryžimą!

JOHN'S TAVERN

LIETUVIS.
Šaltas alus 5c ir 10c
VYNAS IR DEGTINĖ
2427 52nd Street
Phone 6038 KENOSHA, WIS.

VALIO VAITKAU!
Iškėlei visą Musų Tautą
Apgalėdamas Neptuną!

The Bridgeport Clothing Co.

NOT INC.
J. PETROUSKI
3312 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1162 CHICAGO.

VAITKUS,

tai yra vardas, kuri
Lietuviai per
Amzius su
Pagarba Minės!

K. ANDREJONAS

1735 So. Halsted St.
Chicago, Ill. Tel. Canal 2936

VALIO, VAITKAU!

Iškėlei visą Musų
Tautą Apgalėdamas
Neptuną!

Kairis Tavern

3258 So. Union Ave.
Chicago, Ill.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus
Drasą, Stiprią Valią
ir Pasiryžimą!

JOHN BARSKETIS

Geriausios ir visokios
mėsos pardavėjas.

2939 W. Pershing Rd.
Tel. Lafayette 5268
CHICAGO, ILL.

ALEX MILLER'S INN

Gera vieta pavalgyti
ir įsigerti degtinės ir
alaus!

4258 S. Western Ave.
Chicago, Ill.

Gerkim už Vaitkaus
drasą, stiprią valią ir
pasiryžimą!

VALIO VAITKAU!
Atlanto Nugalėtoju!

RUBY TAVERN

Plate Lunch ir Karštus Sandvičius bile kada. Geriausias Vynas ir Degtinė. Prieinamiausiomis kainomis.
Kalbame lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

5535—6th Avenue
Phone 9977 Kenosha, Wis.

VALIO VAITKAU!
Atlanto Nugalėtoju!

BOB GORDON'S TAVERN

Didelis pasirinkimas Vietinės ir Importuotos Degtinės.

5509 — 6th Ave.
Phone 6324 KENOSHA, WIS.

DZIAUGIAMES,
kad mes Galėjom
Prisidėti prie Tavo Žygio,
Vaitkau!

OAK TAVERN
Walter Schlager
NAUJIENIETIS.

1309 — 63rd St.
Phone 4659. KENOSHA, WIS.

VALIO, VAITKAU!
Iškėlei visą musų tautą
apgalėdamas Neptuną!

J. P. TAVERN
JOHN J. POCIUS, Prop.
3313 So. Halsted St.
Tel. Yards 2145
CHICAGO, ILL.

VALIO!
Gerkim už Vaitkaus
Drasą, Stiprią
Valią ir
Pasiryžimą!

PAUL KULESIS TAVERN

5152 — 6th Ave.
Phone 22138 KENOSHA, WIS.

Valio Vaitkui! mūsų
didvyriui, Atlanto
nugalėtoju!

JOSEPH RUTA TAVERN

3267 So. Halsted St.
North-East kamp. 33rd St.
Chicago, Ill.

VALIO VAITKAU!
Atlanto Nugalėtoju!

Butterfly Shoe Repair Shop

JOHN MALISZEWSKI, Prop.
Jei syki taisyte žebatus pas mane—Jūs vėl surįšite.
Geras ir greitas patarnavimas.
4908 — 7th Ave.
KENOSHA, WIS.

VALIO VAITKUS!

M. J. KIRAS
REAL ESTATE

3352 So. Halsted St.
Tel. Yards 6894
Chicago, Ill.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS,
KURI LIETUVIAI PER AMZIUS
SU PAGARBA MINES!

J. MASKOLIUNAS
LIETUVISKA UZEIGA

817 West 35th Street
CHICAGO, ILL.

Valio Vaitkui!
Musų Didvyriui, Atlanto Nugalėtoju!

BIRCH'S TAVERN
A. J. BERZINSKIS, Sav.

2555 West 63rd Street
Chicago, Ill.

VALIO VAITKUS!
Linkime ilgiasius metų!

Louis ir Suzan Antanavičių UZEIGA

733 West 18th Street
Tel. Canal 6752

Valio Vaitkus!
Kaip busi Chicagoje—Pirmi geriausi pietūs—Jums ir P-niai Veltui.

UNIVERSAL RESTAURANT
ANTON A. NORKUS, Sav.

750 West 31st Street

VALIO, VAITKAU!
JAKUTIS FOOD SHOP

Kenoshiaus Lietuviška Valgomų Daiktų KRAUTUVĖ

2101 — 52nd Street
Kenosha, Wis. Phone 3512

...Nes Amerikos Lietuviai Myli Savo Tėvų Žemę...

Kurkim, vyrai, kas ką ventis toli nuo tėvynės, jų širdyse karštai plaka tėvynės meilė.

Plunksnų, kųjų, rankonimkim...

Iš vargų vaduokim šali.

Jai vainiką laisvės pin-

kim...

Petras Vaičiūnas.

Lietuvos žmonės iškovojo sau laisvę, gynė savo tėvynę nuo gobščių priešių, galvas klojo, kraują liejo, kad laisvai savoje tėvynėje gyventų. Priešam apimtus, Lietuvos žmonės visu smarkumu pradėjo tverti kultūrą. Lietuvos universitetą lanko virš keturių tūkstančių studentų. Lietuvoje yra virš dvidešimt penktos gimnazijos. Privalomas pradinis mokyklų lankymas. Meno srityje, Lietuvoje yra muzikos konservatorija, valstybinis teatras bei opera. Nuo pat Lietuvos įsikurimo kaip nepriklausoma valstybė, gyvuoja meno mokykla. Lietuvoje išleista šimtai laikraščių bei žurnalių, kasmet atspausdinama tūkstančiai lietuviškų knygų. Aviacijos srityje, Lietuva skaitoma turinti gauti turtas jėgas. Apart kariškos aviacijos, Lietuvoje tverinama ir civilė aviacija.

Ar Amerikos lietuviai turi teisę džiaugtis iš tokios jų buvusios tėvynės pažangos? Žinoma. Lietuviai bėgo į Ameriką nuo rusų priespaudos. Geriausi Lietuvos veikėjai, kovotojai už Lietuvos laisvę sprugdavo į Ameriką, kad išvengus ilgų metų katorgos, ištrėmimo į Sibirą arba net sušaudymo. Atvykę į Ameriką jie neužmiršo savo tėvynės, o stvėrėsi laisvoje šalyje kurti tėvynės meilės dviasia. Amerikos lietuviai gaivino Didžiojoje Lietuvoje atgimstantį tautišką susipratimą.

Kovotojams už Lietuvos laisvę Amerikos lietuviai siūsdavo materialę paramą, siūsdavo pinigų neturtingiems tautiškai susipratusiems studentams.

Amerikiečiai ir Lietuva

Pasauliniam karui pasibaigus, Amerikos lietuviai milijonus dolerių dėjo laisvos Lietuvos tvėrimui. Daug pinigų buvo sudėta Lietuvos gelbėjimo fondam, buvo tveriamos korporacijos pakėlimui Lietuvos ekonomiskai, už milijonus dolerių išpirkta Lietuvos Laisvės bonų ir pavieniai Amerikos lietuviai kasmet nusiūsdavo Lietuvon po apie tris milijonus dolerių. Ir ligšiol Amerikos lietuviai neužmiršta Lietuvos. Nors jiems lemta gy-

Vėliausiu įrodymu, kad Amerikos lietuviai myli savo tėvų žemę yra sekmingas leit. F. Vaitkus Atlanto nugalėjimas Lietuvos garbei. Kai gerbiamas leit. F. Vaitkus pasikėlė skristi iš New York'o į Lietuvą, jis rizikavo savo gyvybę. Jis liuosia valia ryžosi laimėti ar žūti už Lietuvą. Didesnio pasiaukojimo, rados, niekas negali reikalauoti. Mes gi, Amerikos lietuviai, turime iš ko pasidžiaugti, nes leit. F. Vaitkus yra Amerikos lietuvis. Jis yra mūsų žmogus. Nors jis yra Amerikoje gimęs ir čia mokslus ėjęs, tačiau jis pareiškė Lietuvon nuvykęs, jog jis visuomet bus lietuvis, jo vardas visados bus Vaitkus.

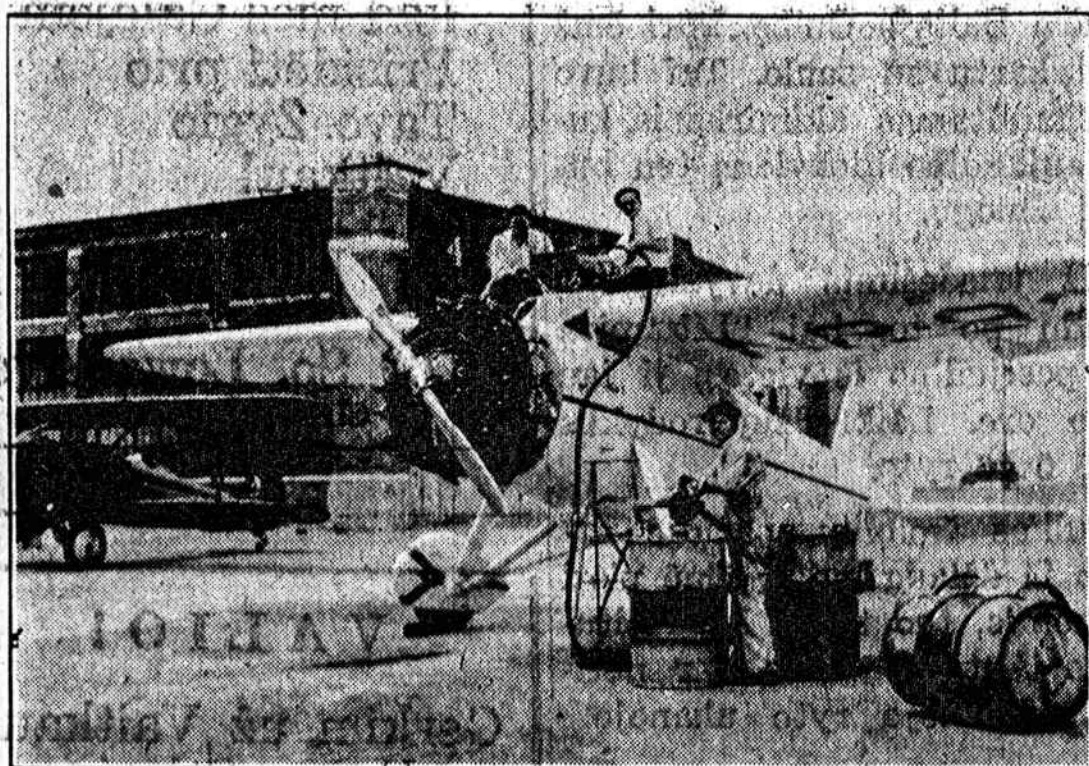
Padėkos žodis

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos vardu lai buna leista man pareikšti padėkos žodis Lietuvos Ministeriui, gerbiamam ponui K. Žadeikiui, kuris šiam žygiui daug pagelbėjo. Gerb. p. Žadeikio pagalba ypač buvo svarbi, kai leit. F. Vaitkus apsisistojė New York'e. Širdingai dėkų Lietuvos konsului, p. A. Kalvaičiui, kuris nuo pat pradžios kooperavo su ALTASS centro valdyba ir kiek išgalvėdama rėmė Antrojo Transatlantinio Skridimo žygį. Lietuvoje mus atstovavo Lietuvos Aero Klubas, prof. Žemaičio vadovaujamas. Leit. F. Vaitkui tebebūnant šioje pusėje Atlanto, L. A. K. gausiai rėmė Antrąjį Transatlantinį skridimą, o leit. Vaitkui perskridus Atlantą L. A. K. pasiėmė rupintis juom. ALTASS džiaugiasi ir dėkoja L. A. K. valdybai, kad jie puikiai priėmė Atlanto nugalėtoją ir taip aukštai išgarbino jį.

Šis Naujųjų numeris leidžiamas daugiausia pagerbimui Chicago's lokalių komitetų. Jie didelį darbą atliko Antrojo Transatlantinio skridimo naudai. Tų komitetų nariai užsiėmė širdingomis padėkos. Pagaliau, ar galima suminėti visus aukotojus bei rėmėjus, kurių yra tūkstančiai? Aš manau, kad visi šio žygio rėmėjai bei aukotojai jaučia pilnai atidėkoti tuom, kad jų rėmimas atnešė didelę garbę Lietuvai leit. F. Vaitkui pilnai atlikus savo pasiryžimą.

A. G. KARTANAS, ALTASS prezidentas.

"Lituanica II" Aprūpinama Gazolinu Kelionei

"Lituanica II" mechanikai-sargai ir leit. Vaitkus pumpuoja gazoliną į lėktuvą prirengdami jų kelionę. Ant lėktuvo sėdi ir vamzdį laiko sargas Eddie Heidenreiter ir leit. F. Vaitkus, o pumpuoja George Cavaiani.

Oro Susisieikimas Per Atlantą

(Tas nuo 1 pusl.)
Kūstumei, lakuno akims ir jo vikrumui tokios salos būtų labai sunkus objektas: penketos dešimčių metrų pločio, trejetą dešimčių virš vandens paviršiaus.

Nepermatomi rūkai, kurie dažnai laiko apglobe Atlantą, ypač Newfoundlando sekumų srityje, vėtrų šėlimas, tam tikrais sezonais be galo pavojingas, sudarytų neįveikiamas kliūtis lakunui, turinčiam nusileisti ant tokios plaukiojančios salos arba kad ir šalia jos, į vandenį. Kitas nepatogumas dar didesnis: plaukiojančios salos principas reikalauja, kad lėktuvas skristų visuomet ta pačia, iš anksto nustatyta linija, neaukrypdamas į šalis. O transatlantinių ir kitokių skridimų praktika yra parodžiusi, jog daug praktiškiau yra nustatyti griežtai iš anksto skridimo linijos, kad galima būtų skrendant orientuotis ir vengti tų vietų, kur tuo momentu yra lietus, audra ir t. p.

Plaukiojanti uostai
Kai kurie žinovai mano, kad čia suminėti sunkumus galia būtų sumažinti, vartojant lėktuvų nusileidimui ne prireiktas prie vienos vietos, bet laisvai pluduriuojančias vandenynė bazes, kad jos, pagal sąsitarimą, galėtų nuplaukti į tą vietą, kur atmosferinės sąlygos lėktuvui nusileisti tam tikrais sezonais ar tam tikromis dienomis palankesnės. Tokios rūšies laisvai plaukiojanti uostas yra, pavyzdžiui, Schwabenland, kurį vokiečiai naudoja savo oro pašto susisiekimui per pietinį Atlantą.

Atėitis parodys, koks būti tipas — judamas ar pastovus — yra praktiškesnis. Veikiant

apie 50 tonų ir palengva tikimasi pasiekti 200 tonų oro milžinų. Žinovai sako, jog pagal naujausius tyrimėjimus vandens lėktuvas, sveriantis 200 tonų, turis nuo šnabo iki uodegos 80 metrų ir per sparnus 100 metrų, pastatyti esą galima. Tokiam skrendančiam milžinui vartyti reikėtų motorų apie 80,000 arklių jėgos. Toks hidroplanas galėtų vežti 50 tonų važtės maksimaliniu greičiu 375 kilometrų per valandą ir perskristi Atlantą, iš Anglijos į USA, per 15 val.

Manoma, jeigu Anglijos inžinieriams ir technikams pavys pastatyti vandens lėktuvą kad ir apie 100 tonų, pajėgiantį nuskristi be sustojimo milžiniškų tarpus, tai Didž. Britanija jau galėsianti įvesti nuolatinių oro susisieikimą per Atlantą.

Patsai vandens lėktuvo dydis per daug didelio galvosūkio inžinieriams nesudaro. Žemyno lėktuvų dydis pareina nuo pakilimo aikštės dydžio. Ant vandens priešingai — vietos pakilti ir nusileisti — kiek nori. Svarbiausias klausimas šiuo metu — tai pastatyti tokią milžinui hidroplanui atitinkamo stiprumo variklius. Jeigu hidroplanas svertų 200 tonų, jam reikėtų, manoma, 8 motorų po 4,000 arklių pajėgos kiekvienas. Šiuo metu tokių stiprių motorų lėktuvams dar nėra. Sakoma, tiesa, jog Italijoje esąs pastatytas 12 cilindrių motoras, lygtas 2,000 arklių. Svarbus tyrinėjimai, ypač galinųjų Dyzelio motorų srityje.

Technikai ir konstruktoriai yra, suprantama, svarstę ir studijavę klausimą, kokios rūšies ir kokio tipo aparatas transatlantiniams skridimams geriausiai tiktų. Didžiama ekspertų pasisako, už stiprų, komercinio tipo hidroplaną, kuris pajėgtų gerai laikytis ant vandens, nuskristų vėjui nesant nesustodamas apie 5,000 kilometrų ir paimtų su savim naudingo krovinio nuo 6 iki 7% savo bendrojo svorio.

Šiuo metu Anglijos inžinieriai, padedant oro ministerijai ir Imperial Airways, ruošiasi pastatyti transatlantinio susisieikimo reikalui hidroplaną, kuris didumu ir motorų stiprumu, sakoma, pranešias visą, kas šioje srityje iki šiol padaryta.

30 Tonų Oro Laivas
Hidroplanas, sveriantis su kroviniu 30 tonų, jau yra ir lekia gerai. Dabar norima pastatyti dar stambesnę mašiną

esą daromi šiuo metu ir Vokietijoje.
Pažymėsime dar, jog išstudijuoti ir pastatyti 200 tonų oro milžinui reikėtų apie 2,000,000 dol. Graži suma!

Iš to, kas sakytas, aišku, jog nėra reikalo mėginti spręsti transatlantinio oro susisieikimo klausimais tokiais painiais ir šiandien dar nepribrendusiais būdais, kaip, sakysime, stratosferinis skridimas. Susisieikimas per Atlantą hidroplanais — su sustojimo

punktais arba net ir tiesiogiai, be sustojimų tarp USA ir Europos — teoretiskai yra galimas. Šiuo metu jis dar būtų surištas su per daug dideliu riziku, kad jis galima būtų komerciškai vykinti. Nežinia, gal Atlanto perskridimas dar ilgai bus retenybė. Tačiau technika ir biznio interesai nepaliaudami, ranka rankon žengia pirmyn, ir gal ne per už ilgo transatlantinio oro susisieikimą jie pavers tikrove.

Veka.

VALIO VAITKUS!

Mrs. OLGA ADOMAITIS

(LIETUVISKA UZEIGA)

3738-40 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKUS!

Bridgeport BARBER SHOP

UNION SHOP

3202 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą! **UNIVERSAL STORAGE**

FURNITURE AND PIANO MOVING

V. BAGDONAS 3406 SO. HALSTED ST. Phone Yards 3408 CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKUS!

MAX KOHN

Tikras Rusiškas ir Turkiškas Tabakas

1728 SO. HALSTED ST. Tel. Canal 9345 CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už VAITKAUS DRASĄ, STIPRIĄ VALIĄ IR PASIRYZIMĄ!

ANNA'S TAVERN

Jonas Petrauskas, Savininkas.

1750 SO. UNION AVE. Tel. Canal 0680 CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKAU!

Gerkim už Vaitkaus drasą, stiprią valią ir pasiryžimą!

FILIMINA NEZELSKIS

Mūsų užėjoje visados randasi geriausios rūšies degtinė, alus, cigarai ir mandagus patarnavimas.

136 East 107th Street

VALIO VAITKAU!

Tu mūsų nesuvylei, duotą žodį išpildei!

KAZIMIERAS GIRA

Mūsų užėjoje visados randasi geriausios rūšies degtinė, alus, užkandžiai, kasdien, o penktadieniais žuvis veltui!

10701 So. State Street

VALIO F. VAITKUS!

Laimingai Pergalėjęs Atlantą!

ROOSEVELT FURNITURE CO., Inc.

M. P. JOVARAUSKAS ir J. P. BERTULIS, Savininkai

2310 WEST ROOSEVELT ROAD CHICAGO, ILL.

Phone SEEley 8760

"Vieta, kur Chicago's Lietuviai perka baldus".

VALIO VAITKUS!

Mūsų Didvyriui Atlanto Nugalėtojui!

MILDA AUTO SALES

D. KURAITIS, Sav.

806 West 31st Street CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKUS!

Utility Liquor Distributors, Inc.

Wholesale Liquor Dealer and Retail. VYNAS, DEGTINĖ IR ALUS

2640 WEST 63rd STREET

FRANK DZIMIDAS CHICAGO, Phone Prospect 0746

Valio Musų Herojus

Lakunas Vaitkus!

Laimingai atsiekęs savo tikslą!

PEOPLES FURNITURE

4179-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St. Tel. Lafayette 3171 Tel. Hemlock 8400

VALIO, VAITKAU!

Iškelei visą Musų Tautą Apgalėdamas Neptuną!

T. Martinkus

VYRŲ APREDAVŲ KRAUTUVĖ

3340 So. Halsted St. Phone Boulevard 3210 CHICAGO, ILL.

VALIO VAITKUS!

Kaz. Mikutckis

(LIETUVISKA UZEIGA)

671 West 18th Street Tel. Canal 9753

VALIO VAITKUS!

Little Lithuania Tavern

K. PIKIEL, Savininkas

1816 SO. HALSTED ST. Phone Seeley 7449 CHICAGO, ILL.

VALIO LAKUNAS VAITKUS!

Nugalėjęs Atlantą ir Išgarsinęs Lietuvių Vardą Visame Pasaulyje!

BEN. J. KAZANAUSKAS

2202 West Cermak Road Chicago, Ill.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS, KURI LIETUVIAI PER AMZIUS SU PAGARBA MINĖS!

DOMINIK BALYS

6558 SO. MORGAN ST. Wentworth 0418 CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus Drasą, Stiprią Valią ir Pasiryžimą!

S. RUMCHAK'S TAVERN

FINEST OF LIQUORS and WINES

3106 So. Halsted St. Victory 2181 CHICAGO, ILL.

Lituanica II Išlydint

(Perspaudinta iš Rugs. 24 d. 1935 "Naujienu")

NEW YORK. — Raudonas tekantios saulės kamuolys tik ką buvo pradėjęs kilti rytų horizonte, kai Lituanicos Antrosios raitai paliko Floyd Bennett airporto cementinį taką. Meisteriškai pakilę į orą, lakunas Feliksas Vaitkus pasuko lėktuvą į šiaurę ir pradėjo kelią į Lietuvą, kurios jisai ir viso pasaulio lietuviai taip išsiilgusiai laukė. Jis greičiausiai nematė, bet jis tur but jautė, kad apie šimtas žmonių, kuriuos jis paliko apačioje, skrido mintimis kartu su juo, o tos mintys nešė jam širdingiausius linkėjimus ir troškimus, kad jisai savo tikslą laimingai pasiektų. Kai kurie tas savo mintis palydėjo susijaudinimo asaromis, kurias, lyg susidrovėję, jie slėpė ir skubiai šluostė nuo skruostų. Bet nebuvo jiems ko drovėtis. Nebuvo tokio lietuvio airpote, kuris nesuvirpėjo, kai lėktuvas ėmė judėti, ir Vaitkaus veidas už lėktuvo langų priešakyje pranyko iš jų akių.

Bet kaip tie žmonės buvo susijaudinę ir susirupinę, taip lakunas Vaitkus buvo ramus ir linkamas, pradėdamas kelią, kuri nežiūna ką jam žadėjo. Jisai šypsojosi, lyg norėdamas visus padrąsinti: "Nesirupinkite, mes netrukus ir vėl pasimatysime".

Vaitkaus paskutiniai žodžiai

Tokie ir buvo paskutiniai Vaitkaus žodžiai prieš pakilimą. Atsisveikinęs su susirinkusiais, jis vikriai užsuko ant lėktuvo rato, nuo to rato lėktuvo šono užlipo ant motoro gaubtuvo ir įslinko į mažą kambariuką, kuriame jam vienai vienam teko išbuti dvidešimt raudonas ilgas ir sunkias valandas.

Dėvėjo jisai taltus marškinus, be kaklaraiščio, šviesiai rudą odinį švarką, mažą mėlyną francūzišką kepuraitę, pilkas darbinės kelnės, kurias margino alyvos ir gasolino taškai, ir pilkus žalias odos batų su storais guminiiais padais apsaugojimui kojų nuo mašinos virpėjimo.

Įlipęs į lėktuvą, Vaitkus paskutinį kartą permetė akim per visus daiktus, sukrautus kambarielyje, persitikrindamas, ar ko nors nepamiršo. Atidžiai apžiūrėjo jisai ir įvairius instrumentus, kurie, skrendant virš jūros, rodys jam kelią ir jo gyvybę gins nuo mirties.

Patenkintas, kad viskas tvarkoje ir kad lėktuvo vairai gerai dirba, Vaitkus žvilgtelėjo

per siaurus langelius į susirinkusius žmones ir pamerkęs akį nusisypsojo. Akies merkimą ir šypseną jis siuntė tamsiaplaukei, grakščiai moterei, kuri stovėjo arčiausiai prie lėktuvo, apsupto kelių artimų drusgių. Ir ji šypsojosi ir mirktelėjo jam aki, ir įtodu žiūrėdami į vienas kitą ir nejudindami lūpų, kalbėjosi, keitėsi mintimis.

Lakuno žmona

Toji moteris buvo Martha, jauno drąsaus lakuno žmona, kuri vyriškai valdė savo jausmus ir, nerodydama susijaudinimo, šypseną drąsino Feliksą.

Bet mažai kas pastebėjo tą mažą tarpą tarp dviejų jaunų žmonių įvykusią jautrią sceną. Koks tuzinas fotografų su dideliais ir mažais aparatais apstojo lėktuvą, o paskui juos grūdosi jų pagelbininkai, įsikibę į didelius maišus filmų ir žiburių. Su popiergaliais ir pašalies rankose, užsivertę kepurės ant pakaušių ir įsikišę cigaretes tarp dantų, laikraščių reporteriai stovinėjo pašaliais arba klausinėjo žinančių kaip "spėlinasi" "Waitkus" ir "Kaukas". Netoli hangaro stovėjo visa baterija automobilių, o ant jų stogų užsirioginę filminkai laikėsi įsikišę į savo trikojų aparatus.

Prie tako, kuriuo Vaitkus rengėsi iškristi budėjo du gaisrininkai, du miesto vandens trokai, policijos vežimas, ir airpote viršininkų automobiliai. Lietuviai ir kitataučiai, atėję pasakyti Vaitkui sudiev, stovėjo nuošaliai arba mažais būriais aplink lėktuvą. Koks tuzinas policistų be pertraukos sunkiai dirbo, varinėdami tuos būrelius šalin, bet jie kaž kaip vis ir vėl prisitartinavo. Užsirioginę ant tvorų sėdėjo keliolika baltai apsiręngusių airpote mechanikų.

Dar buvo tamsoka. Rytuiose tik raudonavo debesys, pranešdamos kad saulė netrukus pasirodys. Airpote pakraščiais ir virš Jamaica įlankos rytiniam jo gale tebesidraikė sklypai rukai.

Starduoja motorą

Pabaigęs paskutinę inspekciją kambarielyje, Vaitkus užsimovė odinę kepurę su radio aparato klausytuvais. Pasiklausė radio. Gerai dirba, nusprendė ir pasikišęs kepurę, užsegdamas ją po smakru, jis ėmė pumpuoti specialį instrumentą, kuris reguliuoja stabilizatorių. (Stabilizatorius yra lėktuvo uodegos sparnų dalis, kuri reguliuoja lėktuvo pastovumą ore).

Iškėlęs stabilizatorių kiek tik jis ėjo, Vaitkus daro sig-

nalą mechanikui pradėti sukli motorą. Pagriebęs už vieno asmens, Eddie, vyriausio mechanikas, apsuko propelerį kelis kartus. Atsitolinęs nuo motoro ir iškėlęs galvą jis žiūrėjo į kabiną laukdamas signalo.

"Contact", šuktelėjo jis Vaitkui.

"Contact", atsakė jam lakunas, — ir galingas "Lituanica II" motoras, sužūž, nupusdamas keliems žmonėms kepurės, o užpakalyje stovėjusius apnešdamas debesiu dulkių.

Motoras degė gerai, sveikai. Buvo galima jausti reguliari pulsavimą, kuris per propelerį perdavė vienodą, nenutrūkstantį užimą. Vaitkus ypatingai atidžiai klausėsi. Visi cilindriškai dirbo, nei vienas netinginiavo. Iš motoro vamzdžių kaitais išsispusdavo debesėlis dūmų, o tarp tų dūmų sužibėdavo kibirkštis, kuri ten tuojaus užgesdavo. Tos kibirkštys parodė kaip to motoro viduryje kunkuliuoja, verda, sprogsa, gazolinai virsta į jėgą, kuri pasiutišku greitumu šuka ilgą plieninį propelerį.

Beveik per pusę valandos Vaitkus bandė motorą, paleisdamas jį jį tai mažesnę, tai didesnę gazolino sriovę.

Nebesisypsojo Vaitkus klausydamas motoro užimo. Kad ir mažiausias defektas, nepastebėtas kelionės pradžioje, gali išsivystyti į kliūtį, kuri pavojingą kelionę pabaigtų tragedija. Jis atidžiai klausėsi. Paskui jis dar kartą žvilgtelėjo į publiką ir davė ženklą mechanikui. Šis ištraukė iš po ratų du pagaliu, kurie buvo ten padėti, kad lėktuvas pirm laiko nepradėtų risti. Tai buvo paskutinis žingsnis prie pasikėlimo.

"Lituanica II" pakilo

Rupestingas sargas Eddie, prišokęs prie kokio tai nepažįstamo žmogaus, ištraukė iš jo kišenės nosinę ir ją dar kartą ėmė šluostyti ir taip jam švarius kabinos langus. Policistai dar uoliau ėmė vaikyti žmones nuo lėktuvo, nors patys kažin kodėl bandė kiek galint arčiau prie jo prisitrinti ir su didžiausiu smalsumu sekė kiekvieną Vaitkaus judėjimą. Bet nematė Vaitkus tų policistų.

Lėktuvas ėmė judėti. Uodega uždėta ant mažo vežimuko keturiais guminiiais ratais šoktelėjo į orą. Sunkiai lėktuvas išsijudino iš vietos, bet kartą ėmęs risti jis nesustojo. Vis greičiau ir greičiau jis riedėjo plačiu cementiniu airpote keliu teisiai į tekantios saulės veidą, kuris tik ką išlindo iš po ukanuoto horizonto.

Garbė Lietuviams ir Lietuvai — su Vaitkum!

White Front TAVERN

Jos. Balčaitis, Prop.

HIGHWAY No. 42.
RACINE, WIS.

VALIO F. VAITKUI!
Už iškėlimą mūsų tautos
ipėdinių Dariaus ir
Girėno. Musų Didvyrių!

Jonas Gruseckas

5027 — 23rd Ave.
KENOSHA, WIS.

VALIO, VAITKAU!
Iškėlei visą Musų
Tautą apgalėdamas
Neptuną!

George Skoby
2415 W. Marquette
Road
CHICAGO, ILL.

Airpote palikę žmones, su laikydami alsavimą, sekė bėgančią Baltąją Gulbę, kuri ėmė kilti kartu su saule. Tai buvo neužmiršamas akimirksnis, kuris sužadino kiekvieną ten buvusį žmogų.

Už trisdešimt devynių sekundų po to, kai "Lituanica II" pasijudino iš vietos, ji jau buvo ore. Lėktužo rodyklės rodė 6:46 rytą.

Pulkas žmonių apačioje susuko iš džiaugsmo ir ėmė ploti rankomis, tuo tarpu kai "Lituanica Antroji" nyko dar neišsisklaidžiusioje ryto ukanoje.

A. V.

VALIO VAITKUS!

Auburn Fancy Goods Shop

3108 SO. HALSTED ST.
Phone Victory 7993
CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus
Drasą, Stiprią
Valią ir
Pasiryžimą!

SOUTH CENTRAL HOTEL & TAVERN

JULIUS BASKIS, Prop.
1243-45-49 South
Michigan Ave.
Phone Victory 4686
CHICAGO, ILL.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS,
KURĮ LIETUVIAI PER AMZIUS
SU PAGARBA MINES!

JAMES ORLAKIS

SCHLITZ BEER ON DRAFT

1730 South-Halsted Street Chicago, Ill.
Tel. CANAL 8184

VALIO!

LAKUNAS VAITKUS

Perskridęs Atlantą ir išgarsinęs
Lietuvių Vardą visame
pasaulyje.

NEW PROCESS BAKING COMPANY

Kuchinskai Broliai, Savininkai

3401 SOUTH MORGAN ST.
Chicago, Ill.

Kaip Tavo Kelias Lietuvoje

Buvo Rožėmis Klotas,

Taip Vaitkau Musų Širdys yra

Pilnos Džiaugsmo!

CHARLES KRIŠČIUNAS

4501 South Ashland Avenue
Chicago, Ill.

DZIAUGIAMES,
kad mes Galėjom
Prisidėti prie
Tavo Zygio
Vaitkau!

J. Balchunas

3200 So. Lowe Ave.
CHICAGO, ILL.

VALIO!

Gerkim už Vaitkaus
Drasą, Stiprią
Valią ir
Pasiryžimą!

Bill's Tavern

3241 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Valio!

Gerkim už Vaitkaus
Drasą, Stiprią Valią
ir Pasiryžimą!

Mike Tarutis

3149 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Valio Vaitkau, Musų Didvyri. Atlanto Nugalėtojai!

ALEX'S KUCHINSKAS TAVERN

Mūsų užėigoje visados penktadieniais veltui žuvis.
634 West 59th Street
CHICAGO, ILL.

VAITKUS, TAI YRA VARDAS,
KURĮ LIETUVIAI PER AMZIUS
SU PAGARBA MINES!

THOMAS HANSEN & SONS COMPANY

Laidotuvių Direktorai nuo 1880

A. T. HANSEN J. M. HANSEN
KENOSHA, WIS. Phone 4136

VALIO, VAITKUS!

Atlanto Nugalėtojas!

C. Labanowsky, Maytag Sales

Maytag Skalbiamos Mašinos, Namams Reikmenys, Crosley ir
Westinghouse Refrigeratoriai, Vacuum Valytojai, Radios.

1712-57th Street Phone 9241
KENOSHA, WISCONSIN.

N. KANTER

SVEIKINAME
LAKUNĄ VAITKŲ
LIETUVIŲ HEROJŲ
ATLIKUSĮ
GARBINGĄ
ZYGĮ!

Mutual Liquor Company

4707 SO. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

VALIO

VAITKUI!

Lai Skridimo Priešai Žino,
Kad Tu Buvai Kaune!

Kaip Tavo kelias Lietuvoje buvo
Rožėmis klotas, taip, Vaitkau,
mūsų širdys yra pilnos
džiaugsmo!

Stanley's Tavern

Mūsų užėigoje visados geriausios rūšies
degtinė, alus, cigarai, šilti užkandžiai
ir pietūs.

Savininkai

STANLEY IR ZOSÉ WALICKAI

4119 So. Ashland Avenue
CHICAGO, ILL.

Telephone Boulevard 4823

COMPLIMENTS

A. J. ZALATORIS

827 West 33rd Street

Chicago, Ill.

Valio Vaitkui! Musų Didvyriui,
Atlanto Nugalėtojui!

John Juska

2419 West 43rd Street
Chicago, Ill.